

Brüssel, 26.6.2020
COM(2020) 290 final

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale

Euroopa Arengufondi majandusaasta aruanne 2019

Euroopa Arengufondi majandusaasta aruanne

Majandusaasta 2019

SISUKORD

MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE	3
EAFi VAHENDITE KASUTAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUSE PIDAMINE	4
EUROOPA KOMISJONI HALLATAVAD VAHENDID	7
EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	9
EAFi KONSOLIDEERITUD ELi USALDUSFONDIDE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED ...	50
ELi BÊKOU USALDUSFONDI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2019	51
ELi AAFRIKA USALDUSFONDI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2019	58
EAFi JA ELi USALDUSFONDIDE KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE .	67
EAFi RAHALISE RAKENDAMISE ARUANNE	73
EUROOPA INVESTEERIMISPANGA HALLATAVATE VAHENDITE RAKENDAMISE AASTAARUANNE	91

MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE

Euroopa Arengufondi 2019. aasta majandusaasta aruanne on koostatud kooskõlas üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatava finantsmääruse X jaotisega ning raamatupidamise aastaaruande lisades toodud raamatupidamispõhimõtete, -eeskirjade ja -meetoditega.

Olen teadlik oma vastutusest Euroopa Arengufondi majandusaasta aruande koostamise ja esitamise eest kooskõlas üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatava finantsmääruse artikliga 18.

Olen saanud eelarvevahendite käsutajalt ja Euroopa Investeeringuspangalt (EIP) kogu teabe, mis on vajalik Euroopa Arengufondi varasid ja kohustisi ning eelarve täitmist kajastava aruande koostamiseks. Eelarvevahendite käsutaja ja EIP tagavad selle teabe usaldusväärsuse.

Deklareerin, et kõnealuse teabe ja kontrolli põhjal, mida pidasin vajalikuks teha aruande kinnitamiseks, võin olla piisavalt kindel, et käesolev majandusaasta aruanne annab Euroopa Arengufondide finantsseisundi kõigist olulistest tahkudest õige ja õiglase ülevaate.

Rosa ALDEA BUSQUETS,

peaarvepidaja

16. juuni 2020

EAFi VAHENDITE KASUTAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUSE PIDAMINE

1. TAUST

Euroopa Liidul (edaspidi „EL“) on koostöösuhed paljude arenguriikidega. Koostöö peamine eesmärk on edendada majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaalast arengut ning eelkõige vähendada vaesust ja see pikas perspektiivis kaotada, andes abi saavatele riikidele arengu- ja tehnilist abi. Selle eesmärgi saavutamiseks koostab EL koos partnerriikidega koostööstrateegiad ja koondab nende rakendamiseks vajalikud rahalised vahendid. Arengukoostöösse suunatavad ELi vahendid tulevad kolmest allikast:

- ELi eelarvest,
- Euroopa Arengufondilt,
- Euroopa Investeeringupangalt.

Euroopa Arengufond (edaspidi „EAF“) on peamine vahend ELi abi andmiseks Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide (edaspidi „AKV riigid“) ning ülemeremaade ja -territooriumidega (edaspidi „ÜMTd“) tehtava arengukoostöö raames.

EAFi ei rahastata ELi eelarvest. EAF on moodustatud nõukogu raames kokkutulnud liikmesriikide esindajate sisekokkuleppega ja seda haldab eraldi komitee. Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon“) vastutab EAFi vahenditest rahastatavate meetmete rahalise rakendamise eest. Euroopa Investeeringupank (edaspidi „EIP“) haldab investeeringurahastut.

AKV riikidele ja ÜMTdele antavat geograafiliselt piiritletud abi rahastatakse ajavahemikus 2014–2020 endiselt peamiselt EAFist. Iga EAF moodustatakse tavaliselt umbes viieaastaseks perioodiks ja igal EAFil on oma finantsmäärus, millega on ette nähtud kõnealuse EAFi raamatupidamise aastaaruande koostamine. Seda silmas pidades koostatakse komisjoni hallatavate vahendite puhul raamatupidamise aastaaruanded iga EAFi jaoks eraldi. Kõnealused raamatupidamise aastaaruanded esitatakse ka koondaruannete kujul, et anda üldine ülevaade nende vahenditega seonduvast finantsseisundist, mille eest vastutab komisjon.

2013. aasta juunis kirjutasid nõukogus kokkutulnud osalevad liikmesriigid alla üheteistkümnendat EAFi käsitlevale sisekokkuleppele,¹ mis jõustus 1. märtsil 2015.

Nõukogu võttis 2018. aastal vastu 11. EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse². Sellega tunnistati kehtetuks varasem määrus ja seda kohaldatakse varasematest EAFidest rahastatavate meetmete suhtes, ilma et see piiraks kehtivaid juriidilisi kohustusi. Seda määrust ei kohaldata investeeringurahastule varasemate EAFide raames.

Investeeringurahastu loodi AKV-ELi partnerluslepingu raames, seda haldab EIP ja seda kasutatakse erasektori arengu toetamiseks AKV riikides, rahastades peamiselt, kuid mitte ainult, erainvesteeringuid. Rahastu on loodud uueneva fondina; laenude tagasimaksed saab seega uuesti muudesse meetmetesse investeerida, mis annab tulemuseks iseuueneva ja rahaliselt sõltumatu rahastu. Kuna komisjon investeeringurahastut ei halda, ei ole see konsolideeritud majandusaasta aruande esimese osaga – EAFi raamatupidamise aastaaruande ja sellega seotud rakendamise aruandega. Tervikliku ülevaate andmiseks EAFi arenguabist on majandusaasta aruandele eraldi osana (II osa) lisatud investeeringurahastu raamatupidamise aastaaruanne.

¹ ELT L 210, 6.8.2013, lk 1.

² Nõukogu 26. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1877, mis käsitleb 11. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2015/323.

2. KUIDAS TOIMUB EAFi RAHASTAMINE?

2. detsembril 2013 toimunud kohtumisel võttis Euroopa Ülemkogu vastu mitmeaastase finantsraamistiku 2014.–2020. aastaks. Sellega seoses otsustati, et geograafilist koostööd AKV riikidega ei integreerita ELi eelarvesse, vaid selle rahastamist jätkatakse olemasoleva valitsustevahelise EAFi kaudu.

ELi eelarve on iga-aastane ja vastavalt eelarve aastasuse põhimõttele kavandatakse ja kinnitatakse eelarve kulud ja tulud üheks aastaks. Erinevalt ELi eelarvest on EAFi toimimispõhimõtte mitmeaastane. Iga EAF on tavaliselt viieks aastaks moodustatav fond, kuhu on koondatud arengukoostöö vahendid. Kuna vahendeid eraldatakse mitmeaastasuse põhimõttest lähtuvalt, võib eraldatud vahendeid kasutada kogu EAFi programmiperioodi vältel. Eelarve aastasuse puudumine on eraldi ära märgitud eelarve raamatupidamisarvestuse aruandluses, kus hinnatakse EAFi eelarve täitmist võrreldes koguvahenditega.

EAFi vahendid moodustuvad ELi liikmesriikide sihtotstarbelistest osamaksudest. Ligikaudu iga viie aasta järel kohtuvad liikmesriikide esindajad valitsustevahelisel tasandil, et otsustada fondile eraldatav kogusumma ja kontrollida selle vahendite kasutamist. Seejärel haldab fondi komisjon kooskõlas liidu arengukoostöö poliitikaga. Kuna lisaks liidu poliitikale on arengu- ja abipoliitika ka liikmesriikidel, peavad liikmesriigid oma poliitika koordineerima ELiga, et tagada vastastikune täiendavus.

Lisaks eelnevalt nimetatud osamaksudele saavad liikmesriigid leppida EAFiga kokku kaasrahastamises või tasuda EAFi vabatahtlikke osamaksusid.

3. EELARVEAASTA LÕPU ARUANDLUS

3.1. MAJANDUSAASTA ARUANNE

EAFi finantsmääruse artikli 18 lõike 3 kohaselt koostatakse EAFi raamatupidamise aastaaruanne vastavalt tekkepõhise arvestuse eeskirjadele, mis omakorda põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamise standarditel (IPSAS). Need raamatupidamiseeskirjad võtab vastu komisjoni peaarvepidaja ja neid kohaldatakse kõigis ELi institutsioonides ja asutustes, et kehtiks ühtsed raamatupidamisarvestuse, hindamise ja aastaaruannete esitamise eeskirjad, mille eesmärk on ühtlustada raamatupidamise aastaaruannete koostamise menetlust. Kõnealuseid ELi raamatupidamiseeskirju kohaldatakse ka EAFi suhtes, võttes arvesse tema tegevuse eripära.

EAFi majandusaasta aruande koostamine on tehtud ülesandeks komisjoni peaarvepidajale, kes on ühtlasi EAFi peaarvepidaja. Peaarvepidaja tagab, et EAFi majandusaasta aruanne annab EAFi finantsseisundist õige ja õiglase ülevaate.

Majandusaasta aruanne koosneb järgmistest osadest:

I osa. Komisjoni hallatavad vahendid

- (i) EAFi raamatupidamise aastaaruanne ja selle lisad
- (ii) EAFi konsolideeritud ELi usaldusfondide raamatupidamise aastaaruanne
- (iii) EAFi ja ELi usaldusfondide konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne
- (iv) EAFi rakendamise aruanne

II osa. EIP hallatavate vahendite rakendamise aastaaruanne

- (i) Investeerimisrahastu raamatupidamise aastaaruanne

Osa „EAFi konsolideeritud Euroopa usaldusfondide raamatupidamise aastaaruanne“ sisaldab kahe EAFi raames loodud usaldusfondi raamatupidamise aastaaruannet: ELi Bêkou usaldusfond (vt punkt „ELi Bêkou usaldusfondi raamatupidamise aastaaruanne“) ja ELi Aafrika usaldusfond (vt punkt „ELi Aafrika usaldusfondi raamatupidamise aastaaruanne“). Kummagi usaldusfondi raamatupidamise aastaaruande koostamise eest vastutab komisjoni peaarvepidaja. Raamatupidamise aastaaruandele teostab välisauditi eraaudiitor. Neis raamatupidamise aastaaruannetes esitatavad usaldusfondide summad on esialgsed.

Komisjon peab EAFi majandusaasta aruande vastu võtma hiljemalt bilansipäevale järgneva aasta 31. juuliks ning esitama selle eelarve täitmisele heakskiidu saamiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. AUDITEERIMINE JA EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMINE

4.1. AUDITEERIMINE

EAFi majandusaasta aruannet auditeerib tema välisaudiitorina tegutsev Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“), kes koostab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande.

4.2. EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMINE

Viimaseks kontrolliks on asjaomase eelarveaasta EAFi eelarve täitmisele heakskiidu andmine. Pärast majandusaasta aruande auditeerimist ja lõplikku viimistlemist tuleb nõukogul soovitada ja seejärel Euroopa Parlamendil otsustada, kas anda heakskiit EAFi eelarve täitmisele komisjoni poolt eelneval eelarveaastal. Kõnealune otsus põhineb aastaaruande läbivaatamisel ja kontrollikoja aastaaruandel (mis sisaldab ametlikku kinnitavat avaldust) ning komisjoni vastustel eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni küsimustele ja täiendava teabe taotlustele.

EUROOPA KOMISJONI HALLATAVAD VAHENDID

SISUKORD

EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	9
EAFi BILANSS	10
EAFi TULEMIARUANNE	11
EAFi RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	12
EAFi NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	13
EAFide BILANSS.....	14
EAFide TULEMIARUANNE.....	16
EAFide NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE.....	17
EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	20
EAFi KONSOLIDEERITUD ELi USALDUSFONDIDE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED	50
ELi BÊKOU USALDUSFONDI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2019	51
BILANSS	55
TULEMIARUANNE	56
RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	57
ELi AAFRIKA USALDUSFONDI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2019.....	58
BILANSS	64
TULEMIARUANNE	65
RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	66
EAFi JA ELi USALDUSFONDIDE KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	67
KONSOLIDEERITUD BILANSS	69
KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE.....	70
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	71
KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	72
EAFi RAHALISE RAKENDAMISE ARUANNE.....	73

EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Tuleb märkida, et arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes järgnevas tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelis esitatud kogusummast.

EAFi BILANSS

Miljonites

	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
PÕHIVARA			
Finantsvarad	2.1	36	–
Eelmaksed	2.2	910	887
Usaldusfondide osamaksud	2.3	266	201
		1 213	1 088
KÄIBEVARA			
Eelmaksed	2.2	1 288	1 448
Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded	2.4	123	138
Raha ja raha ekvivalendid	2.5	1 179	387
		2 590	1 973
VARAD KOKKU		3 803	3 061
PIKAAJALISED KOHUSTISED			
Finantskohustised	2.6	(19)	(18)
		(19)	(18)
LÜHIAJALISED KOHUSTISED			
Võlgnevused	2.7	(516)	(241)
Viitvõlgnevused ja edasilükkunud tulud	2.8	(1 319)	(1 281)
		(1 835)	(1 523)
KOHUSTISED KOKKU		(1 854)	(1 540)
NETOVARA		1 948	1 521
VAHENDID JA RESERVID			
Õiglase väärtuse reserv	2.9	(2)	–
Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid	2.10	54 809	50 423
Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital	2.10	2 252	2 252
Varasematest aastatest ülekantud tulem		(51 155)	(47 037)
Eelarveaasta tulem		(3 956)	(4 118)
NETOVARA		1 948	1 521

EAFi TULEMIARUANNE

	Lisa	2019	Miljonites eurades 2018
TULUD			
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.1		
<i>Sissenõudmine</i>		28	4
		28	4
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.2		
<i>Finantstulud</i>		7	10
<i>Muud tulud</i>		39	46
		46	57
Kogutulu		74	60
KULUD			
<i>Abimeetmed</i>	3.3	(3 755)	(4 054)
<i>Kaasrahastamise kulud</i>	3.4	(14)	17
<i>Finantskulud</i>	3.5	(1)	7
<i>Muud kulud</i>	3.6	(260)	(148)
Kulud kokku		(4 030)	(4 178)
EELARVEAASTA TULEM		(3 956)	(4 118)

EAFi RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Miljonites eurodes	
	Lisa	2019 2018
<i>Eelarveaasta tulem</i>		(3 956) (4 118)
Põhitegevusest		
<i>Kapitali suurenemine – osamaksud (neto)</i>		4 385 4 250
<i>Usaldusfondide osamaksude (suurenemine)/vähenemine</i>		(65) (38)
<i>Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine</i>		136 (235)
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine</i>		15 (46)
<i>Eraldiste suurenemine/(vähenemine)</i>		– (4)
<i>Finantskohustiste suurenemine/(vähenemine)</i>		2 3
<i>Võlgnevuste suurenemine/(vähenemine)</i>		275 (322)
<i>Viitvõlgnevuste ja edasilükkunud tulude suurenemine/(vähenemine)</i>		37 548
<i>Muud mitterahalised muutused</i>		(2) –
Investeermistgevus		
<i>Müügivalmis finantsvarade (suurenemine)/vähenemine</i>		(36) –
NETORAHAVOOD		792 40
<i>Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)</i>		792 40
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga</i>	2.5	387 347
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga</i>	2.5	1 179 387

EAFi NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Miljonites eurodes

	Fondika pital – toimivad EAFid (A)	Sissenõud mata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)–(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Õiglase väärtuse reserv (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	–	1 389
<i>Kapitali suurenemine – osamaksud</i>	–	(4 250)	4 250	–	–		4 250
<i>Eelarveaasta tulem</i>	–	–	–	(4 118)	–		(4 118)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	–	1 521
<i>Õiglase väärtuse muutused</i>						(2)	(2)
<i>Kapitali suurenemine – osamaksud</i>	–	(4 385)	4 385	–	–		4 385
<i>Eelarveaasta tulem</i>	–	–	–	(3 956)	–		(3 956)
SALDO SEISUGA 31.12.2019	73 264	18 455	54 809	(55 111)	2 252	(2)	1 948

EAFide BILANSS

Miljonites eurodes

		31.12.2019					31.12.2018				
	Lisa	Kaheks as EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteist kümnes EAF	Kokku	Kaheks as EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteist kümnes EAF	Kokku
PÕHIVARA											
Finantsvarad	2.1	–	–	–	36	36	–	–	–	–	–
Eelmaksed	2.2	–	6	325	580	910	–	23	520	344	887
Usaldusfondide osamaksud	2.3	–	–	–	266	266	–	–	–	201	201
		–	6	325	882	1 213	–	23	520	546	1 088
KÄIBEVARA											
Eelmaksed	2.2	0	26	441	821	1 288	0	19	445	984	1 448
Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded	2.4	183	121	2 201	(2 382)	123	183	176	2 457	(2 679)	138
EAF-ide vastastikku sisseenõutavad summad		182	53	2 160	(2 395)	(0)	183	111	2 421	(2 715)	(0)
Raha ja raha ekvivalendid	2.5	–	–	–	1 179	1 179	–	–	–	387	387
		365	201	4 801	(2 777)	2 590	367	306	5 323	(4 023)	1 973
VARAD KOKKU		365	207	5 127	(1 896)	3 803	367	329	5 843	(3 477)	3 061
PIKAAJALISED KOHUSTISED											
Finantskohustised	2.6	–	–	(1)	(18)	(19)	–	–	(1)	(16)	(18)
		–	–	(1)	(18)	(19)	–	–	(1)	(16)	(18)
LÜHIAJALISED KOHUSTISED											
Võlgnevused	2.7	–	(5)	(108)	(404)	(516)	(0)	(6)	(125)	(111)	(241)
Viitvõlgnevused ja edasilükkunud tulud	2.8	–	(96)	(240)	(983)	(1 319)	(0)	(83)	(358)	(840)	(1 281)
		–	(101)	(348)	(1 386)	(1 835)	(0)	(89)	(482)	(951)	(1 522)
KOHUSTISED KOKKU		–	(101)	(349)	(1 405)	(1 854)	(0)	(89)	(484)	(967)	(1 540)
NETOVARA											
		365	106	4 778	(3 300)	1 948	366	240	5 359	(4 444)	1 521
Õiglase väärtuse reservid	2.9	–	–	–	(2)	(2)	–	–	–	–	–
Sisseenõutud fondikapital – toimivad EAFid	2.10	12 164	10 758	20 960	10 927	54 809	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423

Miljonites eurodes

		31.12.2019					31.12.2018				
	Lisa	Kaheks as EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteist kümnes EAF	Kokku	Kaheks as EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteist kümnes EAF	Kokku
<i>Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital</i>	2.10	627	1 625	–	–	2 252	627	1 625	–	–	2 252
<i>Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused</i>	2.10	(2 510)	2 109	265	136	–	(2 509)	2 137	55	317	–
<i>Varasematest aastatest ülekantud tulem</i>		(10 098)	(14 406)	(18 077)	(8 573)	(51 155)	(10 098)	(14 352)	(17 078)	(5 508)	(47 037)
<i>Eelarveaasta tulem</i>		(0)	(34)	(529)	(3 393)	(3 956)	0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)
NETOVARA		183	53	2 618	(905)	1 948	184	129	2 938	(1 729)	1 521

EAFide TULEMIARUANNE

Miljonites eurodes

		2019					2018					
	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	Kokku	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	Kokku	
TULUD												
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.1											
Sissenõudmine		0	–	18	10	28	0	3	(3)	4	4	
		0	0	18	10	28	0	3	(3)	4	4	
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.2											
Finantstulud		(0)	–	3	4	7	0	2	8	1	10	
Muud tulud		1	6	21	12	39	1	6	27	12	46	
		1	6	24	16	46	1	8	35	13	57	
Kogutulu		1	6	42	26	74	1	11	32	17	60	
KULUD												
Abimeetmed	3.3	(0)	(35)	(579)	(3 141)	(3 755)	0	(59)	(984)	(3 012)	(4 054)	
Kaasrahastamise kulud	3.4	–	–	(9)	(5)	(14)	–	–	18	(1)	17	
Finantskulud	3.5	(0)	2	(2)	(1)	(1)	0	1	5	1	7	
Muud kulud	3.6	(1)	(8)	20	(272)	(260)	(1)	(7)	(71)	(70)	(148)	
Kulud kokku		(1)	(40)	(571)	(3 418)	(4 030)	(0)	(64)	(1 031)	(3 082)	(4 178)	
EELARVEAASTA TULEM												
		(0)	(34)	(529)	(3 393)	(3 956)	0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)	

EAFide NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Miljonites eurodes

Kaheksas EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)–(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 503)	190
Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi			–			(7)	(7)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 509)	183
Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi			–			(1)	(1)
SALDO SEISUGA 31.12.2019	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 510)	183

Miljonites eurodes

Üheksas EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)–(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	10 773	–	10 773	(14 352)	1 625	2 177	222
Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi			–			(40)	(40)
Eelarveaasta tulem			–	(53)			(53)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	10 773	–	10 773	(14 406)	1 625	2 137	129
Kapitali suurenemine – osamaksud		15	(15)				(15)
Ümberpaigutused kümnendast EAFist ja kümnendasse EAFi			–			(27)	(27)
Eelarveaasta tulem			–	(34)		–	(34)
SALDO SEISUGA 31.12.2019	10 773	15	10 758	(14 440)	1 625	2 109	53

Miljonites eurodes

Kümnes EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)–(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Netovara d kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	20 960	0	20 960	(17 078)	–	120	4 003
Ümberpaigutused kaheksandast ja üheksandast EAFist ning kaheksandasse ja üheksandasse EAFi			–			47	47
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi			–			(112)	(112)
Eelarveaasta tulem			–	(1 000)			(1 000)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	20 960	0	20 960	(18 077)	–	55	2 938
Ümberpaigutused kaheksandast ja üheksandast EAFist ning kaheksandasse ja üheksandasse EAFi			–			28	28
Ümberpaigutused üheteistkümnendast EAFist ja üheteistkümnendasse EAFi			–			181	181
Eelarveaasta tulem			–	(529)		–	(529)
SALDO SEISUGA 31.12.2019	20 960	–	20 960	(18 606)	–	265	2 618

Miljonites eurodes

Üheteistkümnes EAF	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudmata vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)–(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital (E)	Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused (F)	Õiglase väärtuse reserv (G)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)+(G)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	29 367	27 090	2 277	(5 508)	–	206	–	(3 025)
Kapitali suurenemine – osamaksud		(4 250)	4 250			–		4 250

Ümberpaigutused kaheksandast, üheksandast ja kümnendast EAFist ning kaheksandasse, üheksandasse ja kümnendasse EAFi			-		-	112		112
Eelarveaasta tulem			-	(3 065)		-		(3 065)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	29 367	22 840	6 527	(8 573)	-	317	-	(1 729)
Õiglase väärtuse muutused							(2)	(2)
Kapitali suurenemine – osamaksud		(4 400)	4 400			(181)		4 219
Eelarveaasta tulem			-	(3 393)		-		(3 393)
SALDO SEISUGA 31.12.2019	29 367	18 440	10 927	(11 966)	-	136	(2)	(905)

EAFi RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

1. PEAMISED ARVESTUSMEETODID

1.1. RAAMATUPIDAMISPÕHIMÕTTED

Raamatupidamise aastaaruande eesmärk on anda üksuse finantsseisundi, tegevustulemuste ja rahavoogude kohta teavet, millest on abi laiale kasutajaskonnale.

Üldised kaalutlused (raamatupidamispõhimõtted), millest raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtutakse, on sätestatud ELi raamatupidamiseeskirjas nr 1 „Raamatupidamise aastaaruanded“ ning on samad mis IPSAS 1-s kirjeldatud põhimõtted: õiglase kajastamise, tekkepõhise arvestuse, tegevuse jätkuvuse, kajastamise järjepidevuse, olulisuse, andmete koondamise, tasaarvestuse ja teabe võrreldavuse põhimõte. Finantsaruannete kvalitatiivsed omadused on asjakohasus, tõesus (usaldusväärsus), arusaadavus, ajakohasus, võrreldavus ja kontrollitavus.

1.2. ARUANDE KOOSTAMISE ALUS

1.2.1. Aruandeperiood

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse igal aastal. Majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

1.2.2. Valuuta ja ümberarvestamise alused

Majandusaasta aruanded on esitatud tuhandetes eurodes, sest euro on ELi arvestusvaluuta. Välisvaluutatehingud arvestatakse eurodesse ümber tehingupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Vahetuskursierinevustest saadud kasum või kahjum, mis tuleneb välisvaluutas arveldatud tehingutest ning välisvaluutas nomineeritud rahaliste varade ja kohustiste ümberarvestamisest eelarveaasta lõpus kehtinud vahetuskursside alusel, kajastatakse tulemiaruanDES. Teistsuguseid ümberarvestamise meetodeid kasutatakse kinnisvara ja seadmete ning immateriaalse vara puhul, mille väärtuseks eurodes on nende väärtus soetamise kuupäeval.

Välisvaluutas nomineeritud rahaliste varade ja kohustiste aasta lõppsaldod arvestatakse eurodesse ümber 31. detsembril kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursside alusel.

Euro vahetuskursid

Rahaühik	31.12.2019	31.12.2018	Rahaühik	31.12.2019	31.12.2018
Bulgaaria	1,9558	1,9558	Poola zlott	4,2568	4,3014
Tšehhi	25,4080	25,7240	Rumeenia	4,783	4,6635
Taani	7,4715	7,4673	Rootsi	10,4468	10,2548
Inglise	0,8508	0,8945	Šveitsi	1,0854	1,1269
Horvaatia	7,4395	7,4125	Jaapani	121,9400	125,8500
Ungari	330,5300	320,9800	USA dollar	1,1234	1,145

1.2.3. Prognooside kasutamine

IPSASe ja üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kohaselt esitatakse raamatupidamise aastaaruandes tingimata summad, mis põhinevad kõige usaldusväärsemale kättesaadavale teabele tuginevatel juhtkonna prognoosidel ja hinnangutel. Oluliste hinnangute hulka kuuluvad muu hulgas töötajahüvitiste kohustiste summad, viitlaekumised ja edasilükkunud tulud ning viitvõlgnevused ja edasilükkunud kulud, eraldised, nõuetest tulenev finantsrisk, tingimuslikud varad ja kohustised ning vara väärtuse languse määr. Tegelikud tulemused võivad kõnealustest prognoosidest erineda.

Mõistlike hinnangute kasutamine on raamatupidamise aastaaruande koostamise lahutamatu osa ega vähenda selle usaldusväärsust. Hinnangut võib olla vaja muuta, kui muutub olukord, millele hinnang tugines, või kui saadakse uut teavet või kogemusi. Oma olemuselt ei ole hinnangu muutus seotud

eelnevate perioodidega ja see ei ole vea parandamine. Kui raamatupidamislik hinnang muutub, kajastatakse selle mõju selle ajavahemiku üle- või puudujäägina, kus muutus on teatavaks saanud.

1.3. BILANSS

1.3.1. Immateriaalsed varad

Immateriaalne vara on eristatav mitterahaline varaobjekt, millel puudub materiaalne vorm. Vara on eristatav, kui see on kas eraldatav (st seda saab (majandus)üksusest eraldada või lahutada, nt eraldi või koos seotud lepingu, eristatava vara või kohustisega müüa, üle anda, litsentseerida, rentida või vahetada, olenemata sellest, kas (majandus)üksus kavatseb seda teha) või tuleneb siduvatest kokkulepetest (k.a lepingupõhised või muud juriidilised õigused, olenemata sellest, kas neid õigusi saab üle anda või (majandus)üksusest või muudest õigustest ja kohustustest eraldada).

Omandatud immateriaalsed varad kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja väärtuse langusest tulenev kahjum. Asutusesiseselt väljatöötatud immateriaalne vara kapitaliseeritakse, kui täidetud on asjaomased ELi raamatupidamiseskirjades ettenähtud kriteeriumid, ning kulud on seotud üksnes kõnealuse vara arendusjärguga. Kapitaliseeritavate kulude hulka kuuluvad kõik otseselt omistatavad kulud, mis on vajalikud vara loomiseks, tootmiseks või valmistamiseks selliselt, et see vara saaks toimida juhtkonna kavandatud viisil. Teadustegevusega seotud kulud, mittekapitaliseeritavaid arenduskulusid ja hoolduskulusid kajastatakse kuluna kulu kandmise hetkel.

Immateriaalsed varad amortiseeritakse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea alusel (3–11 aastat). Immateriaalsete varade eeldatav kasulik eluiga sõltub nende konkreetsest majanduslikust kasutuseast või lepingujärgsest juriidilisest kehtivusajast.

1.3.2. Materiaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenev kahjum. Soetusmaksumus hõlmab kulusid, mis on otseselt seotud asjaomase vara soetamise, valmistamise või üleandmisega. Hilisemad kulud arvestatakse vastavalt vajadusele kas vara bilansilise (jääk)maksumuse hulka või kajastatakse eraldi varana – viimast vaid juhul, kui on tõenäoline, et varaga seotud tulevane majanduslik kasu või teenusepotentsiaal läheb (majandus)üksusele ja vara maksumust saab usaldusväärselt mõõta. Parandus- ja hooldustööde kulud kajastatakse kuluna tulemiaruanne selle arvestusperioodi all, mil vastavad kulud kanti. Maad ei amortiseerita, kuna selle kasulikkude eluiga loetakse igaveseks. Ehitamisel olevat vara ei amortiseerita, kuna selline vara ei ole veel kasutamiseks valmis. Muude varade amortisatsioon arvutatakse lineaarsel meetodil, s.t nende maksumus, millest lahutatakse lõppväärtus, jaotatakse nende eeldatava kasuliku eluea peale järgmiselt:

Vara liik	Lineaarne amortisatsioonimäär
<i>Hooned</i>	4–10 %
<i>Seadmed</i>	10–25 %
<i>Sisustus ja sõidukid</i>	10–25 %
<i>Arvutiriistvara</i>	25–33 %
<i>Muu</i>	10–33 %

Võõrandamisest saadud kasum või kahjum leitakse tulu ja müügikulude vahe võrdlemisel võõrandatava vara bilansilise (jääk)maksumusega ning seda kajastatakse tulemiaruanne.

Rendiarvestus

Rendileping on leping, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle vara kasutusõiguse. Rent liigitatakse kas kapitalirendiks või kasutusrendiks.

Kapitalirendi korral kantakse sisuliselt kõik omandiõigusega seotud olulised riskid ja hüved üle rentnikule. Kapitalirendilepingu sõlminud rentnik kajastab kapitalirendi tulemusel soetatud vara varana ja seonduvad rendikohustised kohustistena alates rendiperioodi algusest. Varad ja kohustised kajastatakse summas, mis võrdub renditava vara õiglase väärtusega rendilepingu jõustumisel, või kui see on väiksem, rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses rendi jõustumise kuupäeval. Rendiperioodi jooksul amortiseeritakse kapitalirendi alusel hoitavat vara kas vara kasuliku eluea või rendiperioodi jooksul, olenevalt sellest, kumb neist on lühem. Rendimaksete miinimumsummad jaotatakse finantskuludeks (intressimaksed) ja kohustise lõppväärtuse vähendamiseks (põhiosamaksed). Finantskulud jaotatakse igale rendiperioodile nii, et kogu rendiperioodi vältel oleks intressimäär igal osaperioodil kohustise (mis esitatakse vastavalt vajadusele lühi-/pikaajalisena) lõppväärtuse suhtes sama. Tingimuslikku renti kajastatakse kuluna selle tekkimise perioodil.

Kasutusrent on muu kui kapitalirent, s.t rent, mille korral sisuliselt kõik omandiõigusega seotud olulised riskid ja hüved jäävad rendileandjale. Kasutusrendilepingu sõlminud rentnik kajastab kasutusrendimaksed tulemiaruanDES kuluna lineaarselt kogu rendiperioodi jooksul, kusjuures renditavat vara ega rendikohustist ei esitata finantsseisundi aruanDES.

1.3.3. Mitte-finantsvarade väärtuse langus

Piiramatu kasuliku elueaga varasid ei amortiseerita; selle asemel kontrollitakse igal aastal, ega nende väärtus ei ole langenud. Amortiseeritavate varade puhul kontrollitakse võimalikku väärtuse langust alati, kui aruandekuupäeval esineb sellele viitavaid asjaolusid. Väärtuse langusest tulenev kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline (jääk)maksumus ületab kaetavat (kasutus)väärtust. Kaetav (kasutus)väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused, või kasutusväärtus, olenevalt sellest, kumb on suurem.

Immateriaalsete varade ja materiaaalsete põhivarade lõppväärtus ja kasulik eluiga vaadatakse läbi ja vajadusel korrigeeritakse neid vähemalt kord aastas. Kui varasematel aastatel kajastatud väärtuse languse põhjused enam ei kehti, siis vähendatakse vastavalt sellele väärtuse langusest tekkinud kahjumit.

1.3.4. Finantsvarad

Finantsvarasid liigitatakse järgmiselt: õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavad finantsvarad, laenud ja nõuded, lõpptähtajani hoitavad investeeringud ja müügivalmis finantsvarad. Finantsinstrumentide liigitus määratakse kindlaks nende esmasel kajastamisel ja see hinnatakse ümber iga bilansipäeva seisuga.

(i) *Õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavad finantsvarad*

Finantsvara liigitatakse sellesse kategooriasse, kui see soetatakse peamiselt peatse müügi eesmärgil või (majandus)üksus määratleb selle sellisena. Selles kategoorias kajastatakse ka tuletisinstrumentid. Sellesse kategooriasse kuuluvad varad liigitatakse käibevaraks, kui nende oodatav realiseerimisaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast arvates. Eelarveaasta jooksul ei olnud üksusel ühtegi sellesse kategooriasse kuuluvat investeeringut.

(ii) *Laenud ja nõuded*

Laenud ja nõuded on aktiivsel turul noteerimata finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Need tekivad, kui üksus annab raha või kaupu või osutab teenuseid otse võlgnikule, ilma et ta kavatseks nõudega kaubelda. Need kuuluvad põhivara hulka, välja arvatud juhul, kui nende lõpptähtaeg on lühem kui 12 kuud bilansipäevast arvates. Laenude ja nõuete hulka kuuluvad tähtajalised hoiused, mille algne tähtaeg on üle kolme kuu.

(iii) *Tähtajani hoitavad investeeringud*

Tähtajani hoitavad investeeringud on kindlaksmääratud lõpptähtajaga finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad ning mida üksus kavatseb ja suudab hoida kuni lõpptähtajani, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Eelarveaasta jooksul ei olnud üksusel ühtegi sellesse kategooriasse kuuluvat investeeringut.

(iv) *Müügivalmis finantsvarad*

Müügivalmis finantsvarad on finantsvarad, mis on määratletud sellesse kategooriasse kuuluvana või mis ei ole liigitatud ühtegi muusse kategooriasse, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumentid. Müügivalmis finantsvarad liigitatakse kas käibe- või põhivaraks olenevalt sellest, kui kaua kavatseb üksus neid säilitada; tavaliselt on selleks ajavahemikuks lõpptähtajani jäänud aeg. Eelarveaasta jooksul ei olnud üksusel ühtegi sellesse kategooriasse kuuluvat investeeringut.

Esmane kajastamine ja mõõtmine

Õiglasel väärtusel üle- või puudujäägina kajastatavate, tähtajani hoitavate ja müügivalmis finantsvarade ostu ja müüki kajastatakse tehingupäeval, s.t päeval, mil üksus võtab kohustuse vara ostuks või müügiks. Raha ekvivalendid ja laenu kajastatakse raha finantsasutuses hoiustamise või laenuvõtjatele ülekandmise hetkel. Finantsinstrumentid kajastatakse esmaselt õiglasel väärtusel. Kui finantsvara ei kajastata õiglasel väärtusel üle- või puudujäägina, võetakse selle esmasel kajastamisel arvesse ka tehingukulud.

Finantsinstrumentide kajastamine lõpetatakse, kui investeeringutest rahavoogude saamise õigus on aegunud või kui üksus on sisuliselt kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved üle andnud teisele poolele.

Hilisem mõõtmine

Finantsvarasid, mida kajastatakse õiglasel väärtusel üle- või puudujäägina, kajastatakse järgnevalt õiglasel väärtusel ning nende õiglase väärtuse muutustest tekkiv kasum või kahjum kajastatakse tulemiaruanDES selle perioodi all, mil see on tekkinud.

Laene ja nõudeid ning lõpptähtajani hoitavaid investeeringuid kajastatakse amortiseeritud väärtusel efektiivse intressimäära meetodi kohaselt.

Müügivalmis finantsvarasid kajastatakse pärast esmast kajastamist õiglasel väärtusel. Nende õiglase väärtuse muutustest tekkiv kasum või kahjum kajastatakse õiglase väärtuse reservis. Müügivalmis finantsvarade intress, mis arvutatakse efektiivse intressimäära meetodi kohaselt, kajastatakse tulemiaruanDES.

Üksus hindab igal bilansipäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara väärtus on langenud, ja kas väärtuse langus tuleks kajastada tulemiaruanDES.

1.3.5. Eelmaksed

Eelmakse on makse, mille eesmärk on pakkuda vahendite saajale rahalist ettemakset, s.t käibevahendeid. See võib olla jagatud mitmeks makseks, mis tehakse asjaomases lepingus, otsuses, kokkuleppes või alusaktis kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul. Käibevahendeid ja ettemakseid kasutatakse lepingus kindlaksmääratud perioodi jooksul sel eesmärgil, milleks need anti, või need tuleb tagasi maksta. Kui vahendite saaja ei kanna rahastamiskõlblikke kulusid, on tal kohustus eelmakseks olev ettemakse üksusele tagastada. Kuna üksus säilitab eelmakse üle kontrolli ja tal on rahastamiskõlbmatute kulude korral õigus tagasimaksele, kajastatakse summa varana.

Eelmakse kajastatakse bilansis esmaselt vahendite ülekandmisel saajale. Seda mõõdetakse antud vahendite summas. Järgnevatel perioodidel mõõdetakse eelmakset esmaselt bilansis kajastatud väärtusel, millest on maha arvatud perioodi jooksul tehtud rahastamiskõlblikud kulud (sh vajaduse korral hinnangulised summad).

1.3.6. Nõuded ja sissenõutavad summad

ELi raamatupidamiseeskirjade kohaselt tuleb kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud tehingud esitada eraldi. Nende kahe kategooria eristamiseks seostatakse terminit „nõuded“ kaubanduslike tehingutega

ning terminit „sissenõutavad summad“ kasutatakse mittekaubanduslike tehingute puhul, s.t kui EL saab väärtuse muult üksuselt, andmata otseselt vastu umbkaudselt võrdset väärtust (nt liikmesriikidelt sissenõutavad omavahenditega seotud summad).

Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded on kooskõlas finantsinstrumentide määratlusega, mistõttu liigitatakse neid laenudeks ja nõueteks ning mõõdetakse vastavalt (vt punkt 1.3.4 above).

Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade puhul kajastatakse intresside ja trahvide võrra korrigeeritud algne summa, millest on lahutatud nende väärtuse langusest tulenev allahindlus. Väärtuse langusest tulenev allahindlus kirjendatakse, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et üksusel ei ole võimalik kõiki summasid nõuete algsete tingimuste kohaselt sisse nõuda. Allahindluse summa saadakse, lahutades vara bilansilisest maksumusest kaetava väärtuse. Allahindluse summa kajastatakse tulemiaruanDES.

1.3.7. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid on finantsinstrumendid ning nende hulka kuuluvad sularaha, pankades olevad nõudmiseni ja lühiajalised hoiused ning muud suure likviidsusega lühiajalised, kuni kolmekuulise esialgse tähtajaga investeringud.

1.3.8. Eraldised

Eraldisi kajastatakse, kui üksusel on minevikus toimunud sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus kolmandate isikute ees, kui ressursside vähenemine kohustuse täitmisel on tõenäolisem kui nende mittevähene mine ja kui summa on usaldusväärselt hinnatav. Eraldisi ei kajastata tulevase tegevuskahjumi katteks. Eraldise summa vastab parimale hinnangule eksisteeriva kohustuse täitmiseks vajalike kulutuste kohta aruandepäeva seisuga. Kui eraldis hõlmab suurt hulka objekte, kaalutakse kohustuse hindamisel kõiki võimalikke tulemusi vastavalt nende toimumise tõenäosusele (eeldatava väärtuse meetod).

Eraldisi kahjulike lepingute tarbeks mõõdetakse lepingu lõpetamisega seotud eeldatavate kulude või lepingu täitmise jätkamise eeldatava puhaskulu nüüdisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on väiksem.

1.3.9. Võlgnevused

Kreditoorse võlgnevuse arvestus hõlmab kaubanduslike tehingute summasid (näiteks kaupade ja teenuste ost) ja mittekaubanduslike tehingute summasid, näiteks toetusesaajate kulutaotlused, toetused ja muu ELi pakutav rahastus (vt lisade punkt 1.4.1).

Toetusesaajatele makstava toetuse ja muude maksete kulutaotlused kirjendatakse võlgnevusena taotletava summa ulatuses. Pärast rahastamiskõlblike kulude kontrollimist ja kinnitamist kajastatakse võlgnevusi kinnitatud ja rahastamiskõlblikus summas.

Kaupade ja teenuste ostmisest tekkivat kreditoorset võlgnevust kajastatakse arve saamisel algse summa ulatuses ning sellele vastavad kulud kirjendatakse raamatupidamisarvestuses siis, kui asjad või teenus on üksusele tarnitud või osutatud ja ta on selle vastu võtnud.

1.3.10. Viitlaekumised ja edasilükkunud tulud ning viitvõlgnevused ja edasilükkunud kulud

Tehinguid ja sündmusi kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes sellel perioodil, millega need seonduvad. Kui eelarveaasta lõpu seisuga ei ole arvet veel välja saadetud, kuid teenus on osutatud või asi tarnitud või kui eksisteerib lepinguline kohustus (nt lepingus sätestatu tulemusena), kajastatakse raamatupidamise aastaaruannetes viitlaekumine. Lisaks sellele, kui eelarveaasta lõpu seisuga on arve välja saadetud, kuid teenust ei ole veel osutatud või tarnitud kaupsid üle antud, loetakse tulu edasilükkunuks ja see kajastatakse järgnevas arvestusperioodis.

Ka kulud kajastatakse selles perioodis, millega need on seotud. Arvestusperioodi lõpus kajastatakse viitvõlgnevusi perioodi ülekandekohustuse prognoositud summa alusel. Viitvõlgnevused arvutatakse peaarvepidaja välja antud üksikasjalike praktiliste tegevusjuhiste kohaselt, mille eesmärk on tagada, et raamatupidamise aastaaruanne annaks tõese ülevaate nendest majandus- ja muudest sündmustest,

mida need kajastavad. Samamoodi, kui enne kaupade või teenuste kättesaamist on tehtud eelmakse, on tegemist edasilükkunud kuluga, mis kajastatakse järgneva arvestusperioodi all.

1.4. TULEMIARUANNE

1.4.1. Tulud

Tulu on saadud ja saada oleva majandusliku kasu või teenusepotentsiaali brutosumma, mille võrra suureneb netovara. See summa ei sisalda aga omanike sissemaksetest tulenevat suurenemist.

Tulu liik sõltub tulemiaruanne aluseks olevate tehingute laadist.

(i) Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud

Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulu on maksud ja ülekanded, kusjuures ülekandja kannab vahendeid saajale, ilma et viimane annaks vahetult vastu ligikaudu võrdses väärtuses vahendeid.

Ülekanded on mittekaubanduslikest tehingutest tulevikus saadav majanduslik kasu või teenusepotentsiaal (makse arvesse võtmata). Üksus kajastab ülekantavat vara juhul, kui tal on möödunud sündmuse (ülekande) tulemusel vahendite üle kontrolli ja ta loodab tulevikus saada neist vahendeist majanduslikku kasu või teenusepotentsiaali ning kui kõnealuste vahendite õiglast väärtust saab usaldusväärset mõõta. Ka mittekaubanduslike tehingutega saadavad ja varana kajastatavad vahendid (näiteks raha) kajastatakse tuluna, välja arvatud juhul, kui üksusel lasub ülekande suhtes kohustus (tingimus), mis tuleb täita enne tulu kajastamist. Kuni tingimuse täitmiseni on tegemist edasilükkunud tuluga, mis kajastatakse kohustusena (saadud eelmaksed).

(ii) Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud

Kaupade ja teenuste müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui olulised kaupade omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved ostjale üle lähevad. Teenuste osutamisega seotud tehingutest saadud tulu kajastamisel võetakse arvesse seda, mis täitmisetapis on tehing aruandekuupäeva seisuga.

1.4.2. Kulud

Kulud on väljamaksetest või vahendite ärakasutamisest või kohustuste tekkimisest tulenev majandusliku kasu või teenusepotentsiaali vähenemine aruandeperioodil, mille tulemusel netovara/omakapital väheneb. Kulude hulka kuuluvad kaubanduslike ja mittekaubanduslike tehingute kulud.

Kaupade ostu ja teenuste osutamisega seoses kantud kaubanduslike tehingute kulud kajastatakse siis, kui asi on üksusele tarnitud ja too on selle vastu võtnud. Neid hinnatakse arvel esitatud algses summas. Lisaks sellele kajastatakse tulemiaruanne bilansipäeva seisuga perioodi jooksul osutatud teenusega seotud kulud, mille kohta ei ole veel arvet saadud või vastu võetud.

Mittekaubanduslike tehingute kulud seonduvad vahendite saajatele tehtud ülekannetega ja neid võib olla kolme liiki: nõuded, lepingu kohased ülekanded ning oma äranägemisel makstavad toetused, osamaksud ja annetused. Ülekanne kajastatakse selle perioodi kuluna, mille jooksul toimusid ülekande aluseks olevad sündmused, tingimusel et asjaomast liiki ülekanne on lubatud õigusaktiga või on sõlmitud leping, mille alusel ülekanne on lubatud; vahendite saaja on täitnud kõik rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid ja summa suurust saab realistlikult hinnata.

Kajastamiskriteeriumidele vastava maksenõude või kulutaotluse saamisel kajastatakse see kuluna rahastamiskõlbliku summa ulatuses. Eelarveaasta lõpu seisuga hinnatakse kantud rahastamiskõlblikke kulusid, mis kuuluvad vahendite saajatele tasumisele, kuid millest ei ole veel teatatud, ning kajastatakse need viitvõlgnevustena.

1.5. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTUSED

1.5.1. Tingimuslikud varad

Tingimuslik vara on võimalik vara, mis tuleneb möödunud sündmusest ning mille olemasolu kinnitab ainult ühe või mitme sellise tulevikusündmuse toimumine või mittetoimumine, mis on ebakindlad ja mida (majandus)üksus täielikult ei kontrolli. Tingimuslik vara kajastatakse, kui majanduslik kasu või teenusepotentsiaal on tõenäoline.

1.5.2. Tingimuslikud kohustised

Tingimuslik kohustis on võimalik kohustus, mis tuleneb möödunud sündmusest ning mille olemasolu kinnitab ainult ühe või mitme sellise tulevikusündmuse toimumine või mittetoimumine, mis on ebakindlad ja mida (majandus)üksus täielikult ei kontrolli, või eksisteeriv kohustus, mis küll tuleneb möödunud sündmustest, kuid mida ei kajastata, sest ei ole tõenäoline, et kohustuse täitmiseks on vajalik loovutada ressursse majandusliku kasu või teenusepotentsiaali näol, või on tegu harvaesineva juhuga, mil kohustuse summat ei saa piisava usaldusväärsusega mõõta. Tingimuslik kohustis avalikustatakse, välja arvatud juhul, kui majanduslikku kasu või teenusepotentsiaali sisaldavate ressursside vähenemine on äärmiselt vähetõenäoline.

1.6. KAASRAHASTAMINE

Laekunud kaasrahastamise osamaksud vastavad mittekaubanduslikest tehingutest saadavate tingimuslike tulude kriteeriumile ning neid kajastatakse muu hulgas liikmesriikide, kolmandate riikide ja teiste poolte ees tekkinud võlgnevustena. EAF peab kas kasutama osamaksud kolmandatele isikutele teenuste osutamiseks või maksma need vahendid (s.o saadud osamaksud) tagasi. Kaasrahastamislepingute alusel tasumisele kuuluv, ent veel tasumata summa kujutab endast saadud kaasrahastamise osamaksud, millest on maha arvatud projektiga seoses kantud kulud. Mõju netovaradele puudub.

Projektide kaasrahastamisega seotud kulusid kajastatakse vastavalt nende tekkimisele. Neile vastav osamaksude summa kajastatakse tegevustuluna ja see ei mõjuta eelarveaasta tulemit.

2. BILANSI LISAD

VARAD

2.1. FINANTSVARAD

EAFi finantsvarade väärtus oli 31. detsembri 2019. aasta seisuga 36 miljonit eurot (2018. aastal 0). Nende hulka kuuluvad müügivalmis finantsvarad, mis on peaaegu eranditult omakapitaliinvesteeringud.

2.2. EELMAKSED

Paljudes lepingutes on ette nähtud ettemaksete tegemine enne ehitustööde alustamist, asjade tarnimist või teenuste osutamist. Mõnel juhul on lepingute maksegraafikutes ette nähtud maksete tegemine eduaruannete põhjal. Eelmaksed tehakse üldjuhul selle riigi või territooriumi valuutas, kus projekt ellu viiakse.

See, kas eelmakseid kajastatakse lühiajaliste või pikaajaliste eelmaksetena, oleneb sellest, millal eelmakseid kasutatakse. Kasutustingimused on kindlaks määratud projekti aluseks olevas lepingus. Kui eelmakseid kasutatakse 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, kajastatakse neid lühiajaliste eelmaksetena. Kuna paljud EAFi projektidest on oma laadilt pikaajalised, peavad nendega seonduvad ettemaksed olema kasutatavad rohkem kui ühe aasta jooksul. Seetõttu on osa eelmakseid kajastatud pikaajalise varana.

Miljonites eurodes

	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnnes EAF	31.12.2019	31.12.2018
<i>Pikaajalised eelmaksed</i>	2.2.1.	–	6	325	580	910	887
<i>Lühiajalised eelmaksed</i>	2.2.2.	0	26	441	821	1 288	1 448
Kokku		0	32	766	1 401	2 199	2 335

Eelmaksete kogusumma (31. detsembri 2019. aasta seisuga) vähenemine on peamiselt tingitud kümnenda EAFiga seotud eelmaksete summa vähenemisest (2018. aastal 964 miljonit eurot). Vastavalt EAFi tegevustsüklile jõudis paljude kümnenda EAFiga seotud lepingute täitmine lõpule ning lepingud lõpetati. Selle EAFi alla kuuluvate avatud lepingute arv oli 2018. aastal ligikaudu 2 600 ja 2019. aastal ligikaudu 2 300. Sellest tulenevalt vähenes toetusesaajatele tehtud eelmaksete summa ja suurenes tasaarvestatavate eelmaksete summa.

Seda vähenemist kompenseeris osaliselt üheteistkümnenda EAFiga seotud eelmaksete summa suurenemine (2018. aastal 1 328 miljonit eurot). Üheteistkümnnes EAF käivitati 2015. aastal ning 2019. aasta oli võetud meetmete rakendamise seisukohast väga kiire. Kui 2018. aastal oli avatud lepingute arv ligikaudu 2 300, siis 2019. aastal oli see ligikaudu 3 400, millega kaasnes omakorda tasaarvestamata eelmaksete kogusumma suurenemine 73 miljoni euro võrra.

2.2.1. Pikaajalised eelmaksed

Miljonites eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Otsene eelarve täitmine		
<i>Täitja:</i>		
<i>komisjon</i>	190	140
<i>ELi rakendusametid</i>	6	–
<i>ELi delegatsioonid</i>	49	48
	244	188
Kaudne eelarve täitmine		
<i>Täitja:</i>		
<i>EIP ja EIF</i>	313	367
<i>rahvusvahelised organisatsioonid</i>	291	280
<i>eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid</i>	22	6
<i>avalik-õiguslikud asutused</i>	22	24
<i>kolmandad riigid</i>	17	21
<i>ELi asutused ning avaliku ja erasektori partnerlus</i>	1	–
	665	698
Kokku	910	887

2.2.2. Lühiajalised eelmaksed

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2019	31.12.2018
<i>Eelmaksed (bruto)</i>	0	115	1 627	3 288	5 030	5 153
<i>Tasaarvestatud (kantud üle järgmisse eelarveaastas)</i>	–	(89)	(1 186)	(2 467)	(3 742)	(3 705)
Kokku	0	26	441	821	1 288	1 448

2.2.3. Eelmaksetega seoses saadud tagatised

Eelmaksete tagamiseks hoitakse tagatise, mis vabastatakse projekti raames esitatud viimase nõude tasumisel. 31. detsembri 2019. aasta seisuga moodustasid tagatised, mille EAF oli seoses eelmaksetega saanud, kokku 46 miljonit eurot (2018. aastal 79 miljonit eurot).

Enamik eelmakseid makstakse eelarve kaudse täitmise raames. Sellisel juhul ei ole tagatise saaja EAF, vaid avaliku sektori hankija. Kuigi EAF ei ole vahendite saaja, aitavad need tagatised tema vara tagada.

2.3. USALDUSFONDI OSAMAKSUD

Selles rubriigis on kajastatud ELi Aafrika usaldusfondile ja ELi Bêkou usaldusfondile tehtud osamaksude summa. Osamaksud ei sisalda neid usaldusfondide kulusid, mis kaetakse EAFist.

EAF rakendab usaldusfondi osamaksusid eelarve otsese täitmise raames.

Miljonites eurodes

	Osamaksude netosumma seisuga 31.12.2018	Fondi tehtud sissemaksed 2019	Usaldusfondide kulude netosumma jaotus 2019	Osamaksude netosumma seisuga
<i>Aafrika</i>	193	600	(530)	263
<i>Bêkou</i>	9	–	(5)	4
Kokku	201	600	(535)	266

2.4. KAUBANDUSLIKUD JA MITTEKAUBANDUSLIKUD NÕUDED

Miljonites eurodes

	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad	2.4.1.	32	37
Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded	2.4.2.	91	101
Kokku		123	138

2.4.1. Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2019	31.12.2018
Liikmesriigid	–	0	–	1	1	5
Kliendid	1	4	17	4	27	26
Avalik-õiguslikud asutused	–	9	11	1	21	25
Kolmandad riigid	0	2	4	0	7	5
Allahindamine	(2)	(13)	(12)	(1)	(27)	(27)
Vastastikku sissenõutavad summad ELi institutsioonidega	–	–	–	4	4	3
Kokku	0	3	20	9	32	37

2.4.2. Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2019	31.12.2018
Viitlaekumised	1	65	21	0	88	81
Nõuded ELi vastu	–	–	–	4	4	20
EAF-ide vastastikku sissenõutavad summad	182	53	2 160	(2 395)	(0)	(0)
Kokku	183	119	2 181	(2 391)	91	101

Viitlaekumiste all on kajastatud projektide eelmaksetelt kogunenud intressid (65 miljonit eurot) ja ELi Aafrika usaldusfondi eelmaksetega seotud intressid (21 miljonit eurot).

Nõuded ELi vastu koosnevad Euroopa Komisjoni usalduskontole kantud summast.

Tõhususe huvides on kõigi EAFide ühine sularahavaru kajastatud üheteistkümne EAFis; sellest tulenevalt on EAFide vahelistest tehingutest tulenevad vastastikku sissenõutavad summad eri EAFide bilanssides tasakaalus.

EAFide vastastikku sissenõutavad summad esitatakse ainult konkreetsete EAFide kaupa. EAFide vastastikku sissenõutavate summade kogusumma on null.

2.5. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID³

Miljonites eurodes

	Kaheks as EAF	Ühek sas EAF	Kümne es EAF	Ühetei stküm	31.12.2019	31.12.2018
Erikontod						
<i>Keskpangad</i>	–	–	–	729	729	276
	–	–	–	729	729	276
Arvelduskontod						
<i>Kommertspangad</i>	–	–	–	421	421	87
<i>Finantsinstrumentide raha</i>	–	–	–	30	30	24
	–	–	–	450	450	111
Kokku	–	–	–	1 179	1 179	387

Selle rubriigi all kajastatud summade suurenemist 792 miljoni euro võrra võib peamiselt selgitada asjaoluga, et maksete tegemise määr kujunes prognoositust väiksemaks. EAFi maksed moodustasid 31. detsembri 2019. aasta seisuga kokku 3 910 miljonit eurot, kusjuures maksete aastane sihtsumma on 4 400 miljonit eurot. Põhjus, miks see summa sihtsummast erineb, seisneb esiteks ülemaailmse hariduspartnerluse lepingu (Maailmapangaga) sõlmimise protsessi peatamises ning teiseks Tšaadile, Haitile ja Beninile antava eelarvetoetuse maksete edasilükkamises.

Peale selle tulenes kommertspankades hoitavate summade suurenemine sellest, et detsembri lõpus tegi Ühendkuningriik NatWesti pangakontole 2020. aasta kapitalisissemakse summas 264 miljonit eurot (vt lisade punkt **2.7.2.1**).

Nagu varasematel aastatel ja eesmärgiga piirata vastaspoole riski, hoitakse rohkem raha keskpankade juures olevatel kontodel kui kommertspankade juures olevatel kontodel (vt lisade punkt **5.1**).

KOHUSTISED

2.6. FINANTSKOHUSTISED

2.6.1. Kaasrahastamisega seotud võlgnevused

Kaasrahastamisega seotud võlgnevuste alla kuuluvad EAFi kaasrahastamislepingute alusel antavad rahalised vahendid. EAF peab neid osamakse kasutama kokkulepitud teenuste osutamiseks kolmandatele isikutele ja tagastama kasutamata jäänud vahendid rahastajatele. See, kas kaasrahastamisega seotud summad kajastatakse lühi- või pikaajaliste võlgnevustena, sõltub sellest, millal neid summasid kasutatakse.

Majandusaasta lõpus hinnatakse kaasrahastamisega seotud võlgnevusi igal üksikjuhul eraldi ning kõik summad, mida järgneva 12 kuu jooksul tõenäoliselt ei kasutata, loetakse pikaajaliseks võlgnevuseks.

Miljonites eurodes

	Kaheks	Ühek	Kümnes	Üheteist	31.12.2019	31.12.2018
<i>Kaasrahastamisega seotud</i>	–	–	1	18	19	18
<i>Kaasrahastamisega seotud</i>	–	–	38	31	69	68
Kokku	–	–	39	50	88	86

Kaasrahastamisega seotud võlgnevuste kogusumma suurenes 2,6 miljoni euro võrra kahe teguri koosmõjul – esiteks 2019. aastal kaasrahastamise raames saadud uued summad (17 miljonit eurot) ja teiseks kaasrahastamisprojektidega seoses kantud kulud (14,4 miljonit eurot). Vastavalt kaasrahastamist käsitlevatele raamatupidamiseskirjadele ei olnud nendel summadel mõju majandusaasta tulemile, sest need kajastati nii kaasrahastamise kuludes (lisa **3.4**) kui ka kaasrahastamisest saadud tulus (lisa **3.1.1**).

³Vastavalt üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse artiklile 53 kajastatakse sularahavaru üheteistkümnenda EAFi bilansis. Erinevate pangakontode laadi on kirjeldatud 5. peatükis „Finantsriskide juhtimine“.

2.7. VÕLGNEVUSED

Miljonites eurodes

	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2019	31.12.2018
Lühiajalised võlgnevused	2.7.1	–	5	72	106	182	173
Mitmesugused võlgnevused	2.7.2	–	(0)	36	298	334	68
Kokku		–	5	108	404	516	241

2.7.1. Lühiajalised võlgnevused

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2019	31.12.2018
Tarnijad	–	4	67	27	97	102
Liikmesriigid	–	0	0	2	2	1
Kolmandad riigid	0	–	4	74	78	37
Avalik-õiguslikud asutused	–	2	70	20	92	43
Muud lühiajalised võlgnevused	(0)	(1)	(70)	(17)	(88)	(10)
Kokku	–	5	72	106	182	173

Võlgnevused hõlmavad EAFi toetusmeetmete raames esitatud kuluaruandeid. Need kajastatakse maksetaotluse saamisel taotletud summa ulatuses. Hankemeetmetega seoses saadud arvete ja kreditarvete korral kehtib samasugune kord. Asjaomaseid kulutaotlusi on arvestatud järgmisse eelarveaastasse ülekandmisel. Järgmisse eelarveaastasse ülekandmise kirjete alusel kajastatakse hinnangulised rahastamiskõlblikud summad tulemiaruanne. Rahastamiskõlbmatud summad on kajastatud muude lühiajaliste võlgnevustena.

2.7.2. Mitmesugused võlgnevused

Miljonites eurodes

	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2019	31.12.2018
Kaasrahastamisega seotud võlgnevused	2.6.1	–	–	38	31	69	68
Ettemakstud kapitalissemaksed	2.7.2.1	–	–	–	264	264	–
Mitmesugused võlgnevused		–	–	(2)	3	1	0
Kokku		–	–	36	298	334	68

2.7.2.1. Ettemakstud kapitalissemaksed

Kogu 264 miljoni euro suurune summa 31. detsembri 2019. aasta seisuga on seotud Ühendkuningriigi poolt detsembri lõpus EAFi makstud 2020. aasta osamaksuga. 31. detsembri 2018. aasta seisuga ettemakstud kapitalissemaksed puudusid.

2.8. VIITVÕLGNEVUSED JA EDASILÜKKUNUD TULUD

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	31.12.2019	31.12.2018
Viitvõlgnevused	–	96	240	982	1 318	1 279
Muud kumuleerunud kulud ja edasilükkunud tulud	–	–	0	1	1	3
Kokku	–	96	240	983	1 319	1 281

Viitvõlgnevused hõlmavad nendest täitmisel olevatest ja täidetud lepingutest tulenevaid hinnangulisi tegevuskulusid, mille kulutaotlused ei ole veel kinnitatud, kusjuures toetusesaajate kantud rahastamiskõlblikud kulud hinnati parima kättesaadava teabe põhjal. See osa hinnangulistest viitvõlgnevustest, mille moodustavad väljamakstud eelmaksed, on kajastatud eelmaksete summade vähenemisena (vt lisade punkt 2.2 above).

Selles rubriigis suurenesid summad kahe teguri koosmõjul: esiteks üheteistkümnenda EAFiga seotud viitvõlgnevuste suurenemine (2018. aastal 838 miljonit) ja teiseks kümnenda EAFiga seotud viitvõlgnevuste vähenemine (2018. aastal 358 miljonit eurot). See on kooskõlas EAFi tegevustsükliga ja samuti seotud asjaoluga, et nende EAFide alla kuuluvate avatud lepingute arv aja jooksul muutus – 2019. aastal oli üheteistkümnenda EAFi tegevus täies hoos ja seetõttu oli 31. detsembri 2019. aasta seisuga märksa rohkem selliseid avatud lepinguid, mille korral tuli kulud esitada hinnangute alusel ja viitvõlgnevustena. Seevastu viidi 2019. aastal lõpule paljude kümnenda EAFiga seotud lepingute täitmine ning lepingud lõpetati, mis omakorda tähendas seda, et selle EAFiga seotud avatud lepingute arv ja viitvõlgnevused vähenesid.

NETOVARA

2.9. ÕIGLASE VÄÄRTUSE RESERV

Raamatupidamiseeskirjade kohaselt kajastatakse müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse korrigeerimist õiglase väärtuse reservi kaudu.

Miljonites eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Kajastatud õiglase väärtuse reservis	(2)	–
Kajastatud tulemiaruan	–	–
Kokku	(2)	–

2.10. FONDIKAPITAL

2.10.1. Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	Kokku
Fondikapital	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264
Sissenõudmata fondikapital	–	(0)	(0)	(22 840)	(22 840)
Sissenõutud fondikapital 31.12.2018	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423
Fondikapital	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264
Sissenõudmata fondikapital	–	(15)	(0)	(18 440)	(18 455)
Sissenõutud fondikapital 31.12.2019	12 164	10 758	20 960	10 927	54 809

Fondikapital kujutab endast osamaksude summat, mille liikmesriigid maksavad vastavalt igale sisekokkuleppele asjaomasesse EAFi. Sissenõudmata fondikapital kujutab endast liikmesriikidelt veel sissenõudmata summasid. Sissenõutud fondikapital koosneb osamaksudest, mille EAF on sisse nõudnud ja mille liikmesriigid on üle kandnud hoiukontodele (vt allpool **2.10.2.**).

2.10.2. Sissenõutud ja sissenõudmata fondikapital liikmesriikide kaupa

Miljonites eurodes

Üheteistkümnenda EAFi osamaksud	%	Sissenõudmata kapital 31.12.2018 seisuga	Sissenõutud kapital 2019	Sissenõudmata kapital 31.12.2019 seisuga
<i>Austria</i>	<i>2,40</i>	<i>548</i>	<i>(105)</i>	<i>442</i>
<i>Belgia</i>	<i>3,25</i>	<i>742</i>	<i>(143)</i>	<i>599</i>
<i>Bulgaaria</i>	<i>0,22</i>	<i>50</i>	<i>(10)</i>	<i>40</i>
<i>Horvaatia</i>	<i>0,23</i>	<i>51</i>	<i>(10)</i>	<i>42</i>
<i>Küpros</i>	<i>0,11</i>	<i>25</i>	<i>(5)</i>	<i>21</i>
<i>Tšehhi Vabariik</i>	<i>0,80</i>	<i>182</i>	<i>(35)</i>	<i>147</i>
<i>Taani</i>	<i>1,98</i>	<i>452</i>	<i>(87)</i>	<i>365</i>
<i>Eesti</i>	<i>0,09</i>	<i>20</i>	<i>(4)</i>	<i>16</i>
<i>Soome</i>	<i>1,51</i>	<i>345</i>	<i>(66)</i>	<i>278</i>
<i>Prantsusmaa</i>	<i>17,81</i>	<i>4 068</i>	<i>(784)</i>	<i>3 285</i>
<i>Saksamaa</i>	<i>20,58</i>	<i>4 700</i>	<i>(906)</i>	<i>3 795</i>
<i>Kreeka</i>	<i>1,51</i>	<i>344</i>	<i>(66)</i>	<i>278</i>
<i>Ungari</i>	<i>0,61</i>	<i>140</i>	<i>(27)</i>	<i>113</i>
<i>Iirimaa</i>	<i>0,94</i>	<i>215</i>	<i>(41)</i>	<i>173</i>
<i>Itaalia</i>	<i>12,53</i>	<i>2 862</i>	<i>(551)</i>	<i>2 311</i>
<i>Läti</i>	<i>0,12</i>	<i>27</i>	<i>(5)</i>	<i>21</i>
<i>Leedu</i>	<i>0,18</i>	<i>41</i>	<i>(8)</i>	<i>33</i>
<i>Luksemburg</i>	<i>0,26</i>	<i>58</i>	<i>(11)</i>	<i>47</i>
<i>Malta</i>	<i>0,04</i>	<i>9</i>	<i>(2)</i>	<i>7</i>
<i>Madalmaad</i>	<i>4,78</i>	<i>1 091</i>	<i>(210)</i>	<i>881</i>
<i>Poola</i>	<i>2,01</i>	<i>458</i>	<i>(88)</i>	<i>370</i>
<i>Portugal</i>	<i>1,20</i>	<i>273</i>	<i>(53)</i>	<i>221</i>
<i>Rumeenia</i>	<i>0,72</i>	<i>164</i>	<i>(32)</i>	<i>132</i>
<i>Slovakkia</i>	<i>0,38</i>	<i>86</i>	<i>(17)</i>	<i>69</i>
<i>Sloveenia</i>	<i>0,22</i>	<i>51</i>	<i>(10)</i>	<i>41</i>
<i>Hispaania</i>	<i>7,93</i>	<i>1 812</i>	<i>(349)</i>	<i>1 463</i>
<i>Rootsi</i>	<i>2,94</i>	<i>671</i>	<i>(129)</i>	<i>542</i>
<i>Ühendkuningriik</i>	<i>14,68</i>	<i>3 353</i>	<i>(646)</i>	<i>2 707</i>
Kokku	100,00	22 840	(4 400)	18 440

Kuna kaheksanda, üheksanda ja kümnenda EAFi kapital on täielikult sisse nõutud ja laekunud eelnevatel aastatel, nõuti 2019. aastal sisse 4 400 miljoni euro suurune summa, mis on täielikult seotud üheteistkümnenda EAFiga.

2.10.3. Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnendes EAF	31.12.2019	31.12.2018
<i>Suletud EAFidest ümberpaigutatud vahendid</i>	<i>627</i>	<i>1 625</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>2 252</i>	<i>2 252</i>

Sellesse rubriiki kuuluvad suletud EAFidest kaheksandasse ja üheksandasse EAFi ümberpaigutatud vahendid.

2.10.4. Toimivate EAFide vahelised sissenõutud fondikapitali ümberpaigutused

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Küm- es EAF	Üheteist- kümnes EAF	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2017	(2 503)	2 177	120	206	–
<i>Kümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	(7)	(40)	47	–	0
<i>Üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	–	–	(112)	112	–
Saldo seisuga 31.12.2018	(2 509)	2 137	55	317	–
<i>Kümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	(1)	(27)	28	–	(0)
<i>Üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud eelmiste EAFide vabastatud summad</i>	–	–	181	(181)	–
Saldo seisuga 31.12.2019	(2 510)	2 109	265	136	–

Sellesse rubriiki kuuluvad ühest toimivast EAFist teise ümberpaigutatud vahendid.

Alates Cotonou lepingu jõustumisest paigutatakse kõik toimivate varasemate EAFide kasutamata vahendid pärast vabastamist ümber kõige viimasena käivitatud EAFi. Teistest EAFidest ümberpaigutatud vahendid suurendavad saajafondi assigneeringuid ja vähendavad selle fondi omi, kust ümberpaigutus tehti. Kümnenda ja üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi ümberpaigutatud vahendeid saab kohustustega siduda vaid sisekokkuleppes sätestatud tingimustel.

3. TULEMIARUANDE LISAD

TULUD

		Miljonites eurodes	
	Lisa	2019	2018
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.1	28	4
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud	3.2	46	57
Kokku		74	60

3.1. MITTEKAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD

		Miljonites eurodes					
	Lisa	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2019	2018
Kulude sissenõudmine		0	0	9	4	13	21
STABEXi vahendite sissenõudmine		-	-	0	-	0	0
Kaasrahastamisest saadud tulu	3.1.1	-	-	9	5	14	(17)
Kokku		0	0	18	10	28	4

Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulu jaguneb eelarve täitmise laadi alusel järgmiselt.

	Miljonites eurodes	
	2019	2018
Otsene eelarve täitmine		
Täitja:		
Komisjon	1	1
ELi delegatsioonid	6	3
	6	4
Kaudne eelarve täitmine		
Täitja:		
Kolmandad riigid	15	(13)
Rahvusvahelised organisatsioonid	5	12
Eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid	2	1
	22	-
Kokku	28	4

3.1.1. Kaasrahastamisest saadud tulu

Kaasrahastamise osamaksud vastavad mittekaubanduslikest tehingutest saadavate tingimuslike tulude kriteeriumidele ja seetõttu ei tohiks need laekumisel tulemiaruanne mõjutada. Osamaksud jäävad kohustuste alla (vt lisade punkt **2.6.1**) kuni saadud vahenditega seotud tingimuste täitmiseni, s.t kuni rahastamiskõlblike kulude tekkimiseni (vt lisade punkt **3.4**). Seejärel kajastatakse vastav summa tulemiaruanne kaasrahastamisest saadud mittekaubandusliku tuluna. Seega puudub mõju eelarveaasta tulemile.

3.2. KAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkü mnes EAF	2019	2018
<i>Finantstulud</i>	(0)	(0)	3	4	7	10
<i>Muud tulud</i>	1	6	21	12	39	46
Kokku	1	6	24	16	46	57

Finantstulud koosnevad põhiliselt tähtjaks tasumata sissenõudekorraldustelt kogunenud intressidest (6,6 miljonit eurot) ja eelmaksete intressidest. Muud tulud koosnevad täies ulatuses kasumist, mis saadakse vahetuskursierinevustest. Vastav vahetuskursierinevustest tulenev kahjum kajastatakse muude kulude all (vt lisade punkt 3.6).

KULUD

3.3. ABIMEETMED

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkü ümnes EAF	2019	2018
<i>Programmikohane abi</i>	0	(0)	295	1 824	2 119	2 001
<i>Makromajanduslik toetus</i>	–	29	–	–	29	26
<i>Valdkondlik poliitika</i>	–	0	–	–	0	2
<i>AKV riikide sisesed projektid</i>	–	2	272	678	951	827
<i>Hädaabi</i>	–	4	12	97	112	873
<i>Institutsioonidele ettenähtud toetus</i>	–	–	0	7	7	18
<i>Usaldusfondide osamaksud</i>	–	–	–	535	535	307
Kokku	0	35	579	3 141	3 755	4 054

EAFil on sõltuvalt raha väljamaksmise ja haldamise viisist eri tegevuskulusid, mis hõlmavad mitmeid abimeetmeid.

Selles rubriigis vähenesid summad kahe teguri koosmõjul: esiteks üheteistkümnenda EAFiga seotud kulude suurenemine (2018. aastal 3 012 miljonit) ja teiseks kümnenda EAFiga seotud kulude vähenemine (2018. aastal 984 miljonit eurot). See on kooskõlas EAFi tegevustsükliga ja samuti seotud asjaoluga, et nende EAFide alla kuuluvate avatud lepingute arv aja jooksul muutus – 2019. aastal oli üheteistkümnenda EAFi tegevus täies hoos ja seetõttu oli 31. detsembri 2019. aasta seisuga märksa rohkem selliseid avatud lepinguid, mille alusel kanti kulusid. Seevastu viidi 2019. aastal lõpule paljude kümnenda EAFiga seotud lepingute täitmine ning lepingud lõpetati, mis omakorda tähendas selle EAFi raames kantud kulude vähenemist.

Eeskätt üheteistkümnenda EAFi näitajate põhjal võib täheldada abimeetmetega seotud kulude struktuuri muutumist võrreldes 2018. aastaga. Selle EAFi raames vähenesid märkimisväärselt hädaabikulud (2018. aastal 811 miljonit), samal ajal kui programmikohase abi, AKV riikide siseste projektide ja usaldusfondide osamaksud seotud kulud oluliselt suurenesid (2018. aastal vastavalt 1 468 miljonit, 410 miljonit ja 307 miljonit eurot).

3.4. KAASRAHASTAMISE KULUD

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkü mnes EAF	2019	2018
<i>Kaasrahastamine</i>	–	–	9	5	14	(17)

Selles rubriigis on kajastatud 2019. aastal seoses kaasrahastatud projektidega kantud kulud. Tuleb märkida, et tekkinud kulud sisaldavad prognoositavalt järgmisse eelarveaastasse ülekantavaid summasid (ja seega ka prognoositavalt tühistatavaid eelmise aasta summasid).

TulemiaruanDES on kajastatud sellele vastav tulu (vt lisade punkt **3.1.1**).

ABIMEETMED JA KAASRAHASTAMISE KULUD EELARVE TÄITMISE LIIKIDE KAUPA

Miljonites eurodes

	2019	2018
Otsene eelarve täitmine		
<i>Täitja:</i>		
<i>komisjon</i>	86	122
<i>ELi rakendusametid</i>	(13)	31
<i>usaldusfondid</i>	483	594
<i>ELi delegatsioonid</i>	1 141	1 003
	1 697	1 750
Kaudne eelarve täitmine		
<i>Täitja:</i>		
<i>EIP ja EIF</i>	145	44
<i>rahvusvahelised organisatsioonid</i>	1 003	920
<i>eraõiguslikud asutused, kes osutavad avalikke teenuseid</i>	126	114
<i>avalik-õiguslikud asutused</i>	184	231
<i>kolmandad riigid</i>	613	977
<i>ELi asutused koos avaliku ja erasektori partnerlusega</i>	1	1
	2 073	2 287
Kokku	3 770	4 037

3.5. FINANTSKULUD

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2019	2018
<i>Nõuete allahindlus</i>	0	(2)	2	1	1	(7)

Sellesse rubriiki kuuluvad ebatöenäoliselt laekuvatest summadest tulenevad hinnangulised kulud.

3.6. MUUD KULUD

Miljonites eurodes

	Kaheksas EAF	Üheksas EAF	Kümnes EAF	Üheteistkümnes EAF	2019	2018
<i>Haldus- ja IT-kulud</i>	–	–	(41)	262	220	112
<i>Riski- ja kulueraldised</i>	–	–	–	–	–	(4)
<i>Realiseeritud kahjum klientide vastu esitatud nõuetest</i>	–	2	1	1	3	1
<i>Kahjum vahetuskursi muutustest</i>	1	6	21	9	37	39
Kokku	1	8	(20)	272	260	148

See rubriik hõlmab peamiselt toetuskulusid, s.o EAFide programmitöö ja rakendamisega seotud halduskulusid. Nende kulude hulka kuuluvad projektide ettevalmistamise, järelmeetmete, järelevalve ja hindamisega seotud kulud, samuti arvutivõrkude, tehnilise abi jm kulud.

4. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTISED NING MUUD OLULISED AVALDATAVAD ANDMED

4.1. TINGIMUSLIKUD VARAD

Miljonites eurodes

	Kaheks as EAF	Üheks as EAF	Kümne as EAF	Ühetei stküm nes EAF	31.12.2019	31.12.2018
Täitmistagatiseid	–	10	5	0	15	11
Lisatagatiseid	–	5	4	–	9	7
Kokku	–	15	8	0	24	17

Selleks et EAFi rahastamisest abi saajad täidaksid EAFiga sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi, nõutakse täitmistagatist.

Lisatagatiseid on seotud ainult ehitustööde hankelepingutega. Tavaliselt peetakse kinni 10 % abisaajale tehtavatest vahemaksetest eesmärgiga tagada, et töövõtjad täidavad oma kohustusi. Need kinnipeetud summad kajastatakse tasumisele kuuluvate summadena. Hankija loal võib töövõtja selle asemel esitada lisatagatise, mis asendab vahemaksetest kinnipeetud summasid. Need tagatiseid on kajastatud tingimuslike varadena.

Eelarve kaudse täitmise raames hallatavate lepingute puhul antakse tagatiseid avaliku sektori hankijale, mitte EAFile, mistõttu EAF neid ei kajasta.

4.2. MUU OLULINE TEAVE

4.2.1. Täitmata kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud

Allpool avaldatud summa koosneb eelarvelistest täitmata kulukohustustest, millest on lahutatud sellised seonduvad summad, mis on tulemiaruanne kajastatud kuluna. Eelarvelised täitmata kulukohustused kujutavad endast võetud kulukohustusi, millele vastavaid makseid ei ole veel tehtud ja/või mida ei ole veel vabastatud. Need tekivad alati mitmeaastaste programmidega seoses.

Miljonites eurodes

	Kaheks as EAF	Üheksa as EAF	Kümne as EAF	Ühetei stküm nes EAF	31.12.2019	31.12.2018
Täitmata kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud	(0)	42	576	7 946	8 564	9 071

31. detsembri 2019. aasta seisuga oli eelarveliste täitmata kulukohustuste summa kokku 10 270 miljonit eurot (2018. aastal 10 616 miljonit eurot).

5. FINANTSRISKIDE JUHTIMINE

Järgnev teave, mis käsitleb Euroopa Arengufondi finantsriskide juhtimist, on seotud komisjoni poolt Euroopa Arengufondi nimel EAFi vahendite rakendamiseks tehtud rahavoogude juhtimise toimingutega.

5.1. RISKIJUHTIMISE POLIITIKA JA RISKIDE MAANDAMINE

EAFi rahavoogude juhtimise toimingute haldamist käsitlevad reeglid ja põhimõtted on sätestatud üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatavas finantsmääruses ja sisekokkuleppes.

Eespool nimetatud määrusest tulenevalt kohaldatakse järgmisi peamisi põhimõtteid.

- (a) Liikmesriigid maksavad EAFi osamaksud erikontodele, mis on avatud iga liikmesriigi emissioonipangas või liikmesriigi määratud finantsasutuses. Osamaksude summad jäävad neile erikontodele, kuni on tarvis teha EAFi makseid.
- (b) Liikmesriigid tasuvad EAFi osamaksusid eurodes, samal ajal kui väljamaksed EAFist on nomineeritud eurodes ja muudes vääringutes.
- (c) EAFi nimel komisjoni poolt avatud pangakontode jääk ei või olla negatiivne.

Lisaks erikontodele on komisjon avanud finantsasutustes (nii keskpankades kui ka kommertspankades) EAFi nimel ka muid pangakontosid, mida kasutatakse maksete tegemiseks ja muude tulude saamiseks kui eelarvesse tehtavad liikmesriikide osamaksud.

Rahavoogude juhtimise ja maksetoimingud on suures osas automatiseeritud ning tuginevad tänapäevastele infosüsteemidele. Süsteemi turvalisuse ja ametiülesannete lahususe tagamiseks kohaldatakse vastavalt finantsmäärusele, komisjoni sisekontrollistandarditele ja auditeerimispõhimõtetele erimenetlusi.

Rahavoogude juhtimise ja maksetoimingute haldamine on reguleeritud kirjalike suuniste ja menetluskorraga, mis piiravad tegevus- ja finantsriski ning tagavad piisava kontrollitaseme. Neid kohaldatakse erinevates valdkondades tehtavate toimingute suhtes ning suunistele ja menetluskorrale vastavust kontrollitakse regulaarselt.

5.2. VALUUTARISK

EAFi valuutariskid aasta lõpu seisuga – netopositsioon

Miljonites eurodes

	31.12.2019							31.12.2018						
	USA dollar	Inglise nael (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)	Euro	Muu	Kokku	USA dollar	Inglise nael (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)	Euro	Muu	Kokku
Finantsvarad														
<i>Nõuded ja sissenõutavad summad</i>	–	–	–	–	115	8	123	63	–	0	–	67	8	138
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	1	–	–	–	1 178	–	1 179	1	0	–	–	386	–	387
	1	–	–	–	1 293	8	1 302	64	0	0	–	453	8	525
Finantskohustised														
<i>Pikaajalised finantskohustised</i>	–	–	–	–	(19)	–	(19)	–	–	–	–	(18)	–	(18)
<i>Võlgnevused</i>	(7)	–	–	–	(509)	–	(516)	(1)	–	–	–	(218)	(22)	(241)
	(7)	–	–	–	(528)	–	(535)	(1)	–	–	–	(236)	(22)	(259)
Kokku	(6)	–	–	–	765	8	767	63	0	0	–	217	(14)	267

Kõiki osamaksusid hoitakse eurodes ja muid valuutasid ostetakse alles siis, kui see on vajalik maksete tegemiseks. Seepärast ei mõjuta valuutarisk EAFi rahavoogude juhtimise toiminguid.

5.3. INTRESSIRISK

EAF ei laena raha ning seepärast tal intressiriski suhtes riskipositsioon puudub.

Samas saab ta erinevatel pangakontodel hoitavatelt saldodelt intressi. Komisjon on EAFi nimel seepärast võtnud meetmeid, mis tagavad regulaarselt teenitud intressi vastavuse turuintressimääradele ja nende võimalikule kõikumisele.

Osamaksud EAFi eelarvesse kannab liikmesriik erikontole, mille ta on avanud selleks väljavalitud finantsasutuses. Mõne konto intressimäär võib praegu olla negatiivne, mistõttu on nende kontode saldode minimeerimiseks võetud likviidsuse juhtimise meetmeid. Vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2016/888 katab nende kontode negatiivse intressi asjaomane liikmesriik.

Kommertspankade kontodel hoitavatelt üleöösaldodelt teenitakse intressi igapäevaselt. Selliste kontode saldodelt makstav tasu põhineb muutuvatel turuintressimääradel, mille suhtes kohaldatakse lepingulist (positiivset või negatiivset) piirmäära. Enamiku kontode puhul on intressi arvutamine seotud turu viiteintressimääraga ja seda korrigeeritakse vastavalt kõnealuse intressimäära kõikumistele. Selle tulemusena puudub risk, et EAFi saldodelt laekuvad tasud võiksid olla madalamad turuintressimääradest.

5.4. KREDIIDIRISK (VASTASPOOLE RISK)

Tähtajaks tasutud ja langemata väärtusega finantsvarad

Miljonites eurodes

	Kokku	Tähtajaks tasutud ja langemata väärtusega	Tähtajaks tasumata, kuid langemata väärtusega		
			< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta
<i>Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded</i>	123	100	16	7	–
Kokku seisuga 31.12.2019	123	100	16	7	–
<i>Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded</i>	138	121	12	5	–
Kokku seisuga 31.12.2018	138	121	12	5	–

Finantsvarad riskikategooriate kaupa:

Miljonites eurodes

	31.12.2019			31.12.2018		
	Nõuded	Raha	Kokku	Nõuded	Raha	Kokku
Vastaspooled, kellel on välisreiting						
<i>Kõrgeima ja kõrge kvaliteediga</i>	7	958	965	5	303	308
<i>Üle keskmise kvaliteediga</i>	–	220	220	–	80	80
<i>Alla keskmise kvaliteediga</i>	–	1	1	–	4	4
<i>Muud kui investeerimiskvaliteediga</i>	–	0	0	–	0	0
	7	1 179	1 186	5	387	391
Vastaspooled, kellel puudub välisreiting						
<i>Rühm 1 (varasemate makseviivitusteta võlgnikud)</i>	116	0	116	133	0	134
<i>Rühm 2 (varasema makseviivitusega võlgnikud)</i>	–	–	–	–	–	–
Kokku	116	0	116	133	0	134
Kokku	123	1 179	1 302	138	387	525

Kategooriatesse „Muud kui investeerimiskvaliteediga“ ja „Alla keskmise kvaliteediga“ kuuluvad vahendid on peamiselt seotud liikmesriikide nende EAFi osamaksudega, mis kantakse kooskõlas EAFi

finantsmääruse artikli 20 lõikega 3 liikmesriikide avatud erikontodele. Kõnealuse määruse kohaselt peab osamaksude summa jääma neile erikontodele seni, kuni on tarvis teha makseid.

Enamikku EAFi rahalistest vahenditest hoitakse EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse kohaselt erikontodel, mille liikmesriigid on avanud oma osamaksude maksmiseks. Enamikku selliseid kontosid hoitakse liikmesriikide riigikassades või keskpankades. Nende institutsioonide vastaspoole risk on EAFi jaoks madalaim (riskipositsioon seondub liikmesriikidega).

Mis puutub maksete tegemiseks kommertspankades hoitavasse EAFi rahalistesse vahenditesse, siis neile kontodele täiendavate vahendite kandmisel juhitudakse täppisajastamise põhimõttest ja seda haldab komisjoni likviidsuse juhtimise süsteem automaatselt. Igal kontol hoitakse minimaalsel tasemel rahavarusid, mis on proportsionaalsed kontolt päeva jooksul tehtavate maksete keskmise summaga. Seepärast on neil kontodel üleöö hoitavad summad pidevalt väga väikesed, mis tagab selle, et EAFi riskipositsioon on piiratud.

Lisaks sellele kohaldatakse kommertspankade valiku suhtes erisuuniseid, et vähendada EAFi vastaspoole riski.

Kõik kommertspankad valitakse välja hankemenetluse teel. Hankemenetluses osalemiseks nõutav minimaalne lühiajaline krediitireiting on P-1 (Moody's) või sellega samaväärne (S&P A-1 või Fitchi F1). Teatavate nõuetekohaselt põhjendatud asjaolude korral võidakse lubada ka madalamat reitingut.

5.5. LIKVIIDSUSRISK

Finantskohustiste jaotumine lepingulise lõpptähtpäevani jäänud tähtaegade kaupa

Miljonites eurodes

	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku
<i>Finantskohustised</i>	516	2	17	535
Kokku seisuga	516	6	22	516
<i>Finantskohustised</i>	241	7	11	259
Kokku seisuga	241	7	11	259

EAFi suhtes kohaldatavad eelarvepõhimõtted tagavad, et eelarveperioodi jaoks ette nähtud rahavarude kogusumma on alati piisav maksete tegemiseks. Liikmesriikide osamaksude kogusumma on tegelikult võrdne asjaomase eelarveperioodi maksete assigneeringute summaga.

Siiski makstakse liikmesriikide osamaksud EAFi aasta jooksul tehtava kolme osamaksena, samal ajal kui väljamaksete puhul kehtib hooajalisus.

Selle tagamiseks, et rahalistest vahenditest piisaks alati mis tahes asjaomase kuu jooksul tehtavate maksete katmiseks, vahetavad komisjoni rahavoogude juhtimise üksus ja asjaomased kulude eest vastutavad talitused korrapäraselt teavet kassaseisu kohta.

Lisaks eelnevale tagavad EAFi rahavoogude juhtimise toimingutes kasutatavad automatiseeritud likviidsuse juhtimise töövahendid, et igal EAFi pangakontol oleks iga päev piisavalt likviidseid vahendeid.

6. SEOTUD OSAPOOLI KÄSITLEVAD ANDMED

EAFiga seotud osapooled on ELi Bêkou usaldusfond, ELi Aafrika usaldusfond ja Euroopa Komisjon. Kõnealuste üksuste vahelised tehingud on osa EAFi tavapärasest toimimisest ning seetõttu ei ole ELi raamatupidamiseeskirjade kohaselt nende tehingute puhul vaja kohaldada spetsiaalseid avalikustamismõndeid.

EAFi juhib Euroopa Komisjon ja sel ei ole eraldi juhtkonda. Kõrgematel juhtivatel ametikohtadel, sealhulgas komisjonis töötavate ELi ametnike rahalised õigused on avaldatud Euroopa Liidu konsolideeritud majandusaasta aruande rubriigis 7.2 „Juhtivtöötajate peamised rahalised õigused“.

7. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Käesoleva esialgse majandusaasta aruande edastamise kuupäeva seisuga ei olnud EAFi peaarvepidaja teadlik ega olnud talle teada antud ühestki olulisest sündmusest, mille avaldamine oleks käesoleva punkti all nõutav, välja arvatud allpool kirjeldatav küsimus. Majandusaasta aruanne koos lisadega on koostatud kõige hiljutisema kättesaadava teabe alusel ja see kajastub eespool esitatud teabes.

Ühendkuningriigi lahkumine Euroopa Liidust

Alates 1. veebruarist 2020 ei ole Ühendkuningriik enam Euroopa Liidu liikmesriik. Pärast Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu (edaspidi „väljaastumisleping“) sõlmimist kahe poole vahel võttis Ühendkuningriik kohustuse täita kõik kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku ja varasemate finantsperspektiivide kohased kohustused nii, nagu oleks ta ikka veel liikmesriik.

Väljaastumislepingus on sätestatud, et Ühendkuningriik osaleb EAFis kuni üheteistkümnenda EAFi ja kõigi veel lõpetamata varasemate EAFide tegevuse lõpetamiseni ning täidab liikmesriikidega võrdselt selle EAFi loomise sisekokkuleppes tulenevaid kohustusi ja varasemate EAFidega seotud kohustusi kuni nende lõpetamiseni. Ühendkuningriik võib EAFi komitees osaleda hääleõiguseta vaatlejana.

Väljaastumislepingus on samuti sätestatud, et kui kümnenda EAFi või varasemate EAFide kohaste projektide vahendeid ei ole kohustustega seotud või need on väljaastumislepingu jõustumise kuupäeva seisuga vabastatud, ei kasutata Ühendkuningriigi osa nendest summadest uuesti. Sama kehtib pärast 31. detsembrit 2020 ka Ühendkuningriigi osa kohta üheteistkümnenda EAFi vahendite sidumata ja vabastatud vahendites.

Käesoleva esialgse majandusaasta aruande edastamise ajal ning vastavalt sõlmitud ja juba kohaldatavale väljaastumislepingule puudub finantsmõju, mida kajastada EAFi 2019. aasta majandusaasta aruandes.

Koroonaviirushaigus-19 (COVID-19)

2020. aasta esimeses kvartalis avaldas koroonaviiruse pandeemia tohutut mõju kogu maailmas, sealhulgas finantsturgudel, kus langesid märkimisväärselt kõik põhiindeksid. See on omakorda suurendanud õiglasel väärtusel kajastatavate, sealhulgas EAFi bilansis sisalduvate finantsinstrumentide väärtuse volatiilsust. Mittekorrigeeriva sündmusena ei nõua koroonaviiruse pandeemia teatatud arvandmete korrigeerimist. Järgnevatel aruandeperioodidel avaldab COVID-19 kriis tõenäoliselt mõju teatavate varade ja kohustiste kajastamisele ja mõõtmisele raamatupidamise aastaaruannetes. Käesoleva esialgse majandusaasta aruande edastamise kuupäeva seisuga kättesaadava teabe põhjal ei saa koroonaviiruse pandeemia finantsmõju usaldusväärselt hinnata.

8. EELARVEAASTA TULEMI JA EELARVE TÄITMISE TULEMUSE VÕRDLUS

Eelarveaasta tulemi arvutatakse tekkepõhise arvestuse põhimõtte, eelarve täitmise tulemus aga kassapõhise arvestuse reeglite kohaselt. Kuna nii eelarveaasta tulemi kui ka eelarve täitmise tulemus on saadud samade raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute tulemusel, on nende õigsuse kontrollimiseks otstarbekas neid omavahel võrrelda. Kõnealune võrdlus on esitatud allpool tabelis, kus on välja toodud peamised võrreldavad summad, jaotatuna tulu- ja kuluartiklite lõikes. Täpsem teave peamiste võrreldavate artiklite laadi kohta on esitatud tabelite lisades.

Miljonites

	2019	2018
EELARVEAASTA TULEM	(3 956)	(4 118)
Tulud		
<i>Nõuded, mis ei mõjuta eelarve täitmise tulemust</i>	–	(1)
<i>Aruandeaasta jooksul kindlaks määratud, kuid veel sisse nõudmata nõuded</i>	(16)	(11)
<i>Eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud ja aruandeaastal sisse nõutud</i>	23	11
<i>Eelmaksete netomõju</i>	53	36
<i>Viitlaekumised (neto)</i>	(67)	(39)
<i>Muu</i>	(3)	(1)
Kulud		
<i>Aruandeaasta maksmata kulud</i>	107	115
<i>Aruandeaastal makstud varasemate aastate kulud</i>	(672)	(366)
<i>Eelmaksete netomõju</i>	(44)	(179)
<i>Viitvõlgnevused (neto)</i>	719	484
EELARVE TÄITMISE TULEMUS	(3 856)	(4 069)

8.1. VÕRRELDAVAD TULUARTIKLID

Eelarveaasta eelarvetulud vastavad eelarveaasta jooksul kindlaks määratud nõuetega seoses sissenõutud tuludele ja seoses eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud nõuetega sissenõutud summadele.

Eelarve täitmise tulemust mitte mõjutavaid nõudeid kajastatakse eelarveaasta tulemis, kuid eelarve seisukohast ei saa neid lugeda tuludeks, sest sissenõutav summa paigutatakse ümber reservidesse ja seda ei saa ilma nõukogu otsuseta uuesti kulukohustustega siduda.

Aruandeaasta jooksul kindlaks määratud, kuid veel sisse nõudmata nõuded tuleb võrdlemise eesmärgil eelarveaasta tulemist maha arvata, sest need ei kuulu eelarve tulude hulka. Samal ajal tuleb võrdlemise eesmärgil eelarveaasta tulemile liita **eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud ja aruandeaastal sisse nõutud nõuded**.

Eelmaksete netomõju **rida viitab eelmaksete** tasaarvestamisele abisaajatelt sissenõutud summadega. Nende laekumiste puhul on tegemist eelarve tuludega, kuid neil ei ole mõju tulemile, mistõttu tuleb need võrdlemise eesmärgil juurde arvata.

Viitlaekumiste netosumma koosneb peamiselt saldode järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eesmärgil kirjendatud viitlaekumistest. Arvesse võetakse ainult netomõju, s.t aruandeaasta viitlaekumisi, millest on maha arvatud eelneva eelarveaasta tühistatud viitlaekumised.

8.2. VÕRRELDAVAD KULUARTIKLID

Aruandeaasta maksmata kulud tuleb võrdlemise eesmärgil juurde arvata, sest need sisalduvad eelarveaasta tulemis, kuid ei kuulu eelarve kulude hulka. Seevastu **aruandeaastal makstud varasemate aastate kulud** tuleb võrdlemise eesmärgil eelarveaasta tulemist maha arvata, sest need on

osa aruandeaasta eelarvekuludest, ent need kas ei avalda mõju eelarveaasta tulemile või korrektsioonide korral vähendavad kulusid.

Tühistatud maksetest tekkivad laekumised ei mõjuta eelarveaasta tulemit, kuid neil on mõju eelarve täitmise tulemusele.

Eelmaksete netomõju koosneb aruandeaastal makstud uute eelmaksete summadest (mis on kajastatud aruandeaasta eelarve kuluna) ja aruandeaastal või eelnevatel eelarveaastatel makstud eelmaksete tasaarvestamisest rahastamiskõlblike kulude heakskiitmise teel. Neist viimane on käsitletav kuluna tekkepõhises arvestuses, kuid mitte eelarve raamatupidamisarvestuses, kus algset eelmakset hakatakse käsitama eelarve kuluna juba makse tegemisel.

Viitvõlgnevuste netosumma koosneb peamiselt saldode järgmisse eelarveaastasse ülekandmise eesmärgil kirjendatud kumuleerunud kuludest, s.t EAFi vahenditest abi saajate kantud rahastamiskõlblikest kuludest, mille kohta abi saajad ei olnud EAFile veel aruandeid esitanud. Arvesse võetakse ainult viitvõlgnevuste netomõju, s.t aruandeaasta viitvõlgnevusi, millest on maha arvatud eelnevate eelarveaastate tühistatud viitvõlgnevused.

EAFi KONSOLIDEERITUD ELi USALDUSFONDIDE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDED

ELi BÊKOU USALDUSFONDI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2019

Arvude tuhandetesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

TAUSTTEAVE ELI BÊKOU USALDUSFONDI KOHTA

Liidu usaldusfondide üldine taust

Kooskõlas liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse⁴ (edaspidi „finantsmäärus“) artiklitega 234 ja 235 ning üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse⁵ artikliga 35 on Euroopa Komisjonil õigus luua liidu välistegevuse usaldusfonde (edaspidi „liidu usaldusfondid“). Liidu usaldusfond luuakse teiste rahastajatega sõlmitud kokkulepete alusel hädaolukorra ajal ja pärast hädaolukorda võetavate, kriisidele reageerimiseks vajalike meetmete jaoks või temaatiliste meetmete jaoks.

Liidu usaldusfondi loob oma otsusega Euroopa Komisjon pärast Euroopa Parlamendi ja nõukoguga konsulteerimist või neilt heakskiidu saamist. Otsus sisaldab ka teiste rahastajatega sõlmitavat moodustamise kokkulepet.

Liidu usaldusfond moodustatakse ja seda rakendatakse järgmistel tingimustel:

- liidu sekkumine loob lisaväärtust: liidu usaldusfondi eesmärgid on eelkõige oma ulatuse või potentsiaalse mõju tõttu paremini saavutatavad pigem liidu kui riigi tasandil ja kui olemasolevate rahastamisvahendite kasutamine ei oleks piisav liidu poliitikaeesmärkide saavutamiseks;
- liidu usaldusfondiga kaasneb selge liidu poliitiline nähtavus ja kaasnevad juhtimiseelised ning see tagab parema liidu kontrolli riskide ning liidu rahalise toetuse ja muude rahastajate rahalise osaluse väljamaksete üle;
- liidu usaldusfond ei dubleeri muid olemasolevaid rahastamiskanaleid või sarnaseid rahastamisvahendeid ilma neid täiendamata;
- liidu usaldusfondi eesmärgid on kooskõlas selle liidu vahendi või eelarvepunkti eesmärgiga, millest seda rahastatakse.

Iga liidu usaldusfondi juurde luuakse komisjoni juhitud nõukogu, et tagada rahastajate õiglane esindatus ning teha otsuseid vahendite kasutamise üle. Usaldusfondi nõukogu kaasab vaatlejana iga toetust mitteandva liikmesriigi esindaja. Usaldusfondi nõukogu koosseisu käsitlevad reeglid ja selle sise-eeskiri sätestatakse liidu usaldusfondi moodustamise kokkuleppes.

Liidu usaldusfond luuakse selle moodustamise kokkuleppes kindlaks määratud piiratud ajavahemikuks. Seda ajavahemikku võib vastavalt liidu usaldusfondi nõukogu taotlusele komisjoni otsusega pikendada, kui komisjon esitab pikendamist põhjendava aruande. Euroopa Parlament ja/või nõukogu võivad nõuda, et komisjon lõpetaks assigneeringud usaldusfondile või vaataks läbi usaldusfondi asutamise eesmärgiga usaldusfond likvideerida.

Komisjoni peaarvepidaja on ühtlasi ka liidu usaldusfondi peaarvepidaja. Peaarvepidaja vastutab kõikidele liidu usaldusfondidele ühise raamatupidamisarvestuse korra ja kontoplaani kehtestamise eest. Komisjoni siseaudiitoril, OLAFil ja kontrollikojal on liidu usaldusfondi suhtes samasugused volitused, nagu neil on komisjoni muu tegevuse suhtes. Liidu usaldusfondidele tehakse igal aastal sõltumatu välisaudit.

Olemasolevad ELi usaldusfondid

Praeguseks on komisjon loonud neli ELi usaldusfondi.

- **ELi BÊKOU USALDUSFOND** – usaldusfond eesmärgiga toetada Kesk-Aafrika Vabariigi kriisist väljumise ja ülesehitamise kõiki aspekte. Loodi 15. juulil 2014.
- **ELi MADADI USALDUSFOND** – ELi piirkondlik usaldusfond Süüria kriisile reageerimiseks. Loodi 15. detsembril 2014.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid.

⁵ Nõukogu 26. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1877, mis käsitleb 11. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2015/323.

- **ELi AAFRIKA USALDUSFOND** – Euroopa Liidu Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfond. Loodi 12. novembril 2015.
- **ELi COLOMBIA USALDUSFOND** – usaldusfond eesmärgiga toetada varajast ja kiiret konfliktijärgset taastamist ja stabiliseerimist rahukokkuleppe rakendamiseks. Loodi 12. detsembril 2016.

ELi Bêkou usaldusfond

Esimese mitme rahastajaga ELi usaldusfondi – Bêkou (sango keeles „lootus“) usaldusfondi – asutasid 15. juulil 2014 komisjon (keda esindasid rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraat, Euroopa elanikkonnakaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraat ning Euroopa välisteenistus) ja kolm ELi liikmesriiki (Saksamaa, Prantsusmaa ja Madalmaad) eesmärgiga edendada Kesk-Aafrika Vabariigi stabiliseerimist ja ülesehitamist. Usaldusfond loodi kuni 60-kuiseks tähtajaks. 2019. aasta mais kiitis EL heaks ELi Bêkou usaldusfondi tegevusaja pikendamise 2020. aasta detsembrini, s.t selle kogukestus on 78 kuud.

ELi Bêkou usaldusfondi nõukogusse ja tegevjuhtkonda kuuluvad rahastajate ja komisjoni esindajad ning vaatlejad. Juhatus võtab vastu ja vaatab läbi ELi usaldusfondi strateegia ning koguneb vähemalt kord aastas.

Tegevjuhtkond vaatab läbi ja kiidab heaks fondi rahastatavad meetmed ning kontrollib nende rakendamist. Lisaks kiidab tegevjuhtkond heaks usaldusfondi rahastatud meetmete majandusaasta aastaaruanded ja iga-aastased tegevusaruanded.

ELi Bêkou usaldusfondi majandusaasta aruanne

Vastavalt Euroopa Liidu Kesk-Aafrika Vabariigi usaldusfondi (ELi Bêkou usaldusfond) asutamislepingu artiklile 8 ja moodustamise kokkuleppe artikli 11 punktile 11.2.1 koosneb majandusaasta aruanne kahest osast: 1) iga-aastane finantsaruanne, mille koostamise eest vastutab ELi usaldusfondi juht, ja 2) raamatupidamise aastaaruanne, mille koostab Euroopa Komisjoni peaarvepidaja, kes sama artikli kohaselt on ka usaldusfondi peaarvepidaja.

Usaldusfondi moodustamise kokkuleppe artikli 8 kohaselt tuleb raamatupidamise aastaaruanne koostada vastavalt raamatupidamiseeskirjadele, mille võtab vastu komisjoni peaarvepidaja (ELi raamatupidamiseeskirjad) ja mis omakorda põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamise standarditel (IPSAS).

Majandusaasta aruande auditeerib sõltumatu välisaudiitor. ELi usaldusfondi juht ja peaarvepidaja esitavad selle lõpliku versiooni heakskiitmiseks tegevjuhtkonnale (artikli 8 punkti 8.3.4 alapunkt c).

ELi Bêkou usaldusfondi majandusaasta aruanne on konsolideeritud Euroopa Arengufondi majandusaasta aruandesse.

Eelarveaasta tähtsamad sündmused

Alates ELi Bêkou usaldusfondi loomisest 2014. aasta juulis on usaldusfond vastu võtnud 19 programmi ja jõudnud enam kui 2,5 miljoni toetusesaajani. Programmid on loodud selleks, et aidata Kesk-Aafrika Vabariigil ja selle elanikkonnal toime tulla 2013. aasta kriisi tagajärgedega. Konkreetsemalt on ELi Bêkou usaldusfondi eesmärk tagada juurdepääs põhiteenustele (peamiselt tervishoid, veevarustus ja kanalisatsioon), elavdada majandust, soodustada töökohtade loomist ning edendada sotsiaalset ühtekuuluvust ja leppimist.

Hoolimata sellest, et Kesk-Aafrika Vabariigil on demokraatlikult valitud valitsus ja et 2019. aasta veebruaris sõlmiti rahulepe, on julgeolekuolukord Kesk-Aafrika Vabariigis endiselt heitlik. Sellises keerulises ja ebakindlas keskkonnas tegutsedes kasutab ELi Bêkou usaldusfond ära oma suhtelisi eeliseid – paindlikkust ja kohanemisvõimet muutuvate oludega. Lisaks on ELi Bêkou usaldusfond endiselt ainus vahend, mis aitab suurendada nii elanikkonna kui ka riigi toimetulekuvõimet hädaabi, taastus- ja arenguabi tõhusa ühendamisega.

2019. aasta mais kiitis EL Kesk-Aafrika Vabariigis sel ajal valitsenud olukorda arvesse võttes heaks ELi Bêkou usaldusfondi pikendamise 2020. aasta detsembrini, s.t selle kogukestus on 60 kuu asemel

78 kuud. Ametlik menetlus, mille käigus konsulteeriti Euroopa Parlamendi ja nõukoguga, algatati 2018. aastal ELi usaldusfondi nõukogu ametliku taotluse alusel.

Tegevustasandil olid 2019. aasta tähtsamad sündmused järgmised.

- Mais võttis ELi Bêkou usaldusfond rahuleppe sõlmimist arvestades vastu uue valdkonnaülese meetme eesmärgiga toetada sotsiaalmajanduslikku taastumist riigi kaguosas, mis oli tolle ajani ligipääsmatu. Selle meetme abil püütakse uuendada riigi ja elanikkonna vahelist ühiskondlikku lepet, elavdades majandust, taastades põhilised tervishoiu-, veevarustus- ja kanalisatsiooniteenused, edendades dialoogi ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning tugevdades kohalike asutuste suutlikkust ja riigiparaadi ümberkorraldamist. Eraldatud eelarvevahendid: 18 miljonit eurot.
- Oktoobris võttis ELi Bêkou usaldusfond vastu 15 miljoni euro suuruse kogueelarvega programmi, millega aidatakse edendada ettevõtlust linna- ja maapiirkondades. Loodi ka uus tehnilise ja kommunikatsioonialase abi rahastu. Peale selle suurendas ELi Bêkou usaldusfond kolme käimasoleva meetme eelarvet: tervisevaldkonna meetmele eraldati lisaks 21,76 miljonit eurot, naiste õiguste edendamise meetmele 0,5 miljonit eurot ja sotsiaalmajandusliku rehabilitatsiooni meetmele 0,78 miljonit eurot.
- Pärast ELi Bêkou usaldusfondi tegevusaja pikendamist võttis nõukogu novembris toimunud koosolekul vastu 2019.–2020. aasta tegevusstrateegia. Strateegias määrati kindlaks kolm üldvaldkonda, kus on jätkuvalt vaja ELi usaldusfondi sekkumismeetmeid: i) sotsiaalvaldkond (peamiselt tervishoid, veevarustus ja kanalisatsioon); ii) majanduslikku vastupanuvõimet suurendavad ja majandust elavdavad meetmed; iii) suurem toetus riigiparaadi ümberkorraldamiseks ja lepitustegevuseks.
- ELi Bêkou usaldusfondi projekte mõjutas ebakindel julgeolekuolukord (Banguis ja sisemaal toimunud konfliktid, millele järgnesid suhtelise stabiilsuse perioodid), kuid samal ajal võis täheldada, et valitsuse, partnerite ja humanitaarvaldkonna osalejate vaheline koordineerimine on tõhusam.

2019. aasta lõpuks olid rahastajad ELi usaldusfondile eraldanud peaaegu 296 miljonit eurot, mida on 53 miljonit eurot rohkem kui 2018. aastal. Sellest 295 miljonist eurost on 31 miljonit eurot veel kinnitamata.

ELi Bêkou usaldusfond sõlmis 2019. aastal 11 uut lepingut kogumaksumusega üle 28 miljoni euro. Need aitavad ellu viia programme tervishoiu, maapiirkondade toimetulekuvõime ja töökohtade loomise, piirkondade avamise ja sotsiaalmajandusliku taastumise valdkonnas.

Samuti maksti eelmistel aastatel tehtud maksetele lisaks 2019. aastal välja peaaegu 32 miljonit eurot. Alates ELi Bêkou usaldusfondi loomisest on välja makstud kokku peaaegu 151 miljonit eurot.

Raamatupidamise aastaaruandes ilmneb selle tegevuse mõju kõige selgemini järgmises:

- eelmaksed vähenesid 11 405 000 euro võrra, sest 2018. aasta lõpu seisuga väljamaksmata summad kajastati 2019. aastal kuludena ning ettemakseid tehti vähem;
- raha ja raha ekvivalendid suurenesid 3 506 000 euro võrra (vt rahavoogude aruanne), mis on peamiselt tingitud sellest, et eelmakseid tehti vähem.

BILANSSTuhandetes
eurodes

	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
PÕHIVARA			
<i>Eelmaksed</i>		3 273	3 443
		3 273	3 443
KÄIBEVARA			
<i>Eelmaksed</i>		18 312	29 546
<i>Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded</i>		1 853	1 138
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>		17 432	13 926
		37 597	44 611
VARAD KOKKU		40 870	48 054
PIKAAJALISED KOHUSTISED			
<i>Finantskohustised</i>		(29 727)	(42 737)
		(29 727)	(42 737)
LÜHIAJALISED KOHUSTISED			
<i>Võlgnevused</i>		(10)	(918)
<i>Viitvõlgnevused ja edasilükkunud tulud</i>		(11 133)	(4 399)
		(11 143)	(5 317)
KOHUSTISED KOKKU		(40 870)	(48 054)
NETOVARA		–	–
VAHENDID JA RESERVID			
<i>Liikmete osamaksud</i>		–	–
<i>Kumuleerunud ülejääk</i>		–	–
<i>Eelarveaasta tulem</i>		–	–
NETOVARA		–	–

TULEMIARUANNE

Tuhandetes
eurodes

	Lisa	2019	2018
TULUD			
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud			
<i>Tulu annetustest</i>		48 343	33 682
<i>Kulude sissenõudmine</i>		68	–
		48 410	33 682
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud			
<i>Finantstulud</i>		(2)	1
		(2)	1
Kogutulu		48 408	33 683
KULUD			
<i>Tegevuskulud</i>		(47 620)	(32 825)
<i>Muud kulud</i>		(789)	(858)
Kulud kokku		(48 408)	(33 683)
EELARVEAASTA TULEM		–	–

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Tuhandetes eurodes	
	2019	2018
<i>Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine</i>	11 405	(24 839)
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine</i>	(715)	(261)
<i>Finantskohustiste suurenemine/(vähenemine)</i>	(13 010)	(1 982)
<i>Võlgnevuste suurenemine/(vähenemine)</i>	(908)	202
<i>Viitvõlgnevuste ja ettemakstud tulude suurenemine/(vähenemine)</i>	6 734	863
NETORAHAVOOD	3 506	(26 017)
<i>Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)</i>	3 506	(26 017)
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga</i>	13 926	39 943
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga</i>	17 432	13 926

ELi AAFRIKA USALDUSFONDI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2019

Arvude tuhandetesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

TAUSTTEAVE ELi AAFRIKA USALDUSFONDI KOHTA

ELi usaldusfondide üldine taust

Kooskõlas liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse⁶ (edaspidi „finantsmäärus”) artiklitega 234 ja 235 ning üheteistkümnenda EAFi suhtes kohaldatava finantsmääruse⁷ artikliga 35 on Euroopa Komisjonil õigus luua liidu välistegevuse usaldusfonde (edaspidi „liidu usaldusfondid”). Liidu usaldusfond luuakse teiste rahastajatega sõlmitud kokkulepete alusel hädaolukorra ajal ja pärast hädaolukorda võetavate, kriisidele reageerimiseks vajalike meetmete jaoks või temaatiliste meetmete jaoks.

Liidu usaldusfondi loob oma otsusega Euroopa Komisjon pärast Euroopa Parlamendi ja nõukoguga konsulteerimist või neilt heakskiidu saamist. Otsus sisaldab ka teiste rahastajatega sõlmitavat moodustamise kokkulepet.

Liidu usaldusfond moodustatakse ja seda rakendatakse järgmistel tingimustel:

- liidu sekkumine loob lisaväärtust: liidu usaldusfondi eesmärgid on eelkõige oma ulatuse või potentsiaalse mõju tõttu paremini saavutatavad pigem liidu kui riigi tasandil ja kui olemasolevate rahastamisvahendite kasutamine ei oleks piisav liidu poliitikaeesmärkide saavutamiseks;
- liidu usaldusfondiga kaasneb selge liidu poliitiline nähtavus ja kaasnevad juhtimiseelised ning see tagab parema liidu kontrolli riskide ning liidu rahalise toetuse ja muude rahastajate rahalise osaluse väljamaksete üle;
- liidu usaldusfond ei dubleeri muid olemasolevaid rahastamiskanaleid või sarnaseid rahastamisvahendeid ilma neid täiendamata;
- liidu usaldusfondi eesmärgid on kooskõlas selle liidu vahendi või eelarvepunkti eesmärgiga, millest seda rahastatakse.

Iga liidu usaldusfondi juurde luuakse komisjoni juhitud nõukogu, et tagada rahastajate õiglane esindatus ning teha otsuseid vahendite kasutamise üle. Usaldusfondi nõukogu kaasab vaatlejana iga toetust mitteandva liikmesriigi esindaja. Usaldusfondi nõukogu koosseisu käsitlevad reeglid ja selle sise-eeskiri sätestatakse liidu usaldusfondi moodustamise kokkuleppes.

Liidu usaldusfond luuakse selle moodustamise kokkuleppes kindlaks määratud piiratud ajavahemikuks. Seda ajavahemikku võib vastavalt liidu usaldusfondi nõukogu taotlusele komisjoni otsusega pikendada, kui komisjon esitab pikendamist põhjendava aruande. Euroopa Parlament ja/või nõukogu võivad nõuda, et komisjon lõpetaks assigneeringud usaldusfondile või vaataks läbi usaldusfondi asutamisakti eesmärgiga usaldusfond likvideerida.

Komisjoni peaarvepidaja on ühtlasi ka liidu usaldusfondi peaarvepidaja. Peaarvepidaja vastutab kõikidele liidu usaldusfondidele ühise raamatupidamisarvestuse korra ja kontoplaani kehtestamise eest. Komisjoni siseaudiitoril, OLAFil ja kontrollikojal on liidu usaldusfondi suhtes samasugused volitused, nagu neil on komisjoni muu tegevuse suhtes. Liidu usaldusfondidele tehakse igal aastal sõltumatu välisaudit.

Olemasolevad ELi usaldusfondid

Praeguseks on komisjon loonud neli ELi usaldusfondi.

– **ELi BÊKOU USALDUSFOND** – usaldusfond, mille eesmärk on toetada Kesk-Aafrika Vabariigi kriisist väljumise ja ülesehitamise kõiki aspekte. Loodi 15. juulil 2014.

– **ELi MADADI USALDUSFOND** – ELi piirkondlik usaldusfond Süüria kriisile reageerimiseks. Loodi 15. detsembril 2014.

– **ELi AAFRIKA USALDUSFOND** – Euroopa Liidu Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfond. Loodi 12. novembril 2015.

– **ELi COLOMBIA USALDUSFOND** – usaldusfond, millega toetatakse varajast ja kiiret konfliktijärgset taastamist ja stabiliseerimist rahukokkuleppe rakendamiseks. Loodi 12. detsembril 2016.

ELi Aafrika usaldusfond

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid.

⁷ Nõukogu 26. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1877, mis käsitleb 11. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2015/323.

Euroopa Liidu Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfond (edaspidi „ELi Aafrika usaldusfond“) käivitati 12. novembril 2015 Valletta rändeteemalisel tippkohtumisel. Usaldusfondi abil toetatakse stabiilsuse kõiki aspekte ja antakse panus rände paremasse haldamisse ning tegeletakse ebastabiilsuse, sundrände ja ebaseadusliku rände algpõhjustega, eelkõige edendades vastupanuvõimet, majanduslikke ja võrdseid võimalusi, julgeolekut ja arengut ning võideldes inimõiguste rikkumiste vastu.

Usaldusfond tegutseb kolmes peamises geograafilises piirkonnas – Saheli ja Tšaadi järve piirkond, Aafrika Sarve piirkond ning Põhja-Aafrika piirkond. Usaldusfondi projektides võivad üksikjuhtumipõhiselt osaleda ka abikõlblike riikide naaberriigid. Usaldusfond on tähtajaline ja selle tegevusaeg lõpeb 31. detsembril 2020. Sellise korralduse eesmärk on võtta nende piirkondade probleemide lahendamiseks lühiajalisi ja keskpika perioodi meetmeid. Usaldusfondi juhitakse Brüsselist.

ELi Aafrika usaldusfondi nõukogusse ja tegevjuhtkonda kuuluvad rahastajate ja komisjoni esindajad; rahastamises mitteosalevate ELi liikmesriikide, abikõlblike riikide ametiasutuste ja piirkondlike organisatsioonide esindajad kuuluvad neisse vaatlejatena.

Nõukogu koostab ja vaatab läbi ELi usaldusfondi strateegia ning koguneb vähemalt kord aastas.

Tegevjuhtkond vaatab läbi ja kiidab heaks fondi rahastatavad meetmed ning kontrollib nende rakendamist. Lisaks kiidab tegevjuhtkond heaks usaldusfondi rahastatud meetmete majandusaasta aastaaruanded ja iga-aastased tegevusaruanded.

ELi Aafrika usaldusfondi majandusaasta aruanne

Vastavalt lepingule, millega asutati Euroopa Liidu Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfond ja kehtestati selle kodukord (edaspidi „moodustamise kokkulepe“) koosneb majandusaasta aruanne kahest osast: 1) iga-aastane finantsaruanne, mille koostamise eest vastutab ELi usaldusfondi juht, ja 2) raamatupidamise aastaaruanne, mille koostab Euroopa Komisjoni peaarvepidaja, kes sama artikli kohaselt on ka usaldusfondi peaarvepidaja.

Moodustamise kokkuleppe artikli 8 kohaselt tuleb raamatupidamise aastaaruanne koostada vastavalt raamatupidamiseeskirjadele, mille võtab vastu komisjoni peaarvepidaja (ELi raamatupidamiseeskirjad) ja mis omakorda põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamise standarditel (IPSAS).

Majandusaasta aruande auditeerib sõltumatu välisaudiitor. ELi usaldusfondi juht ja peaarvepidaja esitavad selle lõpliku versiooni heakskiitmiseks tegevjuhtkonnale (artikli 8 punkti 8.3.4 alapunkt c).

Eelarveaasta tähtsamad sündmused

2019. aasta andis taas kord tunnistust sellest, et ELi Aafrika usaldusfond on kiire ja tõhus rakendusvahend. Sellega soodustati poliitikadialoogi Aafrika partnerriikidega, rakendati innovatiivseid lähenemisviise ning saavutati käegakatsutavaid tulemusi ELi usaldusfondi kolmes piirkonnas (Saheli ja Tšaadi järve piirkond, Aafrika Sarve piirkond ja Põhja-Aafrika piirkond), koondades rahalisi vahendeid ja eksperteadmisi suurelt hulgalt sidusrühmadelt.

ELi usaldusfond kinnistas veelgi koostöös ELi liikmesriikide arenguasutuste, ELi organisatsioonide, vabaühenduste ja partnerriikidega saavutatud tulemusi – tegevjuhtkonnad kiitsid kolme piirkonna peale kokku heaks 36 uut programmi ja 16 lisatoetust kogusummas 851 miljonit eurot⁸. Seega on usaldusfondil kokku 223 heakskiidetud programmi kogueelarvega 4,4 miljardit eurot⁸. 2019. aastal sõlmiti rakenduspartneritega uued lepingud kogusummas 951 miljonit eurot, mis tähendab, et sõlmitud lepingute kogusumma on 3,4 miljardit eurot. 2019. aasta lõpuks oli maksete summa ligikaudu 2 miljardit eurot.

2019. aastal jätkas ELi usaldusfond jõupingutusi oma kahe eesmärgi saavutamiseks – stabiilsuse edendamiseks ning sundrände ja ebaseadusliku rände algpõhjustega tegelemiseks Saheli ja Tšaadi järve piirkonnas, Aafrika Sarve piirkonnas ja Põhja-Aafrika piirkonnas. Ebaseadusliku rände probleemidega tegelemiseks jätkas ELi usaldusfond tasakaalustatud lähenemisviisi rakendamist, keskendudes ELile ja Aafrikale vastastikust huvi pakkuvatele valdkondadele – võitlus rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastu, vabatahtliku päritoluriiki tagasipöördumise toetamine ning päritoluriiki tagasi pöörduvate rändajate kestlik taasintegreerimine.

⁸ Programmide ja lisatoetuste heakskiitmine tegevjuhtkonnades kajastub tekkepõhise arvestuse süsteemis ametliku kulukohustusena alles teatava aja pärast. Aasta lõpu seisuga oli 2019. aastal võetud kulukohustuste kogusumma 722,7 miljonit eurot.

2019. aastal võeti ELi usaldusfondiga seoses uusi finantskohustusi summas 486,6 miljonit eurot, sealhulgas 101 miljonit eurot liikmesriikidelt ja teistelt rahastajatelt. Selle tulemusena oli ELi usaldusfondile 31. detsembri 2019. aasta seisuga lubatud rahaliste vahendite kogusumma peaaegu 4,7 miljardit eurot, millest 590 miljonit eurot moodustasid vahendid ELi liikmesriikidelt ja teistelt rahastajatelt (Norra ja Šveits).

Sarnaselt 2018. aastaga jätkas ELi usaldusfond tihedat koostööd paljude eri rakenduspartneritega (liikmesriikide asutused, ÜRO ja rahvusvahelised organisatsioonid, kohalikud ja rahvusvahelised vabaühendused).

Samuti asus ELi usaldusfond ellu viima Euroopa Kontrollikoja 2018. aasta lõpus avaldatud eriaruandes esitatud soovitusi. Eeskätt on komisjon suurendanud ELi usaldusfondi läbipaistvust ja täiendanud tõenduslohist lähenemisviisi, eeskätt riskihindamisraamistiku vastuvõtmise ja kolme piirkonna tegevusraamistike (mis võeti algselt vastu 2016. aastal) läbivaatamise abil.

Saheli ja Tšaadi järve piirkonda käsitlevatest järelevalve- ja õppesüsteemi aruannetest nähtub, et aasta jooksul saavutati ELi usaldusfondi eri töövaldkondades käegakatsutavaid tulemusi. Ka Põhja-Aafrika piirkonnas võeti kasutusele järelevalve- ja õppesüsteem, et juhtida ELi meetmeid piirkonnas ja tagada aruandekohustuse täitmine. Selle süsteemi esimene aruanne, mis avaldati 2019. aasta septembris, on nüüd koos kahe teise piirkonna järelevalve- ja õppesüsteemi aruannetega kättesaadav ELi usaldusfondi veebisaidil.

Aasta jooksul edenes jõudsalt ELi usaldusfondi vahehindamine. Hindamismeeskond valis läbivaatamiseks ligikaudu 50 programmi ja külastas kolmest piirkonnast nelja riiki (Senegal, Niger, Etioopia ja Maroko); Somaalias ja Liibüas elluviidavate projektide puhul saadeti külastuskäikudele teavet koguma riiklikud konsultandid. Vahehindamise lõpparuanne esitatakse eeldatavalt 2020. aasta aprillis.

Aruandekohustuse täitmist ja läbipaistvust on parandatud teabevahetuse suurendamise abil, hoolimata ebakindlast olukorrast. Sel otstarbel on korrapäraselt ajakohastatud ELi usaldusfondi veebisaiti, avaldatud postitusi sotsiaalmeedias ning korraldatud teavitussüritusi, sealhulgas kaks fotonäitust.

Saheli ja Tšaadi järve piirkonda ähvardasid endiselt humanitaar-, arengu-, keskkonna- ja julgeolekuprobleemid, eeskätt halvenes olukord Malis ja Burkina Fasos. Seda silmas pidades kiitis ELi usaldusfond heaks uued programmid kogueelarvega 302,1 miljonit eurot⁸, et toetada jõupingutusi piirkonna stabiliseerimiseks ning seeläbi tugevdada humanitaar-, arengu- ja rahutegevuse lõimimist. Enam kui 70 % heakskiidetud rahastusest on ette nähtud piirkonna vastupanuvõime suurendamiseks ning juhtimistava ja julgeoleku parandamiseks. Üle 20 % nendest rahalistest vahenditest suunatakse täiendavalt ELi Aafrika usaldusfondi ja Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni ühisalgatusse ning erakorralise transiidi mehhanismi, millega toetatakse kõige haavatavamaid rändajaid ja pagulasi 2020. aasta lõpuni. Ülejäänud rahaliste vahenditega toetatakse keskkonnahoidlike töökohtade ja ettevõtete edendamist.

Aafrika Sarve piirkonnas on olenemata positiivsetest arengusuundumustest poliitikamaastikul – näiteks Etioopia ja Eritrea rahulepe ning tsiviilisikute juhitud üleminekuvalitsuse loomine Sudaanis – endiselt palju (poliitilisi, keskkonna-, majandus- jms) probleeme. Elamistingimused on endiselt kehvad ning jätkuv prioriteet on leida püsivaid lahendusi pagulaste ja ümberasustatud isikute jaoks. Selliste probleemidega tegelemiseks kiitis ELi usaldusfond heaks uued programmid kogueelarvega 324,4 miljonit eurot⁸, et veelgi toetada kõige haavatavamaid elanikkonnarühmi, sealhulgas pagulasi ja riigisiseseid põgenikke. Nende programmidega soodustatakse poliitilise ja majandusliku stabiilsuse saavutamist ning parandatakse rände juhtimist. Eeskätt kiitis ELi usaldusfond heaks viis uut programmi eesmärgiga täiendavalt toetada üleilmse pagulasi käsitleva kokkuleppe elluviimist piirkonnas.

Põhja-Aafrika piirkond seisis silmitsi probleemidega, mis nõudsid terviklikke ELi reageerimismeetmeid, et päästa elusid, kaitsta kõige haavatavamaid, toetada vastuvõtvaid kogukondi ja pakkuda võimalusi ohutuks liikumiseks. Seepärast kiitis ELi usaldusfond 2019. aastal heaks uued meetmed, sealhulgas lisatoetused summas 224,8 miljonit eurot⁸. Neli nendest programmidest on ette nähtud Liibüale antava toetuse suurendamiseks, et:

- i. tugevdada kaitsetegevust;
- ii. parandada veelgi sotsiaaltaristut;
- iii. jätkata kogukonna stabiliseerimisega seotud tegevust;
- iv. suurendada kohaliku elanikkonna ja rändajate toimetulekuvõimet;

- v. soodustada lõksu jäänud rändajate vabatahtlikku toetatud tagasipöördumist. Marokos toetatakse suuremahulise eelarvetoetusprogrammiga piirihaldust ja rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastast võitlust.

Peale selle aidatakse nelja piirkondliku programmi raames tugevdada abivajajate toimetulekuvõimet, edendada pagulaste ja varjupaigataotlejate õigusi, soodustada diasporaa investeringuid päritoluriikidesse ning veelgi suurendada tööjõu liikuvust, et edendada seaduslikku rännet. Heaks kiideti ka lisatoetus tehnilise koostöö rahastule.

Bilansis kajastub usaldusfondi tegevusmahu suurenemine – s.t 188 uue lepingu sõlmimine – kõige enam eelmaksetes, mis suurenesid nende uute lepingutega seotud ettemaksete mõjul 157 912 000 euro võrra. TulemiaruanDES avaldas uus tegevus suurimat mõju tegevuskuludele, mis suurenesid 201 322 000 euro võrra. Seejuures tasakaalustab kulude suurenemist annetustest saadud tulu märkimisväärne kasv (206 775 000 euro võrra rohkem kui 2018. aastal).

BILANSS

Tuhandetes
eurodes

	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
PÕHIVARA			
<i>Eelmaksed</i>		48 539	34 144
		48 539	34 144
KÄIBEVARA			
<i>Eelmaksed</i>		418 569	273 214
<i>Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded</i>		18 471	16 656
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>		26 915	146 864
		463 955	436 734
VARAD KOKKU		512 495	470 878
PIKAAJALISED KOHUSTISED			
<i>Finantskohustised</i>		(384 411)	(369 999)
		(384 411)	(369 999)
LÜHIAJALISED KOHUSTISED			
<i>Võlgnevused</i>		(25 969)	(12 733)
<i>Viitvõlgnevused ja edasilükkunud tulud</i>		(102 114)	(88 146)
		(128 083)	(100 879)
KOHUSTISED KOKKU		(512 495)	(470 878)
NETOVARA		–	–
VAHENDID JA RESERVID			
<i>Liikmete osamaksud</i>		–	–
<i>Kumuleerunud ülejääk</i>		–	–
<i>Eelarveaasta tulem</i>		–	–
NETOVARA		–	–

TULEMIARUANNE

Tuhandetes
eurodes

	Lisa	2019	2018
TULUD			
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud			
<i>Kulude sissenõudmine</i>		467	–
<i>Tulu annetustest</i>		774 090	576 802
		774 557	576 802
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud			
<i>Finantstulud</i>		(7)	2
<i>Muu kaubanduslik tulu</i>		1 855	5
		1 848	6
Kogutulu		776 405	576 808
KULUD			
<i>Tegevuskulud</i>		(755 904)	(561 761)
<i>Finantskulud</i>		(9)	–
<i>Muud kulud</i>		(20 492)	(15 047)
Kulud kokku		(776 405)	(576 808)
EELARVEAASTA TULEM		–	–

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Tuhandetes eurodes	
	2019	2018
<i>Eelarveaasta tulem</i>	–	–
Põhitegevusest		
<i>Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine</i>	(159 750)	(57 110)
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine</i>	(1 815)	(13 636)
<i>Finantskohustiste suurenemine/(vähenemine)</i>	14 412	(26 713)
<i>Võlgnevuste suurenemine/(vähenemine)</i>	13 236	12 207
<i>Viitvõlgnevuste ja ettemakstud tulude suurenemine/(vähenemine)</i>	13 968	69 546
NETORAHAVOOD	(119 949)	(15 706)
<i>Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)</i>	(119 949)	(15 706)
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga</i>	146 864	162 571
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga</i>	26 915	146 864

EAFi JA ELi USALDUSFONDIDE KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnes tabelis esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelites esitatud kogusummast.

KONSOLIDEERITUD BILANSS

Miljonites

	31.12.2019	31.12.2018
PÕHIVARA		
Finantsvarad	36	–
Eelmaksed	962	924
	998	924
KÄIBEVARA		
Eelmaksed	1 725	1 751
Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded	143	156
Raha ja raha ekvivalendid	1 223	548
	3 092	2 455
VARAD KOKKU	4 090	3 379
PIKAAJALISED KOHUSTISED		
Finantskohustised	(167)	(229)
	(167)	(229)
LÜHIAJALISED KOHUSTISED		
Võlgnevused	(542)	(255)
Viitvõlgnevused ja edasilükkunud tulud	(1 432)	(1 374)
	(1 974)	(1 629)
KOHUSTISED KOKKU	(2 141)	(1 857)
NETOVARA	1 948	1 521
VAHENDID JA RESERVID		
Õiglase väärtuse reserv	(2)	–
Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid	54 809	50 423
Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital	2 252	2 252
Varasematest aastatest ülekantud tuleml	(51 155)	(47 037)
Eelarveaasta tuleml	(3 956)	(4 118)
NETOVARA	1 948	1 521

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

	Miljonites eurodes	
	2019	2018
TULUD		
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Sissenõudmine</i>	28	4
<i>Tulu usaldusfondide annetustest</i>	287	303
	316	307
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud		
<i>Finantstulud</i>	7	10
<i>Muud tulud</i>	41	46
	48	57
Kogutulu	364	364
KULUD		
<i>Abimeetmed</i>	(3 220)	(3 747)
<i>Usaldusfondide rakenduskulud</i>	(804)	(595)
<i>Kaasrahastamise kulud</i>	(14)	17
<i>Finantskulud</i>	(1)	7
<i>Muud kulud</i>	(282)	(164)
Kulud kokku	(4 320)	(4 482)
EELARVEAASTA TULEM	(3 956)	(4 118)

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Miljonites eurodes	
	2019	2018
<i>Eelarveaasta tulem</i>	(3 956)	(4 118)
Põhitegevusest		
<i>Kapitali suurenemine – osamaksud</i>	4 385	4 250
<i>Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine</i>	(12)	(317)
<i>Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine</i>	13	(60)
<i>Eraldiste suurenemine/(vähenemine)</i>	–	(4)
<i>Finantskohustiste suurenemine/(vähenemine)</i>	(62)	(63)
<i>Võlgnevuste suurenemine/(vähenemine)</i>	288	(309)
<i>Viitvõlgnevuste ja edasilükkunud tulude suurenemine/(vähenemine)</i>	58	618
<i>Muud mitterahalised muutused</i>	(2)	–
Investeermistegevus		
<i>Müügivalmis finantsvarade (suurenemine)/vähenemine</i>	(36)	–
NETORAHAVOOD	676	(2)
<i>Raha ja raha ekvivalentide netosumma suurenemine/(vähenemine)</i>	676	(2)
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga</i>	548	550
<i>Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga</i>	1 223	548

KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Miljonites eurodes

	Fondikapital – toimivad EAFid (A)	Sissenõudma ta vahendid – toimivad EAFid (B)	Sissenõutud fondikapital – toimivad EAFid (C) = (A)–(B)	Kumulatiivsed reservid (D)	Suletud EAFidest ülekantud sissenõutud fondikapital	Õiglase väärtuse reserv (F)	Netovarad kokku (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO SEISUGA 31.12.2017	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	–	1 389
Kapitali suurenemine – osamaksud		(4 250)	4 250	–	–		4 250
Eelarveaasta tulem	–	–	–	(4 118)	–		(4 118)
SALDO SEISUGA 31.12.2018	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	–	1 521
Õiglase väärtuse muutused						(2)	(2)
Kapitali suurenemine – osamaksud		(4 385)	4 385				4 385
Eelarveaasta tulem			–	(3 956)			(3 956)
SALDO SEISUGA 31.12.2019	73 264	18 455	54 809	(55 111)	2 252	(2)	1 948

EAFi RAHALISE RAKENDAMISE ARUANNE

SISSEJUHATAV MÄRKUS

1. Varasemad EAFid

Majandusaasta aruanne ei sisalda enam tabelleid kuuenda ja seitsmenda EAFi rakendamise kohta, mis suleti vastavalt 2006. ja 2008. aastal. Ülekantud saldode rakendamist kajastatakse siiski üheksanda EAFi raames.

2019. aasta majandusaasta aruande selguse tagamiseks on allpool esitatud tabelites kaheksanda EAFi puhul selgelt eristatud Lomé konventsioonis ettenähtud programmitöö alusel kasutatud osa ja Cotonou lepingus ettenähtud programmitöö alusel kasutatud osa, nagu seda on tehtud ka eelmistel aastatel.

Üheksanda EAFi suhtes kohaldatava sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punkti b kohaselt on varasemate EAFide vahendite saldod ja vabastatud assigneeringud paigutatud ümber üheksandasse EAFi ja selle fondi tegevusajal seoti need kulukohustustega kui üheksanda EAFi vahendid.

2019. aastal viis komisjon läbi erimenetluse kaheksanda EAFi ülejäänud projektide lõpetamiseks. Kaheksanda EAFi rakendamise lõpparuanne on esitatud käesolevas 2019. aasta majandusaasta aruandes. Komisjon on võtnud eesmärgi neid jõupingutusi jätkata, sulgedes 2020. aasta lõpus üheksanda EAFi.

2. Üheteistkümnes EAF

AKV-EÜ partnerlusleping, mille Euroopa Ühenduse liikmesriigid ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riigid (AKV riigid) allkirjastasid 23. juunil 2000 Cotonous, jõustus 1. aprillil 2003. Cotonou lepingut on muudetud kahel korral: 25. juunil 2005 Luxembourgis allakirjutatud lepinguga ning 22. juunil 2010 Ouagadougous allakirjutatud lepinguga.

27. novembril 2001 vastu võetud Euroopa Liidu Nõukogu otsus ülemeremaade ja -territooriumide (ÜMT) assotsieerimise kohta Euroopa Liiduga (2001/822/EÜ) jõustus 2. detsembril 2001. Kõnealust otsust on muudetud 19. märtsil 2007 (otsus 2007/249/EÜ).

2015. aasta märtsis jõustus Euroopa Ühenduse liikmesriikide valitsuste esindajate poolt 2013. aasta augustis vastu võetud sisekokkulepe, mis käsitleb ühenduse abi rahastamist vastavalt mitmeaastasele finantsraamistikule (2014–2020) läbivaadatud Cotonou lepingu alusel.

Cotonou lepingu kohaselt rahastatakse AKV riikidele ja ÜMTdele kolmandal perioodil (2014–2020) antavat ühenduse abi üheteistkümnendast EAFist 30 506 miljoni euroga, millest:

- 29 089 miljonit eurot on eraldatud vastavalt sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punktile a ja artikli 2 punktile d AKV riikidele; sellest 27 955 miljonit eurot haldab Euroopa Komisjon;
- 364,5 miljonit eurot on eraldatud ÜMTdele vastavalt sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punktile a ja artikli 3 lõikele 1; 359,5 miljonit eurot haldab Euroopa Komisjon;
- 1 052,5 miljonit eurot on eraldatud komisjonile, et rahastada üheteistkümnenda EAFi programmitöö ja vahendite rakendamisega seonduvaid kulusid kooskõlas sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punktiga a.

– Mittekasutatavasse tulemusreservi jäänud vahendid seisuga 31.12.2019

Üheksanda EAFi ja sellele eelnenud EAFide projektide raames vabastatud vahendid (v.a Stabexi vahendid) paigutatakse ümber kümnenda EAFi tulemusreservi.

Kümnenda EAFi projektide raames vabastatud vahendid paigutatakse ümber üheteistkümnenda EAFi tulemusreservi.

2019. aastal paigutati vastavatesse reservidesse kõik varasemate EAFide vabastatud vahendid.

Vastavalt üheteistkümnenda EAFi sisekokkuleppe artikli 1 lõikele 4 ja nõukogu 15. aprilli 2019. aasta otsusele 2019/640 on kümnendast EAFist vabastatud vahenditest kuni 445 860 000 miljonit eurot eraldatud Aafrika rahutagamisrahastu 2016.–2020. aasta vahendite täiendamiseks; sellest summast on 14 860 000 eurot eraldatud toetuskuludeks.

Miljonites eurodes

Mittekasutatavasse tulemusreservi jäänud summa seisuga 31.12.2019	
Kaheksanda ja üheksanda EAFi vabastatud vahendeil põhinev mittekasutatav reserv	197,3
Kümnenda EAFi vabastatud vahendeil põhinev mittekasutatav reserv	142,6
Mittekasutatavasse tulemusreservi jäänud summa seisuga 31.12.2019	339,9

Seoses EAFi kaasrahastamisega kümnenda ja üheteistkümnenda EAFi raames kirjutati liikmesriikidega alla kaasrahastamise summade ülekandmist käsitlevad lepingud ja võeti kasutusele kulukohustuste assigneeringud kogusummas 275,2 miljonit eurot. Maksete assigneeringuid nähti ette laekunud 258,4 miljoni euro suuruse summa ulatuses.

Kaasrahastamise assigneeringute seis 31. detsembri 2019. aasta seisuga on näidatud järgmises tabelis.

Miljonites eurodes

	Kulukohustuste assigneeringud	Maksete assigneeringud
Kaasrahastamine – A-assigneeringud	230,8	214,4
Kaasrahastamine – AKV riikide sisesed projektid	36,2	36,2
Kaasrahastamine – halduskulud	8,3	7,8
	275,2	258,4

Järgmistes tabelites, milles on esitatud otsustatud, lepingutega kaetud ja väljamakstud summad, on summad väljendatud netosummadena.

Lisas on esitatud tabelid, mis kirjeldavad olukorda vahendite lõikes.

Tabel 1.1

Kaheksas EAF

MUUTUSED ASSIGNEERINGUTES: 31. detsember 2019

ASSIGNEERINGUTE ANALÜÜS MEETMETE LÕIKES

(miljonites eurodes)

MEEDE		ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/VÄHENEMINE	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2019. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD ASSIGNEERINGUD
AKV RIIGID	Lomé					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	47			47
	Struktuuriline kohandus	–	18			18
	Sihtprogrammid kokku	–	29			29
	AKV RIIGID KOKKU	–	47			47
AKV RIIGID	Lomé					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	12 967	(3 332)	(1) *1		9 635
	Pagulastele ettenähtud abi	120	(20)			100
	Hädaabi (Lomé)	140	(4)			136
	Suurtes võlgades vaesed riigid (Lomé)	–	1 060			1 060
	Intressitoetused	370	(301)			69
	Riskikapital	1 000	12			1 012
	Stabex	1 800	(1 077)			723
	Struktuuriline kohandus	1 400	79	–		1 479
	Sysmin	575	(474)			101
	Sihtprogrammid kokku	7 562	(2 640)	(1)		4 921
	Intressitulu kasutamine	–	35			35
	Cotonou					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	650			650
	Riikide A-assigneeringud	–	417			417
	Riikide B-assigneeringud	–	233			233
	Intressid ja muud tulud	–	–			–
	AKV RIIGID KOKKU	12 967	(2 681)	(1) *1		10 285
ÜMT d	Lomé					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	46			46
	Intressitoetused	–	1			1
	Riskikapital	–	6			6
	Stabex	–	1			1
	Sysmin	–	2			2
	Sihtprogrammid kokku	–	35			35
	ÜMTd KOKKU	–	46			46
Kaheksas EAF KOKKU		12 967	(2 588)	(1) *1		10 378

*1 Vähenemised vastavad vabastatud vahenditele, mis paigutati ümber kümnenda EAFi mittekasutatavasse tulemusreservi.

Tabel 1.2

Üheksas EAF
MUUTUSED ASSIGNEERINGUTES: 31. detsember 2019
ASSIGNEERINGUTE ANALÜÜS MEETMETE LÕIKES

(miljonites eurodes)

MEEDE		ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/VÄHENEMINE	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2019. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD ASSIGNEERINGUD
AKV RIIGI D	Lomé					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	–			–
	Ümberpaigutused seitsmenda EAFist – Lomé	–	–			–
	Cotonou					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	50			50
	Riikide A-assigneeringud	–	44			44
	Riikide B-assigneeringud	–	6			6
AKV RIIGID KOKKU		–	50			50
AKV RIIGI D	Lomé					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	667	–	*1	667
	Ümberpaigutused kuuendast EAFist – Lomé	–	20			20
	Ümberpaigutused seitsmenda EAFist – Lomé	–	647	–	*1	647
	Cotonou					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	8 919	5 464	(41)	*1	14 342
	Riikide A-assigneeringud	5 318	3 246	(10)	*1	8 554
	Riikide B-assigneeringud	2 108	(905)	–	*1	1 203
	CDE, CTA ja parlamentaarne assamblee	164	(10)			154
	Rakenduskulud	125	52	(1)	*1	177
	Intressid ja muud tulud	–	63			63
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	300	2 289	(5)	*1	2 584
	Rahutagamisrahastu	–	353			353
	Piirkondlikud assigneeringud	904	(145)	(11)	*1	749
	Kongo Demokraatliku Vabariigi eritoetus	–	105			105
	Lõuna-Sudaani eritoetus	–	267		*3	267
	Sudaani eritoetus	–	110		*2	110
	Vabatahtlikud osamaksud rahutagamisrahastusse	–	39	(15)	*4	24
	AKV RIIGID KOKKU	8 919	6 131	(42)	*1 *4	15 009
ÜMT d	Lomé					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	3			3
	Ümberpaigutused kuuendast EAFist – Lomé	–	–			–
	Ümberpaigutused seitsmenda EAFist – Lomé	–	3			3
	Cotonou					
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	287	(1)	*1	286
	Riikide A-assigneeringud	–	237	–	*1	236
	Riikide B-assigneeringud	–	4			4
	Piirkondlikud assigneeringud	–	45	–	*1	45
	Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	–	1			1
ÜMTd KOKKU		–	290	(1)	*1	289
ÜHEKSAS EAF KOKKU		8 919	6 471	(42)	*1 *4	15 348

*1 Kõik vähenemised vastavad vabastatud assigneeringutele, mis paigutati ümber kümnenda EAFi mittekasutatavasse tulemusreservi.

*2 Nõukogu otsuse 2010/406/EL alusel eraldati Sudaanile kümnenda EAFi mittekasutatavast tulemusreservist veel 150 miljonit eurot (147 miljonit eritoetuseks Sudaanile

ja 3 miljonit eurot rakenduskuludeks).

*3 Nõukogu otsuse 2011/315/EL alusel eraldati Sudaanile kümnenda EAFi mittekasutatavast tulemusreservist veel 200 miljonit eurot (194 miljonit eritoetuseks Lõuna-Sudaanile

ja 6 miljonit eurot rakenduskuludeks).

*4 Kõik vabatahtlike osamaksude vähenemised vastavad rahastajatele tehtud tagasimaksetele.

Tabel 1.3

Kümnes EAF
MUUTUSED ASSIGNEERINGUTES: 31. detsember 2019
ASSIGNEERINGUTE ANALÜÜS MEETMETE LÕIKES

(miljonites eurodes)

MEEDE		ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/VÄHENEMINE	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2019. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD ASSIGNEERINGUD
AKV RIIGI D	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	66	(1)	*2	65
	Riikide A-assigneeringud	–	57	(1)	*2	56
	Riikide B-assigneeringud	–	9			9
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	–	–			–
	AKV RIIGID KOKKU	–	66	(1)	*2	65
AKV RIIGI D	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	20 896	(19)	213	*2 *4	20 891
	Riikide A-assigneeringud	–	12 865	(169)	*2	12 696
	A-assigneeringute reserv	13 500	(13 500)			–
	Riikide B-assigneeringud	–	1 991	(9)	*2	1 983
	B-assigneeringute reserv	1 800	(1 800)			–
	Rakenduskulud	430	15	15	*4	460
	Institutsionaalsed ja toetuskulud	–	230	(5)	*2	226
	Intressid ja muud tulud	–	85	(14)	*2	71
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv	2 700	(2 700)			–
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	–	–	–	*2	–
	Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	683	(683)			–
	Mittekasutatav reserv	–	131	40	*1	171
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	–	1 868	(13)	*2	1 855
	Rahutagamisrahastu	–	1 119	408	*4	1 527
	Piirkondlikud assigneeringud	–	1 942	(40)	*2	1 902
	Piirkondlike assigneeringute reserv	1 783	(1 783)			–
	Kaasrahastamine	–	204	(2)	*3	203
	Riikide A-assigneeringud	–	187	(2)	*3	185
	Rakenduskulud	–	5	–	*3	5
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	–	12			12
	Rahutagamisrahastu	–	1			1
	AKV RIIGID KOKKU	20 896	186	211	*2 *4	21 093
ÜMT d	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	275	(4)	*2	271
	Riikide A-assigneeringud	–	190	(4)	*2	187
	A-assigneeringute reserv	–	–			–
	Riikide B-assigneeringud	–	15	–	*2	15
	B-assigneeringute reserv	–	–			–
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	–	–			–
	Mittekasutatav reserv	–	25	1	*1	26
	Piirkondlikud assigneeringud	–	40	(1)	*2	39
	Piirkondlike assigneeringute reserv	–	–			–
	Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	–	5	–	*2	5
	ÜMTd KOKKU	–	275	(4)	*2	271
KÜMNES EAF KOKKU		20 896	527	206	*2 *4	21 430

*1 Kaheksandast ja üheksandast EAFist vabastatud assigneeringute ümberpaigutused kümnenda EAFi reservi/reservist.

*2 Kõik vähenemised vastavad vabastatud assigneeringutele, mis paigutati ümber üheteistkümnenda EAFi mittekasutatavasse tulemusreservi.

*3 Kaasrahastamise puhul on tabelis esitatud ainult kulukohustuste assigneeringud.

*4 Nõukogu otsuse 2017/315/EL alusel eraldati kümnenda EAFi mittekasutatavast tulemusreservist veel xxx miljonit eurot Aafrika rahutagamisrahastule.

Tabel 1.4

Üheteistkümnes EAF
MUUTUSED ASSIGNEERINGUTES: 31. detsember 2019
ASSIGNEERINGUTE ANALÜÜS MEETMETE LÕIKES

(miljonites eurodes)

MEEDE		ESIALGNE ASSIGNEERING	VAHENDITE KUMULATIIVSE SUMMA SUURENEMINE/VÄHENEMINE	VAHENDITE SUURENEMINE VÕI VÄHENEMINE 2019. AASTAL	Lisad	JOOKSVAD ASSIGNEERINGUD
AKV RIIGI D	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	82			82
	Riikide A-assigneeringud	–	65			65
	Riikide B-assigneeringud	–	17			17
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	–	–			–
AKV RIIGID KOKKU		–	82			82
AKV RIIGI D	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	29 008	253	(179)		29 081
	Riikide A-assigneeringud	–	15 354	213		15 567
	Riikide B-assigneeringud	–	700	139		838
	B-assigneeringute reserv	–	–			–
	Rakenduskulud	1 053	–			1 053
	Institutsionaalsed ja toetuskulud	–	246	(49)		197
	Intressid ja muud tulud	–	16	2		18
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv	3 590	(3 521)	(42)		27
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	–	–			–
	Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	24 365	(23 095)	(731)		540
	Mittekasutatav reserv	–	311	(181)	*1	130
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	–	2 700	91		2 791
	Rahutagamisrahastu	–	1 000			1 000
	Piirkondlikud assigneeringud	–	6 541	379		6 920
	Kaasrahastamine	–	38	35	*2	73
	Riikide A-assigneeringud	–	23	19	*2	42
	Rakenduskulud	–	2	1	*2	3
	Rahutagamisrahastu	–	11	13	*2	24
	Piirkondlikud assigneeringud	–	2	2	*2	4
	Komisjonisisene teenustaseme kokkulepe	–	1			1
	Riikide A-assigneeringud	–	1			1
AKV RIIGID KOKKU		29 008	291			29 155
ÜMT d	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	350	5		355
	Riikide A-assigneeringud	–	196			196
	Riikide B-assigneeringud	–	8			8
	Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	–	49	(18)		32
	Mittekasutatav reserv	–	7	5	*1	12
	Piirkondlikud assigneeringud	–	81	18		99
	Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	–	9			9
	Kaasrahastamine	–	–			–
	Riikide A-assigneeringud	–	–			–
	Komisjonisisene teenustaseme kokkulepe	–	–			–
	Riikide A-assigneeringud	–	–			–
ÜMTd KOKKU		–	350			355
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud	–	17			17
	Riikide A-assigneeringud	–	10			10
	Riikide B-assigneeringud	–	7			7
VAHESUMMA		–	17			17
ÜHETEISTKÜMNES EAF KOKKU		29 008	740	(139)		29 608

*1 Kümnest EAFist vabastatud assigneeringute ümberpaigutused kümnenda EAFi reservi/reservist.

*2 Kaasrahastamise puhul on tabelis esitatud ainult kulukohustuste assigneeringud.

Tabel 2.1

EAFi KOONDARUANNE SEISUGA 31.12.2019:
EDUARUANNE

(miljonites eurodes)

ASSIGNEERING		EAF				
		8	9	10	11	KOKKU
L o n e	Mitmesugused tulud	35				35
	Sihtprogrammid kokku	4 985				4 985
	Programmiväline abi kokku	4 707				4 707
	Ülekanded muudest fondidest		670			670
	VAHESUMMA: LIIKMESRIIKIDE KORRAPÄRASED OSAMAKSUD	9 728	670			10 398
C o t o n o u	Riikide A-assigneeringud	417	8 835	12 939	15 838	38 029
	Riikide B-assigneeringud	233	1 213	2 006	870	4 322
	Üleminekurahastu				–	–
	CDE, CTA ja parlamentaarne assamblee		154			154
	Riigi reserv			–	–	–
	Rakenduskulud ja intressitulud	–	240	535	1 079	1 855
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud		2 937	3 608	3 988	10 534
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv			–	27	27
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)			–	–	–
	Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv			–	571	571
	Mittekasutatav reserv			197	142	340
	Piirkondlikud assigneeringud		793	1 941	7 018	9 752
	Piirkondlike assigneeringute reserv			–		–
	Kongo Demokraatliku Vabariigi eritoetus		105			105
	Lõuna-Sudaani eritoetus		267			267
	Sudaani eritoetus		110			110
	Vabatahtlikud osamaksud rahutagamisrahastusse		24			24
	VAHESUMMA: LIIKMESRIIKIDE KORRAPÄRASED OSAMAKSUD	650	14 678	21 227	29 535	66 089
	Riikide A-assigneeringud				1	1
	VAHESUMMA: KOMISJONISISENE TEENUSTASEME KOKKULEPE				1	1
	Riikide A-assigneeringud			185	42	227
	Rakenduskulud ja intressitulud			5	3	8
	AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud			12	24	36
	Piirkondlikud assigneeringud				4	4
	VAHESUMMA: KAASRAHASTAMINE			203	73	275
KOKKU		10 378	15 348	21 430	29 608	76 764

Euroopa Arengufondi majandusaasta aruanne 2019

Otsused	EA	Kogusumma			Kumulatiivsed	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	
		Seisuga	Täitmata	%	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kokku	8	10 375	1	100 %	10 786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)	(9)	(4)	(2)
	9	15 335	134	100 %	16 633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)	(38)	(33)	(22)
	10	21 088	1 803	98 %	4 766	3 501	2 349	3 118	3 524	4 131	(95)	(156)	(80)	(5)	(147)	183
	11	26 511	13 959	90 %						1 160	5 372	6 688	5 807	4 332	3 153	
	Kokku	73 309	15 896		32 185	3 405	2 187	3 049	3 163	3 961	621	5 034	6 491	5 754	4 147	3 311
Eraldatud vahendid	EA	Kogusumma			Kumulatiivsed	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased
		Seisuga	Väljamaks	%	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kokku	8	10 374	–	100 %	10 541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)	(3)	–	(1)
	9	15 302	100	100 %	14 209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)	(20)	16	(4)
	10	20 310	1 025	95 %	130	3 184	2 820	2 514	3 460	3 457	2 687	783	541	550	236	(51)
	11	21 697	9 144	73 %							731	3 293	3 745	5 684	4 687	3 557
	Kokku	67 683	10 269		24 881	4 140	3 304	2 509	3 226	3 350	3 380	4 008	4 234	6 211	4 940	3 501
Maksed	EA	Kogusumma			Kumulatiivsed	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased	Aastased
		Seisuga		%	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kokku	8	10 374		100 %	9 930	152	158	90	15	18	16	(3)	–	(1)	–	–
	9	15 201		99 %	10 011	1 806	1 304	906	539	231	145	43	68	111	23	14
	10	19 285		90 %	90	1 111	1 772	1 879	2 655	2 718	2 760	2 024	1 466	1 277	1 076	456
	11	12 553		42 %							595	1 024	1 816	2 770	2 970	3 377
	Kokku	57 414			20 031	3 069	3 233	2 874	3 209	2 967	3 516	3 088	3 350	4 158	4 069	3 847

Tabel 2.2

EAFi KOONDARUANNE SEISUGA 31.12.2019:
ABI LIIK

(miljonites eurodes)

		EAF									
		8	%	9	%	10	%	11	%	KOKKU	%
					(1)		(1)		(1)		(1)
Lomé	Mitmesugused tulud										
	Assigneeringud	35								35	
	Otsused	35	100 %							35	100 %
	Eraldatud vahendid	35	100 %							35	100 %
	Maksed	35	100 %							35	100 %
	Sihprogrammid kokku										
	Assigneeringud	4 985								4 985	
	Otsused	4 985	100 %							4 985	100 %
	Eraldatud vahendid	4 985	100 %							4 985	100 %
	Maksed	4 985	100 %							4 985	100 %
	Programmiväline abi										
	Assigneeringud	4 707								4 707	
	Otsused	4 706	100 %							4 706	100 %
	Eraldatud vahendid	4 706	100 %							4 706	100 %
	Maksed	4 706	100 %							4 706	100 %
	Ülekanded muudest										
	Assigneeringud			670						670	
	Otsused			670	100 %					670	100 %
	Eraldatud vahendid			670	100 %					670	100 %
	Maksed			670	100 %					670	100 %
	Liikmesriikide										
Cotonou	Riikide A-assigneeringud										
	Assigneeringud	417		8 835		12 939		15 838		38 029	
	Otsused	417	100 %	8 834	100 %	12 837	99 %	14 456	91 %	36 545	96 %
	Eraldatud vahendid	417	100 %	8 822	100 %	12 621	98 %	11 325	72 %	33 186	87 %
	Maksed	417	100 %	8 800	100 %	12 011	93 %	6 248	39 %	27 477	72 %
	Riikide B-assigneeringud										
	Assigneeringud	233		1 213		2 006		870		4 322	
	Otsused	231	99 %	1 213	100 %	2 005	100 %	853	98 %	4 301	100 %
	Eraldatud vahendid	231	99 %	1 209	100 %	1 984	99 %	734	84 %	4 158	96 %
	Maksed	231	99 %	1 203	99 %	1 964	98 %	644	74 %	4 042	94 %
	Üleminekurahastu										
	Assigneeringud							–		–	
	Otsused										
	Eraldatud vahendid										
	Maksed										
	CDE, CTA ja parlamentaarne										
	Assigneeringud			154						154	
	Otsused			154	100 %					154	100 %
	Eraldatud vahendid			154	100 %					154	100 %
	Maksed			154	100 %					154	100 %
	Rakenduskulud ja intressitulud										
	Assigneeringud	–		240		535		1 079		1 855	
	Otsused			240	100 %	514	96 %	871	81 %	1 625	88 %
	Eraldatud vahendid			240	100 %	512	96 %	836	77 %	1 588	86 %
	Maksed			240	100 %	512	96 %	779	72 %	1 531	83 %
	AKV riikide vahelise										
	Assigneeringud			2 937		3 608		3 988		10 534	
	Otsused			2 931	100 %	3 600	100 %	3 524	88 %	10 054	95 %
	Eraldatud vahendid			2 924	100 %	3 139	87 %	3 020	76 %	9 083	86 %
	Maksed			2 920	99 %	2 973	82 %	2 256	57 %	8 149	77 %
	Piirkondlikud										
	Assigneeringud			793		1 941		7 018		9 752	
	Otsused			792	100 %	1 935	100 %	6 748	96 %	9 475	97 %
	Eraldatud vahendid			786	99 %	1 863	96 %	5 724	82 %	8 373	86 %
	Maksed			777	98 %	1 658	85 %	2 604	37 %	5 040	52 %
	Kongo Demokraatliku Vabariigi eritoetus										
	Assigneeringud			105						105	
	Otsused			105	100 %					105	100 %
	Eraldatud vahendid			105	100 %					105	100 %
	Maksed			105	100 %					105	100 %
	Lõuna-Sudaani eritoetus										
	Assigneeringud			267						267	
	Otsused			266	100 %					266	100 %
	Eraldatud vahendid			263	99 %					263	99 %
	Maksed			208	78 %					208	78 %
	Sudaani eritoetus										
	Assigneeringud			110						110	
	Otsused			107	97 %					107	97 %

Eraldatud vahendid			105	95 %					105	95 %
Maksed			101	91 %					101	91 %
Vabatahtlikud osamaksud										
Assigneeringud			24						24	
Otsused			24	100 %					24	100 %
Eraldatud vahendid			24	100 %					24	100 %
Maksed			24	100 %					24	100 %
Liikmesriikide korrapärase osamaksud										
Riikide A-assigneeringud										
Assigneeringud					185		42		227	
Otsused					181	98 %	31	75 %	212	94 %
Eraldatud vahendid					177	96 %	31	75 %	208	92 %
Maksed					152	82 %	2	5 %	154	68 %
Rakenduskulud ja intressitulud										
Assigneeringud					5		3		8	
Otsused					5	100 %	3	86 %	8	95 %
Eraldatud vahendid					3	65 %	1	24 %	4	49 %
Maksed					3	51 %	–	1 %	3	31 %
AKV riikide vahelise										
Assigneeringud					12		24		36	
Otsused					11	92 %	23	95 %	34	94 %
Eraldatud vahendid					11	91 %	22	93 %	33	92 %
Maksed					11	91 %	17	73 %	29	79 %
Piirkondlikud										
Assigneeringud							4		4	
Otsused							2	50 %	2	50 %
Eraldatud vahendid							2	50 %	2	50 %
Maksed							2	50 %	2	50 %
Kaasrahastamine										
Riikide A-assigneeringud										
Assigneeringud							1		1	
Otsused							1	71 %	1	71 %
Eraldatud vahendid							1	52 %	1	52 %
Maksed							1	52 %	1	52 %
Komisjonisisene										

Assigneeringud	8	%	9	%	10	%	11	%	KOKKU	%
				(1)		(1)		(1)		(1)
Riigi reserv					–		–		–	
AKV riikide vahelise					–		27		27	
STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)					–		–		–	
Riiklike/piirkondlike					–		571		571	
Piirkondlike					–				–	
Kasutatavad reservid										
Mittekasutatav reserv					197		142		340	
Mittekasutatav reserv										

	8	%	9	%	10	%	11	%	KOKKU	%
				(1)		(1)		(1)		(1)
Assigneeringud	10 378		15 348		21 630		29 608		76 964	
Otsused	10 375	100 %	15 335	100 %	21 088	97 %	26 511	90 %	73 309	95 %
Eraldatud vahendid	10 374	100 %	15 302	100 %	20 310	94 %	21 697	73 %	67 683	88 %
Maksed	10 374	100 %	15 201	99 %	19 285	89 %	12 553	42 %	57 414	75 %
KOKKU: Kõik assigneeringud KOKKU										

(1) % assigneeringutest

Tabel 2.3

EAFi KOONDARUANNE SEISUGA 31.12.2019:

ABI LIIK

AKV RIIGID + ÜMT – Kaheksas EAF

(miljonites eurodes)

		ASSIG NEERI	OTSUSED			ERALDATUD VAHENDID			MAKSED		
			KOGU	AAST	%	KOGU	AAST	%	KOGU	AAST	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
L o m e	AKV RIIGID										
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
	Sihprogrammid kokku	29	29	100 %	29		100 %	29		100 %	
	VAHESUMMA: SIHTPROGRAMMID KOKKU	29	29	100 %	29		100 %	29		100 %	
	Struktuuriline kohandus	18	18	100 %	18		100 %	18		100 %	
	VAHESUMMA: PROGRAMMIVÄLINE ABI KOKKU	18	18	100 %	18		100 %	18		100 %	
AKV RIIGID KOKKU		47	47	100 %	47		100 %	47		100 %	
L o m e	AKV RIIGID										
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
	Intressitulu kasutamine	35	35	100 %	35		100 %	35		100 %	
	VAHESUMMA: MITMESUGUSED TULUD	35	35	100 %	35		100 %	35		100 %	
	Sihprogrammid kokku	4 921	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %
	VAHESUMMA: SIHTPROGRAMMID KOKKU	4 921	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %
	Pagulastele ettenähtud abi	100	100	100 %	100		100 %	100		100 %	
	Hädaabi (Lomé)	136	136	100 %	136		100 %	136		100 %	
	Suurtel viilgades vaesed riigid (Lomé)	1 060	1 060	100 %	1 060		100 %	1 060		100 %	
	Intressitoetused	69	69	–	100 %	68		100 %	68		100 %
	Riskikapital	1 012	1 012	100 %	1 012		100 %	1 012		100 %	
	Stabex	723	722	–	100 %	722		100 %	722		100 %
	Struktuuriline kohandus	1 479	1 479	100 %	1 479		100 %	1 479		100 %	
	Sysmin	101	101	100 %	101		100 %	101		100 %	
	VAHESUMMA: PROGRAMMIVÄLINE ABI KOKKU	4 679	4 678	–	100 %	4 677		100 %	4 677		100 %
C o t o n o u	AKV RIIGID										
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
	Riikide A-assigneeringud	417	417	–	100 %	417	–	100 %	417		100 %
	VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	417	417	–	100 %	417	–	100 %	417		100 %
	Riikide B-assigneeringud	233									
	Eksportitulude hüvitamine		231	(2)		231	–	100 %	231		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	233	231	(2)	99 %	231	–	100 %	231		100 %	
	Intressid ja muud tulud	–									
	VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	–									
AKV RIIGID KOKKU (A)		10 285	10 282	(2)	100 %	10 282	(1)	100 %	10 282	–	100 %
L o m e	ÜMTd										
	Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
	Sihprogrammid kokku	35	35	100 %	35		100 %	35		100 %	
	VAHESUMMA: SIHTPROGRAMMID KOKKU	35	35	100 %	35		100 %	35		100 %	
	Intressitoetused	1	1	100 %	1		100 %	1		100 %	
	Riskikapital	6	6	100 %	6		100 %	6		100 %	
	Stabex	1	1	100 %	1		100 %	1		100 %	
Sysmin	2	2	100 %	2		100 %	2		100 %		
VAHESUMMA: PROGRAMMIVÄLINE ABI KOKKU	10	10	100 %	10		100 %	10		100 %		
ÜMTd KOKKU		46	46	100 %	46		100 %	46		100 %	
KOKKU: AKV RIIGID + ÜMT (A+B)		10 378	10 375	(2)	100 %	10 374	(1)	100 %	10 374	–	100 %

Tabel 2.4

EAFi KOONDARUANNE SEISUGA 31.12.2019:

ABI LIIK

AKV RIIGID + ÜMT – Üheksas EAF

(miljonites eurodes)

	ASSIGNEERI	OTSUSED			ERALDATUD VAHENDID			MAKSED		
		KOGU	AAST	%	KOGU	AAST	%	KOGU	AAST	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
AKV RIIGID										
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Ümberpaigutused seitsmendast EAFist – Lomé	–	–		100 %	–		100 %	–		100 %
VAHESUMMA: ÜLEKANDED MUUDEST FONDIDEST	–	–		100 %	–		100 %	–		100 %
AKV RIIGID										
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Riikide A-assigneeringud	44	44		100 %	44		100 %	44		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	44	44		100 %	44		100 %	44		100 %
Riikide B-assigneeringud	6									
Hädaabi		6			6		100 %	6		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	6	6		100 %	6		100 %	6		100 %
KOKKU: AKV RIIGID	50	50		100 %	50		100 %	50		100 %
AKV RIIGID										
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Ümberpaigutused kuuendast EAFist – Lomé	20	20		100 %	20		100 %	20		100 %
Ümberpaigutused seitsmendast EAFist – Lomé	647	647	–	100 %	646	(1)	100 %	646		100 %
VAHESUMMA: ÜLEKANDED MUUDEST FONDIDEST	667	667	–	100 %	667	(1)	100 %	667		100 %
AKV RIIGID										
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Riikide A-assigneeringud	8 554	8 553	(3)	100 %	8 543	(3)	100 %	8 521	1	100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	8 554	8 553	(3)	100 %	8 543	(3)	100 %	8 521	1	100 %
Riikide B-assigneeringud	1 203									
Eksportitulede hüvitamine		148			148		100 %	148		100 %
Hädaabi		1 044	–		1 040	–	100 %	1 034	–	99 %
Suurtes võlgades vaesed riigid		11			11		100 %	11		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	1 203	1 203	–	100 %	1 199	–	100 %	1 193	–	100 %
CDE, CTA ja parlamentaarne assamblee	154	154		100 %	154		100 %	154		100 %
VAHESUMMA: CDE, CTA ja PARLAMENTAARNE ASSAMBLEE	154	154		100 %	154		100 %	154		100 %
Rakenduskulud	177	177		100 %	177		100 %	177		100 %
Intressid ja muud tulud	63	63		100 %	63		100 %	63		100 %
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	239	239		100 %	239		100 %	239		100 %
Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	2 584	2 578	(9)	100 %	2 571	(7)	100 %	2 567	(1)	100 %
Rahutagamisrahastu	353	353		100 %	353		100 %	353		100 %
VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ	2 937	2 931	(9)	100 %	2 924	(7)	100 %	2 920	(1)	100 %
Piirkondlikud assigneeringud	749	748	(8)	100 %	741	(4)	99 %	732	4	99 %
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	749	748	(8)	100 %	741	(4)	99 %	732	4	99 %
Kongo Demokraatliku Vabariigi eritoetus	105	105		100 %	105		100 %	105		100 %
VAHESUMMA: KONGO DEMOKRAATLIKU VABARIIGI	105	105		100 %	105		100 %	105		100 %
Lõuna-Sudaani eritoetus	267	266	(1)	100 %	263	10	99 %	208	8	79 %
VAHESUMMA: Lõuna-Sudaani eritoetus	267	266	(1)	100 %	263	10	99 %	208	8	79 %
Sudaani eritoetus	110	107		97 %	105	(1)	98 %	101	3	96 %
VAHESUMMA: SUDAANI ERITOETUS	110	107		97 %	105	(1)	98 %	101	3	96 %
Vabatahtlikud osamaksud rahutagamisrahastusse	24	24		100 %	24		100 %	24		100 %
VAHESUMMA: VABATAHTLIKUD OSAMAKSUD	24	24		100 %	24		100 %	24		100 %
KOKKU: AKV RIIGID (A)	15 009	14 996	(21)	100 %	14 964	(4)	100 %	14 864	14	99 %
ÜMTd										
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Ümberpaigutused kuuendast EAFist – Lomé	–	–		100 %	–		100 %	–		100 %
Ümberpaigutused seitsmendast EAFist – Lomé	3	3		100 %	3		100 %	3		100 %
VAHESUMMA: ÜLEKANDED MUUDEST FONDIDEST	3	3		100 %	3		100 %	3		100 %
ÜMTd										
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Riikide A-assigneeringud	236	236	–	100 %	235	–	99 %	235	–	100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	236	236	–	100 %	235	–	99 %	235	–	100 %
Riikide B-assigneeringud	4									
Hädaabi		4			4		100 %	4		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	4	4		100 %	4		100 %	4		100 %
Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
Piirkondlikud assigneeringud	45	45	–	100 %	45		100 %	45		100 %
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	45	45	–	100 %	45		100 %	45		100 %
KOKKU: ÜMTd	289	289	(1)	100 %	288	–	99 %	288	–	100 %
KOKKU: AKV RIIGID + ÜMT (A+B)	15 348	15 335	(22)	100 %	15 302	(4)	100 %	15 201	14	99 %

Tabel 2.6

EAFi KOONDARUANNE SEISUGA 31.12.2019:

ABI LIIK

AKV RIIGID + ÜMT – Kümnes EAF

(miljonites eurodes)

		ASSIG NEERI	OTSUSED			ERALDATUD VAHENDID			MAKSED			
			KOGU	AAST	%	KOGU	AAST	%	KOGU	AAST	%	
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)	
AKV RIIGID	Liikmesriikide korrapärased osamaksud											
	Assigneeringud											
	Riikide A-assigneeringud		56	56	(1)	100 %	56	–	99 %	56	–	100 %
	VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD		56	56	(1)	100 %	56	–	99 %	56	–	100 %
	Riikide B-assigneeringud		9									
	Muud eelarvemõjuga majandusvapustused			9			9		100 %	9		100 %
	VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD		9	9		100 %	9		100 %	9		100 %
	Kasutatavad reservid											
	Reservid											
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)		–									
VAHESUMMA: STABEXi RIIKLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV		–										
AKV RIIGID	Liikmesriikide korrapärased osamaksud											
	Assigneeringud											
	Riikide A-assigneeringud		12 696	12 594	(168)	99 %	12 384	(42)	98 %	11 798	286	95 %
	VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD		12 696	12 594	(168)	99 %	12 384	(42)	98 %	11 798	286	95 %
	Riikide B-assigneeringud		1 983									
	Eksportitulude hüvitamine			202	(1)		197	(4)	97 %	191	–	97 %
	Hädaabi			835	(4)		829	(2)	99 %	821	8	99 %
	Suurtes võlgades vaesed riigid			49	–		49		100 %	49		100 %
	Muud eelarvemõjuga majandusvapustused			895			887	–	99 %	880	3	99 %
	VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD		1 983	1 981	(5)	100 %	1 961	(6)	99 %	1 941	11	99 %
	Rakenduskulud		460	440	4	96 %	440	4	100 %	440	5	100 %
	Intressid ja muud tulud		71	68	–	96 %	67	–	98 %	67	–	100 %
	VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU		530	509	4	96 %	507	4	100 %	507	5	100 %
	Institutsionaalsed ja toetuskulud		226	226	(3)	100 %	226	(3)	100 %	209	–	93 %
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud		1 855	1 848	(17)	100 %	1 826	2	99 %	1 726	43	95 %
	Rahutagamisrahastu		1 527	1 527	408	100 %	1 087	(12)	71 %	1 038	15	95 %
	VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ		3 608	3 600	388	100 %	3 139	(13)	87 %	2 973	58	95 %
	Piirkondlikud assigneeringud		1 902	1 896	(30)	100 %	1 827	8	96 %	1 625	70	89 %
	VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD		1 902	1 896	(30)	100 %	1 827	8	96 %	1 625	70	89 %
	Kaasrahastamine											
	Assigneeringud											
	Riikide A-assigneeringud		185	181	(2)	98 %	177	(1)	98 %	152	9	86 %
	VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD		185	181	(2)	98 %	177	(1)	98 %	152	9	86 %
	Rakenduskulud		5	5	–	100 %	3	–	65 %	3	1	78 %
	VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU		5	5	–	100 %	3	–	65 %	3	1	78 %
	Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud		12	11		92 %	10	–	99 %	10	–	100 %
	Rahutagamisrahastu		1	1	–	99 %	1		100 %	1		100 %
	VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ		12	11	–	92 %	11	–	99 %	11	–	100 %
	Kasutatavad reservid											
	Reservid											
A-assigneeringute reserv		–										
B-assigneeringute reserv		–										
VAHESUMMA: RIIGI RESERV		–										
AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv		–										
VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ		–										
STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)		–										
VAHESUMMA: STABEXi RIIKLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV		–										
Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv		–										
VAHESUMMA: RIIKLIKE/PIIRKONDLIKE SIHTPROGRAMMIDE		–										
Piirkondlike assigneeringute reserv		–										
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV		–										
Mittekasutatav reserv												
Reservid												
Mittekasutatav reserv		171										
VAHESUMMA: MITTEKASUTATAV RESERV		171										
ÜMT	Liikmesriikide korrapärased osamaksud											
	Assigneeringud											
	Riikide A-assigneeringud		187	187	(2)	100 %	182	–	97 %	157	13	87 %
	VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD		187	187	(2)	100 %	182	–	97 %	157	13	87 %
	Riikide B-assigneeringud		15									
	Hädaabi			9	–		8	–	99 %	8	1	99 %
	Muud eelarvemõjuga majandusvapustused			6			6		100 %	6		100 %
	VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD		15	15	–	100 %	14	–	99 %	14	1	99 %
	Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)		5	5	–	100 %	5		100 %	5		100 %
	VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU		5	5	–	100 %	5		100 %	5		100 %
	Piirkondlikud assigneeringud		39	39	–	100 %	36	(1)	93 %	34	2	94 %
	VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD		39	39	–	100 %	36	(1)	93 %	34	2	94 %
	Kasutatavad reservid											
	Reservid											
	A-assigneeringute reserv		–									
	B-assigneeringute reserv		–									
	VAHESUMMA: RIIGI RESERV		–									
	STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)		–									
	VAHESUMMA: STABEXi RIIKLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV		–									
	Piirkondlike assigneeringute reserv		–									
	VAHESUMMA: PIIRKONDLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV		–									

Mittekasutatav reserv										
Reservid										
Mittekasutatav reserv	26									
VAHESUMMA: MITTEKASUTATAV RESERV	26									
KOKKU: AKV RIIGID + ÜMT (sh RESERVID) (A+B)	21 430	21 088	183	97 %	20 310	(51)	96 %	19 285	456	95 %

Tabel 2.6

EAFi KOONDARUANNE SEISUGA 31.12.2019:
ABI LIIK
AKV RIIGID + ÜMT – Üheteistkümnes EAF

(miljonites eurodes)

	ASSIG NEERI	OTSUSED			ERALDATUD VAHENDID			MAKSED		
		KOGU	AAST	%	KOGU	AAST	%	KOGU	AAST	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Assigneeringud										
Riikide A-assigneeringud	65	65		100 %	64	5	98 %	45	18	70 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	65	65		100 %	64	5	98 %	45	18	70 %
Riikide B-assigneeringud	17									
Hädaabi		17			17		100 %	17		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	17	17		100 %	17		100 %	17		100 %
Kasutatavad reservid										
Reservid										
STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	–									
VAHESUMMA: STABEXi RIIKLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV	–									
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Assigneeringud										
Riikide A-assigneeringud	15 567	14 186	1 617	91 %	11 063	1 920	78 %	6 077	1 637	55 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	15 567	14 186	1 617	91 %	11 063	1 920	78 %	6 077	1 637	55 %
Riikide B-assigneeringud	838									
Hädaabi		712	137		600	29	84 %	511	35	85 %
Muud eelarvemõjuga majandusvabustused		109			109	–	100 %	109	–	100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	838	821	137	98 %	709	29	86 %	620	35	87 %
Üleminekurahastu	–									
VAHESUMMA: ÜLEMINEKURAHASTU	–									
Rakenduskulud	1 053	855	155	81 %	824	177	96 %	769	166	93 %
Intressid ja muud tulud	18	9	–	51 %	8	1	85 %	7	–	85 %
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	1 071	864	154	81 %	832	178	96 %	775	166	93 %
Institutsionaalsed ja toetuskulud	197	127	(6)	64 %	103	5	81 %	95	10	93 %
Muud AKV riikide vahelise koostöö assigneeringud	2 791	2 397	281	86 %	1 938	591	81 %	1 279	380	66 %
Rahutagamisrahastu	1 000	1 000		100 %	980	34	98 %	881	22	90 %
VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ	3 988	3 524	275	88 %	3 020	630	86 %	2 256	413	75 %
Piirkondlikud assigneeringud	6 920	6 649	846	96 %	5 644	704	85 %	2 591	1 038	46 %
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	6 920	6 649	846	96 %	5 644	704	85 %	2 591	1 038	46 %
Kaasrahastamine										
Assigneeringud										
Riikide A-assigneeringud	42	31	11	75 %	31	11	100 %	2	1	6 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	42	31	11	75 %	31	11	100 %	2	1	6 %
Rakenduskulud	3	3	1	86 %	1	1	28 %	–	–	3 %
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	3	3	1	86 %	1	1	28 %	–	–	3 %
Rahutagamisrahastu	24	23	21	95 %	22	20	98 %	17	16	78 %
VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ	24	23	21	95 %	22	20	98 %	17	16	78 %
Piirkondlikud assigneeringud	4	2		50 %	2		100 %	2	2	100 %
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	4	2		50 %	2		100 %	2	2	100 %
Kasutatavad reservid										
Reservid										
B-assigneeringute reserv	–									
VAHESUMMA: RIIGI RESERV	–									
AKV riikide vahelise koostöö assigneeringute reserv	27									
VAHESUMMA: AKV RIIKIDE VAHELISE KOOSTÖÖ	27									
STABEXi riiklike assigneeringute reserv (A-assigneeringud)	–									
VAHESUMMA: STABEXi RIIKLIKE ASSIGNEERINGUTE RESERV	–									
Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	540									
VAHESUMMA: RIIKLIKE/PIIRKONDLIKE SIHTPROGRAMMIDE	540									
Mittekasutatav reserv										
Reservid										
Mittekasutatav reserv	130									
VAHESUMMA: MITTEKASUTATAV RESERV	130									
Komisjonisene teenustaseme kokkulepe										
Reservid										
Riikide A-assigneeringud	1	1		71 %	1	–	73 %	1		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	1	1		71 %	1	–	73 %	1		100 %
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Assigneeringud										
Riikide A-assigneeringud	196	196	13	100 %	192	13	98 %	120	44	63 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	196	196	13	100 %	192	13	98 %	120	44	63 %
Riikide B-assigneeringud	8									
Hädaabi		5	2		5	2	99 %	4	2	78 %
Muud eelarvemõjuga majandusvabustused		3			3		100 %	3		100 %
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	8	8	2	100 %	8	2	99 %	7	2	87 %
Üleminekurahastu	–									
VAHESUMMA: ÜLEMINEKURAHASTU	–									
Teadusuuringud / tehniline abi (ÜMTd)	9	7	2	84 %	5	–	65 %	4	1	87 %
VAHESUMMA: RAKENDUSKULUD JA INTRESSITULUD KOKKU	9	7	2	84 %	5	–	65 %	4	1	87 %
Piirkondlikud assigneeringud	99	99	62	100 %	80	43	81 %	13	5	16 %
VAHESUMMA: PIIRKONDLIKUD ASSIGNEERINGUD	99	99	62	100 %	80	43	81 %	13	5	16 %
Kaasrahastamine										
Assigneeringud										
Riikide A-assigneeringud	–									
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	–									
Kasutatavad reservid										
Reservid										

Riiklike/piirkondlike sihtprogrammide reserv	32									
VAHESUMMA: RIIKLIKE/PIIRKONDLIKE SIHTPROGRAMMIDE	32									
Mittekasutatav reserv										
Reservid										
Mittekasutatav reserv	12									
VAHESUMMA: MITTEKASUTATAV RESERV	12									
Komisjonisisene teenustaseme kokkulepe										
Reservid										
Riikide A-assigneeringud	–									
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	–									
Liikmesriikide korrapärased osamaksud										
Assigneeringud										
Riikide A-assigneeringud	10	10	4	100 %	6		59 %	6	–	99 %
VAHESUMMA: RIIKIDE A-ASSIGNEERINGUD	10	10	4	100 %	6		59 %	6	–	99 %
Riikide B-assigneeringud	7									
Hädaabi		7	7							
VAHESUMMA: RIIKIDE B-ASSIGNEERINGUD	7	7	7	100 %						
KOKKU: AKV RIIGID + ÜMT (sh RESERVID) (A+B)	29 608	26 511	3 153	90 %	21 697	3 557	82 %	12 553	3 377	58 %

EUROOPA INVESTEERIMISPANGA HALLATAVATE VAHENDITE RAKENDAMISE AASTAARUANNE

EUROOPA INVESTEERIMISPANK

CA/531/20

12. märts 2020

Dokument 20/108

DIREKTORITE NÕUKOGU

**INVESTEERIMISRAHASTU
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE
SEISUGA 31. DETSEMBER 2019**

- a) Finantsseisundi aruanne
- b) Kasumi- ja muu koondkasumi aruanne
- c) Omakapitali muutuste aruanne
- d) Rahavoogude aruanne
- e) Raamatupidamise aastaaruande lisad

FINANTSSEISUNDI ARUANNE
SEISUGA 31. DETSEMBER 2019

(tuhandetes eurodes)

	Lisad	31.12.2019	31.12.2018
VARAD			
Raha ja raha ekvivalendid	5	837 777	573 708
Nõuded rahastajate vastu	9/17	86 330	100 000
Likviidsed finantsvarad	10	330 587	335 140
Finantstuletisinstrumentid	6	14 184	9 873
Laenud ja ettemaksed	7	1 518 675	1 540 991
Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	8	619 928	567 292
Muud varad	11	–	171
Varad kokku		3 407 481	3 127 175
KOHUSTISED JA RAHASTU OMAKAPITAL			
KOHUSTISED			
Finantstuletisinstrumentid	6	191	8 493
Edasilükkunud tulud	12	32 566	33 764
Antud tagatiste eraldised	13	628	793
Siduvate laenuandmiskohustuste eraldised	14	37 269	23 822
Võlad kolmandatele isikutele	15	147 438	143 813
Muud kohustised	16	2 353	2 493
Kohustised kokku		220 445	213 178
RAHASTU OMAKAPITAL			
Rahastu liikmesriikidelt sisse nõutud osamaks	17	2 967 000	2 697 000
Jaotamata kasum		220 036	216 997
Rahastu omakapital kokku		3 187 036	2 913 997
Kohustised ja rahastu omakapital kokku		3 407 481	3 127 175

KASUMI- JA MUU KOONDKASUMI ARUANNE
31. DETSEMBRIL 2019 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA
(tuhandetes eurodes)

	Lisad	Alates 1.1.2019 kuni 31.12.2019	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018
Intressid ja samalaadsed tulud*	19	93 923	96 730
Intressid ja samalaadsed kulud	19	-2 948	-2 539
Intressid ja samalaadsed tulud (neto)		90 975	94 191
Tulud teenus- ja vahendustasudest	20	4 438	284
Kulud teenus- ja vahendustasudest	20	-721	-106
Tulud teenus- ja vahendustasudest (neto)		3 717	178
Finantstuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutumine		12 611	-9 987
Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtapaberitelt	21	9 904	-10 179
Netotulu laenudelt ja ettemaksetelt (mida mõõdetakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)	7	-8 331	-702
Netotulu laenude müügist	7	2 064	-
Valuutakursside muutustest tulenev netotulu		-61 998	-32 436
Netotulu finantstehingutest		-45 750	-53 304
Laenude ja ettemaksete väärtuse languse muutus pärast tühistamiste mahaarvamist	7	17 243	-22 771
Tagatiste eraldiste muutus pärast tühistamiste mahaarvamist	13	107	-485
Siduvate laenuandmiskohustuste eraldiste muutus pärast tühistamiste mahaarvamist	14	-13 244	-19 612
Üldhalduskulud	22	-50 009	-47 799
Majandusaasta kasum/(kahjum)		3 039	-49 602
Muu koondkasum		-	-
Majandusaasta koondkasum/(-kahjum) kokku		3 039	-49 602

* 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta puhul hõlmavad intressid ja samalaadsed tulud 93,9 miljonit eurot (2018. aastal 96,7 miljonit eurot), mis on arvutatud efektiivse intressimäära meetodi kohaselt amortiseeritud väärtuses hoitavatelt varadelt.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE
31. DETSEMBRIL 2019 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA
(tuhandetes eurodes)

		Sissenõutud osamaksud	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2019	Lisad	2 697 000	216 997	2 913 997
Majandusaasta jooksul sissenõutud liikmesriikide osamaksud	17	270 000	–	270 000
Majandusaasta kasum 2019. aastal		–	3 039	3 039
Rahastu omakapitali muutused		270 000	3 039	273 039
Seisuga 31. detsember 2019		2 967 000	220 036	3 187 036
		Sissenõutud osamaksud	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2018		2 517 000	266 599	2 783 599
Majandusaasta jooksul sissenõutud liikmesriikide osamaksud		180 000	–	180 000
Majandusaasta kahjum 2018. aastal		–	–49 602	–49 602
Rahastu omakapitali muutused		180 000	–49 602	130 398
Seisuga 31. detsember 2018		2 697 000	216 997	2 913 997

RAHAVOOGUDE ARUANNE
31. DETSEMBRIL 2019 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA
(tuhandetes eurodes)

	Lisad	Alates 1.1.2019 kuni 31.12.2019	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018
PÕHITEGEVUS			
Majandusaasta kasum/(kahjum)		3 039	-49 602
Korrigeerimised:			
Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaperitelt	8	-8 629	20 665
Laenude ja ettemaksete väärtuse languse muutus pärast tühistamiste mahaarvamist	7	-17 243	22 771
Netotulu laenudelt ja ettemaksetelt (mida kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande)		8 331	702
Laenudelt ja ettemaksetelt kogunenud intressitulu ja amortiseeritud väärtuse muutus	7	-5 087	-1 833
Antud tagatiste eraldiste netomuutus pärast tühistamiste mahaarvamist	13	-107	309
Siduvate laenuandmiskohustuste eraldiste netomuutus pärast tühistamiste mahaarvamist		13 447	19 666
Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutumine		-12 611	9 987
Likviidsetelt finantsvaradelt kogunenud intressitulu ja amortiseeritud väärtuse muutus	10	331	-1 645
Edasilükkunud tulude muutus		-1 198	7 962
Vahetuskursi muutuste mõju laenudele	7	-17 752	-44 927
Vahetuskursi muutuste mõju aktsiatele ja muudele muutuvtuluga väärtpaperitele	8	-6 812	-17 300
Vahetuskursi muutuste mõju hoitavale rahale		2 369	2 561
Kahjum põhitegevusest enne põhitegevusega seotud varades ja kohustistes toimunud muutuste arvestamist		-41 922	-30 684
Laenude väljamaksed	7	-311 185	-259 214
Laenude tagastamine	7	355 078	354 855
Laenude müük		2 194	-
Rahalt ja raha ekvivalentidelt kogunenud intressitulu muutus	5	-93	-178
Likviidsed finantsvarad (suurenemine)	10	-2 948 021	-2 219 062
Likviidsed finantsvarad lõpptähtaegade kaupa	10	2 952 905	2 026 659
Aktsiad ja muud muutuvtuluga väärtpaperid (suurenemine)	8	-106 943	-95 434
Puhastulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaperitelt		71 024	32 802
Muud varad (vähenemine)		-171	-4 214
Muude kohustiste suurenemine		140	31
Euroopa Investeeringispangale tasutavate summade suurenemine		2 187	2 168
Põhitegevuses kasutatud netorahavood		-24 807	-192 271
FINANTSEERIMISTEGEVUS			
Liikmesriikidelt saadud osamaksud		284 820	230 000
Seoses intressitoetuste ja tehnilise abiga liikmesriikidelt saadud summad		30 000	20 000
Seoses intressitoetuste ja tehnilise abiga liikmesriikide eest makstud summad		-28 220	-35 641
Rahavood finantseerimistegevusest (neto)		286 600	214 359
Raha ja raha ekvivalentide suurenemine (neto)		261 793	22 088
Rahavoogude koondaruanne:			
Raha ja raha ekvivalendid majandusaasta alguse seisuga		573 818	549 169
Netorahavood:			
Põhitegevusest		-24 937	-192 271
Finantseerimistegevusest		286 730	214 359
Vahetuskursi muutuste mõju rahale ja raha ekvivalentidele		2 369	2 561
Raha ja raha ekvivalendid majandusaasta lõpu seisuga		837 980	573 818
Raha ja raha ekvivalendid jagunevad:			
Sularaha	5	72 166	51 936
Tähtajalised hoiused (kogunenud intressideta)	5	622 991	521 882
Kommertsväärtpaperid	5	142 823	-
		837 980	573 818

Raamatupidamise aastaaruande lisad 31. detsembri 2019. aasta seisuga

1 Üldine teave

Investeeringurahastu (edaspidi „rahastu“) on loodud Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide (edaspidi „AKV riigid“) rühma ja Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide vahelist koostööd ja arenguabi käsitleva Cotonou lepingu (edaspidi „leping“) raames, mis sõlmiti 23. juunil 2000 ning vaadati läbi 25. juunil 2005 ja 22. juunil 2010.

Rahastu ei ole juriidiline isik. Euroopa Investeeringupank (edaspidi „EIP“ ja „pank“) haldab liikmesriikide („rahastajad“) nimel osamaksusid vastavalt lepingu tingimustele ja korraldab rahastu tegevust.

Lepingu kohane rahastamine toimub ELi liikmesriikide eelarvetest. Rahastu rahastamiseks ja intressitoetuste maksmiseks vajaliku toetuse summad saadakse ELi liikmesriikide osamaksudest mitmeaastase finantsraamistiku raames (esimene finantsprotokoll aastateks 2000–2007 (edaspidi „ühendas Euroopa Arengufond (EAF)“), teine finantsprotokoll aastateks 2008–2013 (edaspidi „kümnes EAF“) ja kolmas finantsprotokoll aastateks 2014–2020 (edaspidi „üheteistkümnes EAF“)). EIP-le on tehtud ülesandeks järgneva haldamine:

- rahastu, s.o riske kandev käibefond, mille eesmärk on erasektori investeeringute edendamine AKV riikides ning mille maht on 3 685,5 miljonit eurot, millest 48,5 miljonit eurot on eraldatud ülemeremaadele ja -territooriumidele (ÜMTd);
- intressitoetuste rahastamiseks ettenähtud toetused AKV riikidele summas kuni 1 220,85 miljonit eurot ja ÜMTdele kuni 8,5 miljonit eurot. Neid toetusi saab kuni 15 % ulatuses kasutada projektidega seonduva tehnilise abi rahastamiseks.

ELi ja AKV riigid on kokku leppinud üleminekukorras, mis võimaldab EIP-l jätkata AKV piirkonna meetmete rahastamist 2020. aasta lõpuni (AKV-ELi suursaadikute komitee 17. detsembri 2019. aasta otsus nr 3/2019 võtta vastu AKV-ELi koostöölepingu artikli 95 lõike 4 kohased üleminekumeetmed). Pank jätkab meetmete heakskiitmist oma volituste alusel kuni 2020. aasta lõpuni, mil lõppeb kulukohustuste võtmise periood üheteistkümnenenda EAFi alla kuuluvate investeeringurahastu käibevahendite kasutamiseks.

2018. aasta juunis avaldas komisjon ka ettepaneku ELi 2021.–2027. aasta välistegevuse eelarve kohta (ettepanek võtta vastu määrus, millega luuakse naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend). Ettepaneku oluline osa on rahastamisstruktuuri lihtsustamine üheksa eraldiseisva rahastamisvahendi ja fondi koondamise abil ning ka EAFi (mida praegu rahastatakse väljaspool ELi eelarvet) integreerimine ELi eelarvesse. Naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määrusega tagatakse komisjonile õiguslik alus, et delegeerida EIP-le edaspidi ELi volitusi väljaspool ELi toimuvaks tegevuseks. Samuti tagatakse sellega välisinvesteeringute raamistik liidu koostööks partnerasutustega ELi eelarvest rahastatavate toetuste või tagatiste kaudu. Naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendiga seotud läbirääkimised on veel pooleli. Ilma et see mõjutaks võimalikku nõukogu vastuvõetavat otsust, peavad EIP ja komisjon läbirääkimisi ettepaneku üle kasutada investeeringufondist tagasisaadavaid vahendeid teatud kokkulepitud aastate jooksul.

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2019.

EIP halduskomitee ettepanekul kiitis EIP direktorite nõukogu 12. märtsil 2020 raamatupidamise aastaaruande heaks ja andis loa esitada see EIP juhatajate nõukogule, et viimane saaks selle 24. aprilliks 2020 heaks kiita.

2 Peamised arvestusmeetodid

2

2.1 Koostamise alus – nõuetele vastavuse kinnitus

Rahastu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS).

2.2 Olulised raamatupidamisalased otsused ja hinnangud

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel tuleb anda raamatupidamislikke hinnanguid. Samal ajal peab EIP juhtkond rahastu arvestusmeetodite kohaldamisel lähtuma oma äranägemisest. Avalikustada tuleb valdkonnad, milles tehtavate otsuste puhul kasutatakse oma äranägemist laiemas ulatuses või mis on keerukamad, ning valdkonnad, millega seotud eeldustel ja hinnangutel on raamatupidamise aastaaruandele oluline mõju.

Otsuseid ja hinnanguid on kõige enam kasutatud järgnevates valdkondades:

▪ **Finantsinstrumentide õiglase väärtuse mõõtmine**

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste õiglane väärtus põhineb noteeritud turuhinnal või maaklerite hinnanoteeringutel. Kui õiglast väärtust ei ole võimalik leida aktiivsete turgude alusel, määratakse see kindlaks, kasutades mitmesuguseid hindamismeetodeid, sh matemaatilisi mudeleid. Mudelites kasutatavad väärtused võetakse võimaluse korral jälgitavatelt turgudelt; kui see aga ei ole teostatav, tuleb õiglase väärtuse kindlaksmääramisel teatavas ulatuses kasutada oma äranägemisel tehtavaid otsuseid. Hinnangud liigitatakse vastavalt nende tasemele õiglase väärtuse hierarhias, mis sõltub hindamismeetodis kasutatud sisenditest. Hindamismeetodid on avaldatud ja neid on kirjeldatud lisade punktides 2.4.2 ja 4.

▪ **Laenude ja ettemaksete väärtuse langusest tulenev kahjum**

Oodatava krediidikahju mõõtmiseks tuleb juhtkonnal teha olulisi otsuseid, eelkõige hinnata väärtuse langusest tuleneva kahjumi kindlaksmääramisel, kui oluliselt on suurenenud krediidirisk alates esmasest kajastamisest, võtta arvesse tulevikku suunatud teavet ning prognoosida tulevaste rahavoogude suurust ja ajastust ning tagatise väärtust. Nende prognooside aluseks on hulk tegureid, mille muutumine võib oluliselt muuta kajastatava krediidikahju allahindluse ajastust ja summat (lisade punkt 2.4.2).

▪ **Noteerimata omakapitaliinvesteeringute väärtuse hindamine**

Noteerimata omakapitaliinvesteeringute väärtust hinnatakse tavaliselt ühel järgnevatest alustest:

- hiljutised ametlikud turutehingud;
- põhimõtteliselt samasuguse muu instrumendi jooksev õiglane väärtus;
- oodatavad rahavood diskonteerituna jooksvate määrade alusel, mida kohaldatakse sarnaste tingimuste ja riskinäitajatega instrumentide puhul;
- korrigeeritud netovarade meetod või
- muud hindamismudelid.

Rahavoogude ja diskonteerimisel kasutatavate tegurite kindlaksmääramine noteerimata omakapitaliinvesteeringute puhul nõuab olulisi hinnanguid. Rahastu kohandab hindamismeetodeid perioodiliselt ja testib nende asjakohasust, kasutades selleks kas sama instrumendiga tehtud turutehingute jälgitavaid jooksvaid hindasid või muid jälgitavaid turuandmeid.

▪ **Rahastu osalusega üksuste konsolideerimine**

Rahastu tegi olulise otsuse, et ükski üksustest, milles tal on osalus, ei ole tema kontrolli all. See on tingitud sellest, et kõikides sellistes üksustes kuulub vastutus haldamise, tegevuse juhtimise ja partnerlusasjade eest täisosanikule, fondijuhile või haldusnõukogule, kellel on õigus ja pädevus teha kõik vajalikud toimingud partnerluse ülesannete ja eesmärkide täitmiseks kooskõlas investeerimis- ja tegevuspõhimõtetega.

2.3 Muutused arvestusmeetodites

Kui järgmised muudatused kõrvale jätta, siis on rahastu kõigi käesoleva raamatupidamise aastaaruandega hõlmatud arvestusperioodide suhtes järjepidevalt kohaldanud lisade punktis 2.4 kirjeldatud arvestuspõhimõtteid. Rahastu võttis aasta jooksul vastu järgmised standardimuudatused ja uued standardid.

Kasutuselevõetud standardid

Rahastu raamatupidamise aastaaruande puhul võeti alates 1. jaanuarist 2019 kasutusele alljärgnevad kehtivate standardite tõlgendused, muudatused ja parandused.

IFRS 16 „Rendiarvestus“

Standardit IFRS 16 kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 ja hiljem algavate aruandeperioodide suhtes ning sellega asendatakse senine standard IAS 17. Selle kohaselt tuleb bilansis kajastada peaaegu kõik rendid, kuna kasutus- ja kapitalirenti enam ei eristata. Uue standardi kohaselt tuleb kajastada nii vara (renditud objekti kasutamise õigus) kui ka rendi maksmises seisnev finantskohustus. Ainus erand on lühiajaline ja väikese väärtusega rent. Rendileandjate raamatupidamisarvestuses erilisi muudatusi ei ole.

See muudatus ei avaldanud olulist mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele.

Negatiivse hüvitisega ettemaksed – IFRS 9 muudatused

Nende muudatustega täpsustatakse, et finantsvara rahavoo moodustavad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed olenemata sündmusest või asjaolust, mille tõttu leping ennetähtaegselt lõpetati, ja hoolimata sellest, kumb pool tasub või saab mõistlikku lisatasu lepingu ennetähtaegse lõpetamise eest. Muudatustega seotud järelduste alustes täpsustati, et ennetähtaegne lõpetamine võib tuleneda lepingutingimusest või lepingupoolte kontrolli alt väljas olevast sündmusest, näiteks õigusnormide muudatused, mille tõttu tuleb leping ennetähtaegselt lõpetada.

Muudatuste kasutuselevõtt ei avaldanud olulist mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele.

Pikaajaline osalus sidus- ja ühissetevõtetes (IAS 28 muudatused)

Muudatustega täpsustatakse, et (majandus)üksus kohaldab standardit IFRS 9 sidus- või ühissetevõttesse tehtud pikaajalise osaluse suhtes, mille puhul ei rakendata kapitaliosaluse meetodit, vaid mis sisuliselt moodustavad osa netoinvesteeringust sidus- või ühissetevõttesse (pikaajaline osalus). See täpsustus on oluline seepärast, et selle kohaselt rakendatakse sellise pikaajalise osaluse suhtes standardi IFRS 9 kohast oodatava krediitkahju mudelit.

Samuti täpsustatakse muudatuses, et standardi IFRS 9 kohaldamisel ei võta (majandus)üksus arvesse sidus- või ühissetevõtte kahjumit ega netoinvesteeringu väärtuse langusest tingitud kahjumit, mis kajastatakse sidus- või ühissetevõttesse tehtud netoinvesteeringu korrigeerimistena tulenevalt standardi IAS 28 („Investeeringud sidus- ja ühissetevõtetesse“) kohaldamisest.

Muudatused ei avaldanud olulist mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele.

Plaani muutmine, kärpimine või arveldus (IAS 19 muudatused)

Muudatustega täpsustatakse, et kui aruandeperioodil toimub plaani muutmine, kärpimine või arveldus, peab (majandus)üksus:

- määrama jooksva tööalase teenistuse kulutuse kindlaks ülejäänud perioodiks pärast plaani muutmist, kärpimist või arveldust, kasutades aktuaarseid eeldusi, mida kasutati kindlaksmääratud hüvitiste netokohustise (mis kajastab plaaniga pakutavaid hüvitisi ja plaani varasid pärast kõnealust sündmust) ümberhindamisel;
- määrama kindlaks netointressi ülejäänud perioodiks pärast plaani muutmist, kärpimist või arveldust, kasutades kindlaksmääratud hüvitiste netokohustist, mis kajastab plaaniga pakutavaid hüvitisi ja plaani varasid pärast kõnealust sündmust, ning diskontomäära, mida kasutati kindlaksmääratud hüvitiste netokohustise ümberhindamisel.

Need muudatused ei avaldanud mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele.

IFRSide 2015.–2017. aasta tsükli iga-aastased edasiarendused (IFRS 3, IFRS 11 muudatused)

Nendel muudatustel ei olnud mõju rahastu raamatupidamise aastaaruandele, sest puudusid ühise kontrolli omandamisega seotud tehingud.

Avaldatud, kuid veel vastuvõtmata standardid

Olulisuse mõiste (IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused); rakendatakse 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes

Muudatustega täpsustatakse olulisuse mõistet ja viiakse vastavusse kontseptuaalses raamistikus ja standardites kasutatavad määratlused.

Muudetud määratluse kohaselt on teave oluline, „kui võib mõistlikult eeldada, et selle väljajätmine, ebaõige esitamine või varju jätmine võib mõjutada otsuseid, mille tegemisel üldotstarbeliste finantsaruannete põhikasutajad lähtuvad kõnealustest finantsaruannetest, milles on esitatud finantsteave konkreetse aruandva üksuse kohta“.

Samuti täpsustatakse muudatuses mõistet „üldotstarbeliste finantsaruannete põhikasutajad“ – nende alla kuuluvad „olemasolevad ja võimalikud investorid, laenuandjad ja teised võlausaldajad“, kes peavad vajatava finantsteabe saamisel suures osas tuginema üldotstarbelistele finantsaruannetele.

Muudatusi rakendatakse 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes. Rahastu ei võtnud neid muudatusi ettenähtust varem vastu ning eeldatavalt ei avalda need rahastu raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Viiteintressimäära reform – standardite IFRS 9, IAS 39 ja IFRS 7 muudatused

2019. aasta septembris avaldas Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) standardite IFRS 9, IAS 39 ja IFRS 7 muudatused, millega nähti ette ajutised vabastused selleks, et ebakindluse perioodil enne kehtiva viiteintressimäära asendamist alternatiivse, peaaegu riskivaba intressimääraga oleks võimalik jätkata riskimaandamisinstrumentide arvestust.

IFRS 9 muudatuste hulgas on mitu vabastust, mis kehtivad kõigi viiteintressimäära reformist otseselt mõjutatud riskimaandamissuhete suhtes. Esimesed kolm vabastust on seotud alljärgnevaga:

- hindamine, kas prognoositav tehing (või selle komponent) on äärmiselt tõenäoline;
- hindamine, millal liigitada summa ümber rahavoog riskimaandamisreservist kasumisse või kahjumisse;
- maandatud objekti ja riskimaandamisobjekti majandussuhte hindamine.

Iga vabastuse korral eeldatakse, et viitemäär, millel põhineb maandatud riskiga rahavoog, viiteintressimäära reformiga ei muutu.

Neljanda vabastusega nähakse ette, et lepingus sätestamata riskikomponent peab olema selgelt eristatav üksnes maandatud instrumendi algse määramisel ja mitte jooksvalt.

Vabastuste kohaldamine on vabatahtlik ning muudatustes kirjeldatud sündmuste toimumiseta kehtivad need tähtajatult.

Samuti kehtestati muudatustes konkreetsete avalikustamiskoostajate riskimaandamissuhete kohta, mille suhtes neid vabastusi kohaldatakse.

Muudatusi rakendatakse 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes. Rahastu ei võtnud neid muudatusi ettenähtust varem vastu ning pank moodustas viiteintressimäärade talitustevahelise töörühma, kes hindab mõju ja haldab üleminekumeetmeid.

Muudatused IFRSides kontseptuaalsele raamistikule viitamisel – rakendatakse alates 1. jaanuarist 2020

Läbivaadatud kontseptuaalne raamistik sisaldab finantsaruandluse kontseptsioonide terviklikku kogumit, aruannete koostajatele ette nähtud suuniseid järjepidevate arvestusmeetodite väljatöötamiseks ning üldisi nõuandeid standardite mõistmiseks ja tõlgendamiseks.

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku läbivaadatud versioon ei ole standard ning ükski selles sisalduvatest kontseptsioonidest ei ole ülimuslik standardites sisalduvate kontseptsioonide või standardis sätestatud nõuete suhtes; selle asemel on raamistiku põhieesmärk aidata IASB-i koostada standardeid, aruannete koostajatel töötada välja järjepidevaid arvestusmeetodeid juhtudel, mil kohaldatav standard puudub, ning kõikidel pooltel mõista ja tõlgendada standardeid.

Kontseptuaalne raamistik sisaldab teatavaid uusi kontseptsioone ja selgitusi mõningate oluliste kontseptsioonide kohta, samuti ajakohastatud määratlusi ning varade ja kohustiste kajastamise kriteeriume. Kontseptuaalset raamistikku rakendatakse 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes.

Rahastu ei võtnud ajakohastatud kontseptuaalset raamistikku ettenähtust varem vastu ning eeldatavalt ei avalda see rahastu raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

2.4 Kokkuvõtte tähtsamatest arvestusmeetoditest

Finantsseisundi aruandes on varad ja kohustised esitatud likviidsuse järgi kahanevas järjekorras ning käibe- ja põhivaral ei ole vahet tehtud.

2.4.1 Välisvaluuta ümberarvestamine

Rahastu raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on ühtlasi rahastu arvestus- ja aruandlusvaluuta. Kui ei ole teisiti märgitud, on finantsteave esitatud eurodes ja ümardatud lähima tuhandeni.

Välisvaluutatehingud arvestatakse eurodesse ümber tehingu päeval kehtinud vahetuskursi alusel.

Rahalised varad ja kohustised, mis on nomineeritud muudes valuutades kui eurodes, arvestatakse eurodesse ümber finantsseisundi aruande kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Ümberarvestamisest tulenevat kasumit või kahjumit kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

Mitterahalised kirjed, mida mõõdetakse välisvaluutas soetusmaksumuses, arvestatakse ümber algse tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Mitterahalised kirjed, mida mõõdetakse välisvaluutas õiglases väärtuses, arvestatakse ümber õiglase väärtuse kindlaksmääramise kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

Vahetuskursierinevused, mis tulenevad tehingute teostamisest vahetuskursi alusel, mis erineb tehingu kuupäeval kehtinud vahetuskursist, ja realiseerimata vahetuskursierinevused, mis tulenevad välisvaluutas nomineeritud tasumata rahalistest varadest ja kohustistest, kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

2.4.2 Finantsvarad (välja arvatud tuletisinstrumendid)

Finantsinstrumendid, mis ei ole tuletisinstrumendid, kajastatakse esmaselt arvelduspäeva seisuga.

Liigitus ja mõõtmine

Finantsvarad

Esmasel kajastamisel liigitatakse finantsvara amortiseeritud soetusmaksumuses, õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande või õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavaks finantsvaraks ning finantskohustised liigitatakse amortiseeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavateks finantskohustisteks.

IFRS 9 kohaselt algab liigitamine sellest, et otsustatakse, kas finantsvara käsitatakse võla- või omakapitaliinstrumendina. IFRS 9-s on osutatud standardile IAS 32 „Finantsinstrumendid: esitamine“.

Võlainstrumendid on instrumendid, mis on vastaspoole seisukohast finantskohustised – laenu- ja võlaväärtpaberid, sh struktureeritud (majandus)üksuste, valitsuse või äriühingute emiteeritud võlakirjad, väärtpaberid või sertifikaadid.

Võlainstrument on amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatav instrument, kui see vastab järgmistele kriteeriumitele ja seda ei liigitata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks varaks:

- vara hoitakse ärimudelil, mille puhul hoitakse varasid lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks, ning
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed.

Võlainstrument on õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande kajastatav instrument, kui see vastab järgmistele kriteeriumitele ja seda ei liigitata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks varaks:

- vara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk saavutatakse nii lepingupõhiste rahavoogude kogumise kui ka finantsvara müümisega, ja
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad konkreetsetel kuupäevadel rahavood, mille moodustavad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed.

Eespool nimetatud kriteeriume tuleks kohaldada finantsvara suhtes tervikuna, ka juhul, kui tegemist on varjatud tuletisinstrumendiga.

Omakapitaliinstrumendid on instrumendid, mis on emitendi seisukohast omakapital, s.t sellised instrumendid, mis ei sisalda lepingulist maksekohustust ja mis tõendavad jääkosalist emitendi netovaras. Omakapitaliinstrumente mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Sellise omakapitaliinstrumendi, mida ei hoita kauplemise eesmärgil, esmasel kajastamisel võib rahastu otsustada esitada hilisemad muutused ainult muu koondkasumi hulgas. Selline otsus tehakse iga investeringu kohta eraldi.

Kõik muud finantsvarad liigitatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavaks varaks.

Ärimudeli hindamine

Rahastut haldav Euroopa Investeerimispank analüüsib sellise ärimudeli eesmärki, kus võlainstrumenti hoitakse portfelli tasandil, sest see kajastab kõige paremini ärijuhtimise ja juhtkonnale teabe esitamise viisi. Arvesse võetakse järgmist teavet:

- portfelli moodustamise põhimõtted ja eesmärgid ning nende põhimõtete rakendamine praktikas. Eelkõige uuritakse, kas juhtimisstrateegia eesmärk on teenida lepingulist intressitulu, säilitades teatava intressimäära profiili, mille puhul finantsvarade tähtaeg vastab nende varade rahastamiseks võetud kohustiste tähtajale, või müües varasid rahavoogude realiseerimiseks;
- kuidas analüüsitakse portfelli tootlust ja antakse sellest aru rahastu juhtkonnale;
- millised on riskid, mis mõjutavad ärimudeli edukust (ja selle ärimudeli raames hoitavate finantsvarade tulemuslikkust) ja kuidas neid riske hallatakse, ning
- eelmistel perioodidel toimunud müügi sagedus, maht ja ajastus, müügi põhjused ning tuleviku müügitegevuse prognoos.

Teavet müügitegevuse kohta ei vaadelda aga eraldi, vaid üldise hindamise käigus, analüüsides seda, kuidas täidetakse rahastu eesmärki hallata finantsvara ja kuidas realiseeritakse rahavoogusid.

Tulemusliku rahastamise vahendi otselaenu tehingute ärimudelit on muudetud, nagu on kirjeldatud ja avalikustatud lisade punktides 7 ja 24.

Rahavood, mille moodustavad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed

Käesolevas analüüsis on põhisumma määratletud kui võlainstrumenti õiglane väärtus esmasel kajastamisel. Intress on määratletud kui tasu raha ajaväärtuse eest, konkreetsel ajavahemikul tasumata põhisummaga seonduva krediidiriski eest ja muude elementaarsete laenamisega seotud riskide ja kulude (nt likviidsusrisk ja halduskulud) eest ning see sisaldab ka kasumimarginaali.

Instrumenti lepingutingimustest lähtudes analüüsitakse, kas lepingupõhised rahavood on ainult põhiosa ja intressi maksed. Selle käigus analüüsitakse, kas finantsvaraga on seotud lepingutingimus, mille tulemusel võib muutuda lepingupõhiste rahavoogude ajastus ja summa, nii et see ei vasta enam osutatud tingimusele.

Kajastamise lõpetamine

Rahastu lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui rahastu loovutab lepingujärgsete rahavoogude saamise õigused sellise tehingu tulemusena, mille raames rahastu kas kannab finantsvara omandiga seonduvat riskid ja hüved üle või säilitab sisuliselt kõik omandiga seonduvad riskid ja hüved, kuid ei säilita kontrolli finantsvara üle.

Finantsvara või -kohustise kajastamise lõpetamisel (lisade punkt 2.4.4) kajastatakse kasumiaruandes järgmiste summade vahe: ühelt poolt vara või kohustise bilansiline jääkmaksumus (või selle vara või kohustise osale omistatud bilansiline jääkmaksumus, mille kajastamine lõpetatakse) ja teiselt poolt i) saadud või makstud tasu ja ii) muu koondkasumi hulgas kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum. Seejuures ei võeta arvesse õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavatelt omakapitaalinvesteeringutelt saadavat kumulatiivset kasumit või kahjumit, mida ei kanta võõrandamisest saadud kasumisse või kahjumisse, vaid reservfondi.

Ümberliigitamine

Pärast esmast kajastamist finantsvara enam ümber ei liigitata, välja arvatud pärast seda, kui rahastu on muutnud ärimudelit, mille alusel ta haldab oma finantsvarasid.

Muutmine

Amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetav finantsvara loetakse muudetuks siis, kui selle lepingupõhised rahavood räägitakse uuesti läbi või neid muudetakse muul viisil. Uuesti läbiraakimine või muutmine võib, kuid ei pruugi tähendada endise finantsinstrumenti kajastamise lõpetamist ja uue finantsinstrumenti kajastamist.

Pärast amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetava finantsvara rahavoogude märkimisväärset lepingupõhist muutmist, mille tagajärjel finantsvara kajastamine lõpetatakse, kajastatakse uut finantsvara õiglases väärtuses ning muudatusest tuleneva kasumi või kahjumi kajastamine avaldab konsolideeritud kasumiaruandes mõju finantstehingutest laekuva tulu rubriigis.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglane väärtus on hind, mis saadakse vara müügil või makstakse kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärase tehingus peamisel turul, selle puudumisel aga kõige soodsamal turul, millele rahastul on sel kuupäeval juurdepääs.

Asjakohasel juhul mõõdab EIP rahastu nimel instrumenti õiglast väärtust, kasutades instrumenti noteeritud hinda aktiivsel turul. Aktiivse turuna käsitatakse turgu, kus vara või kohustusega seotud tehingud toimuvad piisava sagedusega ja piisavas mahus, et anda pidevalt teavet hinnakujunduse kohta.

Kui finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust ei ole võimalik leida aktiivsete turgude alusel, määratakse see kindlaks, kasutades mitmesuguseid hindamismeetodeid, sh matemaatilisi mudeleid. Mudelites kasutatavad väärtused võetakse võimaluse korral jälgitavatelt turgudelt; kui see aga ei ole teostatav, tuleb õiglase väärtuse kindlaksmääramisel teatavas ulatuses kasutada oma äranägemisel tehtavaid otsuseid. Valitud hindamismeetod hõlmab kõiki tegureid, mida turul osalejad tavatsevad arvesse võtta tehinguhinna kindlaksmääramisel.

Hindamismeetodid võivad hõlmata võrdlust jälgitava turuhinnaga samalaadsete instrumentidega, netonüüdispuhasväärtuse mudelit, diskonteeritud rahavoogude mudelit, Black-Scholesi mudelit, polünoomilise optsoonihinna mudelit ja muid hindamismudeleid. Hindamismeetodites kasutatavate eelduste ja sisendite hulka kuuluvad riskivabad intressimäärad ja võrdlusintressimäärad, diskontomäära arvutamiseks kasutatavad krediidiriski marginaalid, võlakirja- ja aktsiahinnad, valuutavahetuskursid, aktsiahinnad, aktsiaindeksid ning prognoositav hinnavolatiilsus ja korrelatsioon.

Hindamismeetodite eesmärk on leida õiglane väärtus ehk hind, mille eest toimuks mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahel tavapärane tehing vara müügiks või kohustise üleandmiseks.

Rahastus kasutatakse levinumate ja lihtsamate finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramiseks üldtunnustatud hindamismudeleid. See kehtib näiteks intressimäära ja valuuta vahetuslepingute kohta, mille puhul kasutatakse ainult jälgitavaid turuandmeid, ning juhtimishinnanguid ja prognoose ei ole eriti vaja. Jälgitavaid hindu ja mudelite sisendeid võib tavaliselt saada noteeritud võla- ja kapitaliväärtpaberite, börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide ja lihtsate börsiväliste tuletisinstrumentide (näiteks intressimäära vahetuslepingud) turult. Jälgitavate turuhindade ja mudelite sisendite kättesaadavus vähendab vajadust juhtkonna hinnangute ja prognooside järele ning õiglase väärtuse määramisega seotud ebakindlust. Jälgitavate turuhindade ja sisendite kättesaadavus on eri toodete ja turgude puhul erinev ning see võib muutuda konkreetsete sündmuste mõjul ja vastavalt finantsturgudel valitsevate tingimuste muutumisele.

Keerukamate instrumentide puhul kasutab rahastu enda väljatöötatud meetodeid, mis põhinevad tunnustatud hindamismudelitel. Mõned või kõik nende mudelite sisendid ei ole turul jälgitavad, vaid tuletatakse turuhindadest ja -määradest või oletustel põhinevatest hinnangutest. Oluliste mittejälgitavate sisenditega instrumentide hulka kuuluvad näiteks teatavad laenud ja tagatised, millel puudub aktiivne turg. Kui õiglane väärtus määratakse kindlaks hindamismudelitega, kus kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid, on suurem roll juhtkonna hinnangutel ja prognoosidel. Juhtkonna hinnanguid ja prognoose on tavaliselt vaja selleks, et valida välja sobiv hindamismudel, prognoosida hinnatava instrumendi poolt tulevikus tekitatava rahavoo suurust, määrata kindlaks vastaspoole makseviituse tõenäosus ja ettemakserisk ning valida sobivad diskontomäärad.

Rahastu mõõdab õiglast väärtust õiglase väärtuse hierarhia abil, mis kajastab mõõtmisel kasutatud sisendite olulisust. Hierarhia on järgmine:

- 1. tase: sisenditeks on instrumentide noteeritud (korrigeerimata) hinnad sellistel aktiivsetel turgudel, millele rahastul on juurdepääs ja kus kaubeldakse samasuguste instrumentidega.
- 2. tase: muud sisendid kui 1. taseme noteeritud hinnad, mis on jälgitavad kas otseselt (s.o hindadena) või kaudselt (hindadest tuletatud). See kategooria hõlmab instrumente, mille hindamiseks kasutatakse sarnaste instrumentide noteeritud hinda aktiivsel turul, samasuguste või sarnaste instrumentide noteeritud hinda turul, mis ei ole täiesti aktiivne, või muid hindamismeetodeid, mille puhul olulised sisendid on turuandmete alusel jälgitavad.
- 3. tase: mittejälgitavad sisendid. See kategooria hõlmab instrumente, mille hindamismeetod ei sisalda jälgitavatel andmetel põhinevaid sisendeid ja mille väärtuse kindlakstegemisel on oluline roll mittejälgitavatel sisenditel. Siia kuuluvad ka instrumendid, mille väärtus põhineb sarnaste instrumentide noteeritud hindadel ja mille puhul instrumentidevaheliste erinevuste kajastamiseks tuleb teha olulisi mittejälgitavaid korrigeerimisi või lähtuda eeldustest.

Rahastu kajastab üleviimist ühelt õiglase väärtuse hierarhia tasemelt teisele selle aruandeperioodi lõpul, mil muutus aset leidis.

Finantsvara väärtuse langus

IFRS 9 kohane tulevikku suunatud oodatava krediidikahju mudel kehtib nii amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsvarade ja finantstagatislepingute kui ka bilansiväliste kohustuste puhul. Selleks tuleb otsustada, millise muutuja (makseviituse tõenäosus, makseviitusest tingitud kahjumäär, makseviituses olev riskipositsioon) alusel analüüsida seda, kuidas majandustegurite muutumine mõjutab oodatavat krediidikahju. Analüüs põhineb tõenäosuse hindamisel.

IFRS 9 kohaselt lähtutakse kahju allahindluse mõõtmisel ühest järgmistest alustest.

- 12 kuu oodatav krediidikahju: see on oodatav krediidikahju, mis tekib juhul, kui makseviitusi esineb 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, ning
- kogu tähtaja jooksul oodatav krediidikahju: see on oodatav krediidikahju kõigist makseviitustest, mis tekivad finantsinstrumendi oodatava tähtaja jooksul.

Standardiga IFRS 9 on ette nähtud kolmeastmeline väärtuse languse mudel, mis põhineb krediitkvaliteedi muutumisel pärast esmast kajastamist. Finantsinstrumendid liigitatakse 1. etapis, välja arvatud instrumendid, mille puhul täheldatakse krediidiriski märkimisväärset suurenemist pärast nende esmast kajastamist. See hõlmab nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset teavet ja analüüsi, mis põhineb panga oskusteabel, sealhulgas tulevikku suunatud teabel.

Krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud varad on finantsvarad, mis liigitatakse alates esmase kajastamise hetkest 3. etapis olevaks. Krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud finantsvarade puhul kajastatakse pärast esmast kajastamist eluea jooksul oodatava krediidiriski kumulatiivsed muutused kasumiaruandes.

Rahastu valib etapi vastavalt järjestikusele lähenemisviisile, mis põhineb krediidiriski suunistel ning finantsjärelevalve suunistel ja korral ning milles on käsitletud jälgimisnimekirja, sisereitinguid ja makseviitusi.

Kui krediidirisk on märkimisväärselt suurenenud, viiakse instrument üle 2. etappi, kuid seda ei käsitata veel krediidiriski tõttu langenud väärtusega instrumendina. Kui rahastamisvahendi väärtus on krediidiriski tõttu langenud, viiakse instrument üle 3. etappi.

3. etapi riskipositsiooni kindlaksmääramiseks selgitab rahastu välja, kas on objektiivseid tõendeid makseviituse esinemise kohta. Finantsvara makseviitusega on tegemist siis, kui laenuvõtja ei tasu tõenäoliselt tema vastu olevaid krediidi iseloomuga nõudeid täielikult, ilma et rahastu sekkuks, või laenuvõtja on jätnud tema vastu oleva mis tahes olulise krediidi iseloomuga nõude rahastule üle 90 päeva tasumata.

Sellega seoses käsitatakse finantsvara vähenenud väärtusega finantsvarana, kui on kindlaks tehtud, et rahastul tõenäoliselt ei õnnestu kõiki summasid algsete lepingutingimuste kohaselt või samaväärse väärtusega sisse nõuda. Üksikute krediidiriski positsioonide

analüüsimisel lähtutakse laenuvõtja laadist ja üldisest finantsseisundist, tema vahenditest ja senisest maksekohustuste täitmisest, sellest, kas tal on lootust saada tuge rahalist vastutust kandvalt tagatiseandjalt, ja asjakohasel juhul ka tagatise realiseerimisväärtusest.

Vähenenud väärtusega nõudeid vaadatakse läbi ja analüüsitakse vähemalt kaks korda aastas. Kui tulevikus oodatavate rahavoogude summad ja ajastus muutuvad võrreldes varasemate prognoosidega, siis muudetakse ka krediidikahju eraldisi ning need debiteeritakse või krediteeritakse kasumiaruandes. Väärtuse languse allahindlus tühistatakse alles siis, kui krediitkvaliteet on sedavõrd paranenud, et võib piisava kindlusega eeldada põhisumma ja intressi õigeaegset tasumist vastavalt krediitilepingu tingimustele. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja nõuded, mille sissenõudmisest on loobutud, kantakse maha. Mahakandmised kaetakse kas varem kindlaks tehtud väärtuse languse arvelt või kantakse kasumiaruandes kuludesse ja vastavalt vähendatakse nõude põhisummat. Varem mahakantud summade osalisel või täielikul laekumisel kantakse need kasumiaruandes tuludesse.

Oodatava krediidikahju kajastamine – sisendid, eeldused ja meetodid

2. ja 3. etapis olevate varade puhul mõõdetakse oodatavat krediidikahju kogu tähtaja lõikes; 1. etapi varade puhul lähtutakse 12 kuu oodatavast krediidikahjust.

Oodatav krediidikahju arvutati järgmiste muutujate alusel:

- makseviivituse tõenäosus,
- makseviivitusest tingitud kahjumäär,
- makseviivituses olev riskipositsioon.

Makseviivituse tõenäosus on tõenäosus, et vastaspoolle tekib makseviivitus järgmise 12 kuu jooksul või kohustuse ülejäänud tähtaja jooksul. Makseviivituse tõenäosust hinnatakse teatava kuupäeva seisuga, mis arvutatakse välja statistiliste reitingumudelite alusel, ning seda analüüsitakse eri vastaspoolte kategooriate ja riskipositsioonide jaoks kohandatud reitingu kindlaksmääramise vahenditega.

Riskipositsioonide puhul on reiting makseviivituse tõenäosuse tähtajalise struktuuri kindlaksmääramise esmane sisend. EIP kogub teavet rahastu krediidiriski positsioonide tulemuste ja makseviivituste kohta. Kogutud andmed rühmitatakse tegevusalade ja piirkonnatüüpide kaupa. Tegevusalasid ja piirkondi, mis käituvad krediititsüklites ühtemoodi, analüüsitakse koos.

Selleks et analüüsida kogutud andmeid ning koostada prognoose riskipositsioonide järelejäanud tähtaja jooksul makseviivituse tekkimise tõenäosuse ja selle aja jooksul muutumise kohta, kasutab EIP statistilisi mudeleid.

Makseviivitusest tingitud kahjumäär kajastab EIP prognoosi selle kohta, milliseks kujuneb vastaspoolle makseviivitusest riskipositsioonile tuleneva kahju ja makseviivituse hetkeks tasumata summa suhe. Makseviivitusest tingitud kahjumäära võib määratleda ka kui „1. Sissenõudmismäär“. Makseviivitusest tingitud kahjumäära prognoosimisel lähtutakse peamiselt vastaspoolle geograafilisest asukohast ja laadist ning nende viiest peamisest riskipositsiooni klassist: riigid, riigiasutused, finantseerimisasutused, ettevõtted ja projektide rahastamine. Makseviivitusest tingitud kahjumäära väärtusi saab veelgi täpsustada vastavalt riskipositsiooniga seotud toodete ja lepingute eripärale.

Makseviivituses olev riskipositsioon on riskipositsiooni makseviivitusele sattumise oodatav risk, mis põhineb vastaspoolle praegusel riskipositsioonil ja lepingu kohaselt lubataval jooksva summa muutusel, sh amortisatsioon. Finantsvara makseviivituses olev riskipositsioon on vara bilansiline brutoväärtus. Siduvate laenuandmiskohustuste ja finantstagatiste puhul sisaldab makseviivituses olev riskipositsioon väljamakstud summat ning summasid, mida lepingust tulenevalt võidakse tulevikus välja maksta.

EIP kasutab tulevikku suunatud teavet nii oma analüüsides, millega tehakse kindlaks, kas instrumendi krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kui ka oodatava krediidikahju mõõtmisel.

2.4.2.1 Raha ja raha ekvivalendid

Rahastu loeb rahaks ja raha ekvivalentideks arvelduskontosid ja lühikese tähtajaga hoiuseid või kommertsväärtpabereid, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud. Raha ja raha ekvivalente kajastatakse finantsseisundi aruandes amortiseeritud soetusmaksumuses.

2.4.2.2 Likviidsed finantsvarad

Likviidsed finantsvarad on noteeritud ja noteerimata võlakirjad, mida hoitakse tähtaja lõpuni, ja kommertsväärtpaberid, mille esialgne tähtaeg on üle kolme kuu ja mis seejärel liigitatakse amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatavateks väärtpaberiteks.

Need võlakirjad ja kommertsväärtpaberid mõõdetakse esmaselt soetusmaksumuses, mille moodustab õiglane väärtus, millele on liidetud otsesed tehingukulud. Ostuhinna ja tagasiostmisväärtuse vahe amortiseeritakse instrumendi järelejäanud tähtaja jooksul efektiivse intressimäära meetodi kohaselt.

2.4.2.3 Laenud ja ettemaksed

Laenude ja ettemaksete portfelli võib koosneda võlainstrumentidest, näiteks laenud ja võlaväärtpaberid, sealhulgas struktureeritud (majandus)üksuse emiteeritud võlakirjad, väärtpaberid või sertifikaadid, mida hoitakse tähtaja lõpuni eesmärgiga koguda lepingupõhiseid rahavoogusid.

Laenud ja ettemaksed on järgmised:

- laenud ja ettemaksed, mida mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses;
- laenud ja ettemaksed, mida tuleb mõõta õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Rahastust antud laenud kajastatakse rahastu varana alates laenuvõtjatele raha ülekandmise hetkest. Laenude väljamaksmata osad kirjendatakse bilansiväliselt nominaalväärtuses. Laenud, mille rahavoo moodustavad ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi makset, kajastatakse esmaselt soetusmaksumuses (väljamakse netosummana), mis põhineb laenu õiglasele väärtusele ja sisaldab tehingukulusid. Seejärel mõõdetakse laene amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Võlaväärtpaberid kajastatakse rahastu varana sularaha emitendile ülekandmise hetkel, kusjuures tegemist võib olla lepingupõhise seotud või ühe väärtpaberistamise seeriaga võlainstrumentiga. Võlaväärtpaberite väljamaksmata osad kirjendatakse bilansiväliselt nominaalväärtuses. Võlaväärtpaberid mõõdetakse esmaselt soetusmaksumuses, mis koosneb õiglasele väärtusele, millele on liidetud otsesed tehingukulud; seejärel mõõdetakse neid amortiseeritud soetusmaksumuses, mille arvutamiseks kasutatakse efektiivse intressimäära meetodit. Ostuhinna ja tagasiostmisväärtuse vahe amortiseeritakse instrumendi järelejäänud tähtaja jooksul efektiivse intressimäära meetodi kohaselt.

Laenude ja ettemaksete väärtuse languse põhimõtteid kirjeldatakse lisade punktis 2.4.2.

Laene ja ettemakseid, mille rahavoo ei koosne ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksetest, tuleb mõõta õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Nende õiglase väärtuse mõõtmise meetod põhineb diskonteeritud rahavoogude meetodil.

2.4.2.4 Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid

Rahastu omakapitaliinvesteeringuid on kahte liiki: i) otsesed omakapitaliinstrumentid ja ii) riskikapitalifondid. Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid kajastatakse esmaselt õiglases väärtuses, millele on liidetud tehingukulud. Seejärel kajastatakse õiglase väärtuse muutused, sealhulgas välisvaluuta ümberarvestusest tulenev kasum ja kahjum, kasumi- ja muu koondkasumi aruande kirjes „Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt“.

Noteerimata investeeringu puhul, mille õiglast väärtust ei saa kindlaks teha aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks tunnustatud hindamismeetodeid (lisade punkt 4.2.1).

Rahastu omandatud osalused kujutavad endast investeeringuid börsivälistesse ettevõtetesse investeerivate või riskikapitalifondidesse. Kooskõlas majandusharu tavade ja sellisteks investeeringuteks üldiselt mitme investori ühiselt märgitud investeeringud, kellest ükski ei ole sellises seisundis, et ta saaks üksinda mõjutada kõnealuse fondi igapäevast tööd ja investeerimistegevust. Selle tulemusena ei anna investori liikmesus sellise fondi juhtorganile talle põhimõtteliselt õigust mõjutada fondi igapäevast tegevust. Lisaks sellele ei määra börsivälistesse ettevõtetesse investeerivate või riskikapitalifondide üksikinvestorid kindlaks fondi tegevuspõhimõtteid, nagu dividendide või muude väljamaksete maksmise poliitikat. Selliseid otsuseid teeb üldjuhul fondi juhatuse, tuginedes fondi juhatuse ja kõigi aktsionäride õigusi ja kohustusi reguleerivale aktsionäride kokkuleppele. Aktsionäride kokkuleppes üldiselt välistatakse üksikinvestorite võimalus teha fondiga kahepoolisel alusel olulisi tehinguid, vahetada omavahel juhtivtöötajaid või saada privilegieeritud juurdepääs olulisele tehnilisele teabele. Rahastu investeeringuid tehakse kooskõlas eespool nimetatud majandusharu tavade ja, mis tagab, et rahastul ei ole kontrolli ega muud olulist mõju IFRS 10 ja IAS 28 tähenduses ühegi sellise investeeringu üle, sealhulgas selliste investeeringute üle, milles rahastul on üle 20 % hääleõigustest.

2.4.3 Finantstagatised

Finantstagatislepingud on lepingud, mis nõuavad rahastult kindlaksmääratud maksete sooritamist, et hüvitada tagatise saajale tekkinud kahju, kui kindlaksmääratud võlgnik ei tee tähtaegselt makseid vastavalt võlainstrumenti tingimustele.

Kehtivate reeglite määratluse (IFRS 4 „Kindlustuslepingud“) kohaselt ei ole tagatis kindlustusleping.

Finantstagatise arvestatakse standardi IFRS 9 „Finantsinstrumentid“ järgi kas tuletisinstrumentide või finantstagatistena olenevalt sellest, milliste IFRS 9-s loetletud tunnustele ja omadustele need vastavad.

Tuletisinstrumentide arvestusmeetodid on esitatud lisa punktis 2.4.5.

Finantstagatise kajastatakse algselt finantsseisundi aruande lahtis „Antud tagatiste eraldised“ õiglases väärtuses, millele on liidetud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantstagatiste andmisega. Esmasel kajastamisel vastab maksekohustus oodatavate tagatispreemiate või oodatava esialgse kahjumi netonüüdispuhasväärtusele.

Pärast esmast kajastamist mõõdetakse finantstagatise ühel järgnevatel viisidel, olenevalt sellest, kumma puhul on tulemus suurem:

- kahju allahindluse summa, mis määratakse kindlaks IFRS 9 kohaselt, ja
- esmaselt kajastatud tagatispreemia, millest on maha arvatud tulu vastavalt IFRS 15 põhimõtetele.

Finantstagatistest (välja arvatud tagatiste realiseerimisest) tulenevat kohustiste netosumma suurenemist või vähenemist kajastatakse IFRS 9 kohaselt kasumi- ja muu koondkasumi aruande rubriigis „Tagatiste eraldiste muutus“.

Vastavalt IFRS 15 kohasele amortisatsioonikavale kajastatakse saadud tagatispreemia kogu finantstagatise tähtaja jooksul kasumi- ja muu koondkasumi aruandes kui „Teenus- ja vahendustasude tulu“.

Lisaks kajastatakse tagatislepingu allakirjutamisel seda rahastu tingimusliku kohustisena ja kui tagatis realiseeritakse, siis rahastu siduva kohustusena.

2.4.4 Finantskohustised (välja arvatud tuletisinstrumentid)

Liigitus ja mõõtmine

Finantskohustised

Finantskohustisi, välja arvatud kauplemiseks hoitavaid finantskohustisi, näiteks tuletisinstrumentidest tulenevaid kohustisi, mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses.

Rahastu lõpetab finantskohustise kajastamise, kui ta lepingulised kohustused on täidetud või tühistatud või lõppenud.

2.4.5 Finantstuletisinstrumentid

Finantstuletisinstrumentide hulka kuuluvad eri valuutade vahetuslepingud, erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud, lühiajalised valuutavahetuslepingud ja intressimäära vahetuslepingud.

Tuletisinstrumentid kajastatakse esmaselt kauplemispäeva seisuga.

Rahastu võib oma tavapärase tegevuse raames sõlmida vahetuslepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad konkreetsete laenuhingutega, või valuuta forvardlepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad tema valuutapositsioonidega, mis on nomineeritud muudes laialdaselt kasutatavates vääringutes kui eurodes, et tasakaalustada vahetuskursi muutustest põhjustatud mis tahes tulu või kulu.

Kõiki tuletisinstrumente mõõdetakse nende õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande ja esitatakse tuletisinstrumentidena. Õiglane väärtus leitakse põhiliselt diskonteeritud rahavoogude mudelite, optioonihinnamudelite ning kolmandate isikute noteeringute kaudu.

Tuletisinstrumente kajastatakse õiglases väärtuses, kirjendades need varana, kui nende õiglane väärtus on positiivne, ja kohustistena, kui nende õiglane väärtus on negatiivne. Finantstuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Finantstuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutumine“).

IFRS 9 kohaselt on tuletisinstrumenti tunnustega väärtupaberite põhilepingust eraldamise nõue finantsvarade või finantskohustiste puhul elimineeritud ja seega käsitletakse hübriidlepingut finantsvarade või -kohustiste liigitamisel ühe tervikuna.

2.4.6 Osamaksud

Liikmesriikide osamaksud kajastatakse finantsseisundi aruandes nõuetena selle kuupäeva seisuga, mil nõukogu otsusega kehtestatakse osamaksud, mille liikmesriigid peavad rahastule tasuma.

Liikmesriikide osamaksud liigitatakse omakapitaliks, sest need vastavad järgmistele tingimustele:

- vastavalt osamaksusid käsitlevale lepingule annavad need liikmesriikidele õiguse otsustada rahastu netovarade kasutamise üle rahastu likvideerimise korral;
- need kuuluvad sellisesse instrumentide liiki, mis on allutatud kõikidele muudele instrumentide liikidele;
- kõikidel finantsinstrumentidel selles instrumentide liigis, mis on allutatud kõikidele muudele instrumentide liikidele, on identsed tunnused;
- instrumendil ei ole ühtegi tunnust, mis nõuaks selle liigitamist kohustisteks, ning
- instrumendi kehtivusaja jooksul instrumendiga seoses saadavate oodatavate rahavoogude kogusumma põhineb olulisel määral rahastu kasumil või kahjumil, kajastatud netovara muutusel või kajastatud ja kajastamata netovara õiglase väärtuse muutusel instrumendi kehtivusaja jooksul.

Osamaksud liigitatakse ja mõõdetakse raamatupidamise aastaaruandes amortiseeritud soetusmaksumuses.

2.4.7 Intressid ja samalaadsed tulud

Rahastust antud laenude intresse kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Intressid ja samalaadsed tulud“) ja finantsseisundi aruandes („Laenud ja ettemaksed“) tekkepõhiselt efektiivse intressimäära alusel. See on määr, millega laenu oodatava kestuse jooksul toimuvad prognoositud tulevased maksed ja laekumised diskonteeritakse täpselt laenu bilansilisele netomaksumusele. Pärast laenu kirjendatud väärtuse vähendamist väärtuse languse tõttu jätkatakse intressitulu kajastamist algse tegeliku intressimäära alusel, mida kohaldatakse uue bilansilise jääkmaksumuse suhtes.

Krediidiriski tõttu langenud väärtusega laenude intresse kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Intressid ja samalaadsed tulud“) ja finantsseisundi aruandes („Laenud ja ettemaksed“) tekkepõhiselt ja laenu oodatava kestuse jooksul krediidiga korrigeeritud tegeliku intressimääraga. See on määr, millega laenu oodatava kestuse jooksul toimuvad prognoositud tulevased maksed ja laekumised diskonteeritakse täpselt laenu bilansilisele netoväärtusele.

Siduvate kohustustega seotud teenustasude puhul on tegu edasilükkunud tuluga, mida kajastatakse tegeliku intressimäära meetodi alusel, arvutatuna perioodi kohta, mis kestab vastava laenu väljamaksmisest kuni selle tagastamiseni. Neid kajastatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Intressid ja samalaadsed tulud“).

2.4.8 Intressitoetused ja tehniline abi

Oma tegevuse raames haldab rahastu liikmesriikide nimel intressitoetusi ja tehnilist abi.

Intressitoetuste ja tehnilise abi maksmiseks mõeldud osa liikmesriikide osamaksust ei kajastata rahastu omakapitalina, vaid liigitatakse võlgadeks kolmandatele isikutele. Rahastu teeb väljamaksed lõplikele abisaajatele ja seejärel vähendab kolmandatele isikutele võlgnetavaid summasid.

Kui intressitoetuste ja tehnilise abiga seoses makstud osamaksude summasid ei maksta täielikult välja, liigitatakse need ümber rahastule tehtud osamaksuks.

2.4.9 Rahalt ja raha ekvivalentidelt saadud intressitulu

Rahalt ja raha ekvivalentidelt saadud intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt rahastu kasumi- ja muu koondkasumi aruandes.

2.4.10 Teenus- ja vahendustasud, dividendid

Osutatud teenuste eest saadud tasu kajastatakse selle perioodi tuluna, mille jooksul teenuseid osutatakse, ning olulise toiminguga eest teenitud tasu kajastatakse tuluna pärast olulise toiminguga lõpuleviimist. Need tasud esitatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes („Teenus- ja vahendustasude tulu“).

Aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaperitelt saadavaid dividende kajastatakse nende laekumise ajal ja need esitatakse kasumi- ja muu koondkasumi aruandes aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaperitelt saadud realiseeritud netokasumi all.

2.4.11 Maksustamine

Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollis on ette nähtud, et Euroopa Liidu institutsioonide varad, tulud ja muu vara on vabastatud kõigist otsestest maksudest.

1 3 Riskijuhtimine

3

2 Käesolevas lisas esitatakse teave rahastu krediidi- ja finantsriskide ning nende juhtimise ja kontrolli kohta, keskendudes eeskätt tema finantsinstrumentide kasutamise seonduvatele peamistele riskidele. Need on järgmised:

3

- krediidirisk – kliendi või vastaspoole makseviivituse korral kahju saamise risk, mis tuleneb mis tahes vormis krediidiriski positsioonist, sealhulgas arveldusrisk;
- likviidsusrisk – risk, et majandusüksus ei suuda rahastada varade soetamist ja õigeaegselt täita oma kohustusi, ilma et sellega kaasneks vastuvõetamatut kahju;
- tururisk – risk, et muutused turuhindades ja -määrades, näiteks intressimäärade, aktsiahindade ja valuutakursside muutused, vähendavad majandusüksuse tulu või talle kuuluvate finantsinstrumentide väärtust.

4

3.1 Riskijuhtimise korralduslik külg

5 EIP kohandab investeerimisrahastu riskijuhtimisraamistikku jooksvalt.

4

5 EIP riskijuhtimise peadirektoraat määrab kindlaks rahastu riskid, hindab ja jälgib neid ning annab nende kohta aru, tegutsedes sealjuures sõltumatult. Ülesannete lahusust säilitavas raamistikus on riskijuhtimise peadirektoraat *front office*'i toimingutest sõltumatu. EIPs annab riskijuhtimise üksuse peadirektor riskidega seonduvatest küsimustest aru selleks määratud riskijuhtimise asepresidendile. Nimetatud asepresident vastutab riskiaruannete esitamise eest EIP halduskomiteele ja direktorite nõukogule.

3.2 Krediidirisk

5.1

Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mis võib tekkida kliendi või vastaspoole makseviivitusest ning tuleneb mis tahes vormis krediidiriski positsioonist, sealhulgas arveldusrisk.

3.2.1 Krediidiriski põhimõtted

Laenude vastaspoolte kohta krediidianalüüsi tegemisel hindab EIP krediidiriski eesmärgiga see välja arvutada ja seda hinnastada. EIP on välja töötanud sisereitingute meetodika (IRM), et määrata kindlaks oma laenuvõtjate / tagatiseandjate sisereitingud. See meetodika põhineb hindamislehtede süsteemil, mis on töötatud välja iga suurema krediidi vastaspoolte liigi (nt äriühingud, pangad, avaliku sektori üksused) jaoks nende eripärasid arvestades. Võttes arvesse nii parimaid pangandustavasid kui ka Baseli rahvusvahelise kapitalikokkuleppe (Basel II) raames sätestatud põhimõtteid, jagatakse kõik vastaspoole, kes on konkreetse tehingu krediitprofili seisukohast olulised, sisereitingu kategooriatesse, kasutades asjaomase vastaspoole suhtes kohaldatavat sisereitingute meetodikat. Igale vastaspoolele määratakse sisereiting, mis vastab tema makseviivituse tõenäosust kirjeldavale välisvaluutareitingule, millele järgneb tema äri- ja finantsriskiprofiili ja tegevuse kontekstis asjakohase riigiriski põhjalik analüüs.

Projektipõhise finantseerimise ja muude piiratud kasutusega struktureeritud tehingute kohta tehtavate krediitkvaliteedi hinnangute korral kasutatakse asjaomase majandusharu puhul asjakohaseid krediidiriski töövahendeid, milles peamiselt keskendutakse rahavoogude kättesaadavusele ja võla teenindamise suutlikkusele. Need töövahendid hõlmavad projektide lepingulise raamistiku analüüsi, vastaspoole analüüsi ja rahavoogude modelleerimist. Sarnaselt äriühingute ja finantsasutustega määratakse igale projektile sisemine riskireiting.

Kõiki sisemisi riskireitinguid jälgitakse kogu laenu tähtaja jooksul ja neid uuendatakse korrapäraselt.

Kõigi tehingute suhtes, mida tehakse majandusüksustega, kes ei ole riigid (või millele tagatise andja ei ole riik või sarnaste tehingute puhul), rakendatakse tehingulimiite ja vastaspoole suuruse piiranguid. Vastaspoole piiranguid määratakse asjakohasel juhul rühma konsolideeritud riskipositsioonide tasandil. Sellised piirangud peegeldavad üldjuhul vastaspoolte omavahendite suurust.

Krediidiriski maandamiseks kasutab EIP vastavalt vajadusele ja lähtudes iga juhtumi eripärast mitmesuguseid krediitkvaliteedi parandamise vahendeid:

- vastaspoole või projektiga seonduvad väärtapaberid (nt aktsiatele seatud pant; varadele seatud pant; õiguste loovutamine; kontodele seatud pant) ja/või
- tagatised, mida üldjuhul annab rahastatava projekti sponsor (nt täitmistagatised, nõudegarantiid), või pangagarantii.

Rahastu ei kasuta krediidiriski maandamiseks krediituletisinstrumente.

3.2.2 Maksimaalne krediidiriski positsioon ilma tagatise ja muid krediidikvaliteedi parandamise vahendeid arvesse võtmata

1

2 Järgnevas tabelis on näidatud maksimaalne krediidiriski positsioon finantsseisundi aruande kirjete, sealhulgas tuletisinstrumentide puhul. Maksimaalne riskipositsioon on näidatud brutosummana enne tagatise kasutamise abil toimuva riskimaandamise mõju arvessevõtmist.

Maksimaalne riskipositsioon (tuhandetes eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
VARAD		
Raha ja raha ekvivalendid	837 777	573 708
Nõuded rahastajate vastu	86 330	100 000
Likviidsed finantsvarad	330 587	335 140
Finantstuletisinstrumentid	14 184	9 873
Laenud ja ettemaksed	1 518 675	1 540 991
Muud varad	–	171
Kokku	2 787 553	2 559 883
Siduvate laenuandmiskohustuste eraldised	–37 269	–23 822
BILANSIVÄLISED KIRJED		
BILANSIVÄLISED KIRJED		
Tingimuslikud kohustised		
– Antud tagatised	200 013	2 800
Kulukohustused		
– Väljamaksmata laenud	1 357 320	1 283 932
– Allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised	1 359 818	1 553 668
Bilansivälised kirjed kokku	2 917 151	2 840 400
Krediidiriski positsioon kokku	5 667 435	5 376 461

3.2.3 Laenude ja ettemaksetega seonduv krediidirisk

1

3.2.3.1 Krediidiriski mõõtmine laenude ja ettemaksete puhul

2

Rahastu antava iga laenu ja ettemakse või tagatise kohta koostatakse põhjalik riskihinnang ja arvutatakse välja oodatava kahju määrade hinnangud, mis kajastuvad laenu reitinguklassis. Lisade punktis 24 kirjeldatud tulemusliku rahastamise vahendi tegevuse (kui vahendatud laenud välja arvata) suhtes ei kohaldata krediidiriski poliitika suuniseid, vaid teistsugust korda. Laenu reitinguklass määratakse kindlaks üldtunnustatud kriteeriumide põhjal, võttes arvesse laenuvõtja krediidikvaliteeti, laenu lõpptähtaega, tagatist ja vajaduse korral tagatiseandjat.

Laenu reitinguklassidesse määramise süsteem hõlmab meetodikaid, protsesse, andmebaase ja IT-süsteeme, mis toetavad laenuandmistehingute krediidiriski hindamist ja oodatava kahju määra hinnangute arvutamist. Süsteemis võetakse kokku suur hulk teavet, et määrata laenude krediidiriskidele suhteline reiting. Laenu reitinguklassid kajastavad oodatava kahju määra hinnangulise taseme nüüdisväärtust, mis leitakse peamiste võlglaste makseviivituse tõenäosuse, asjaomase riskipositsiooni ja makseviivituse korral tekkiva kahju suuruse alusel. Laenu reitinguklasse kasutatakse järgmistel eesmärkidel:

- laenuandmise riskide täpsema ja kvantitatiivsema hinnangu koostamise abivahendina;
- järelevalveülesannete jaotamise abivahendina;
- laenuportfelli krediidikvaliteedi kirjeldusena mis tahes kuupäeva seisuga;
- ühe sisendina oodatava kahju määral põhinevate riski hinnastamisotsuste tegemisel.

Laenu reitinguklassi määramisel võetakse arvesse järgmiseid tegureid.

- i) Laenuvõtja krediitvõimelisus: riskijuhtimise üksus vaatab laenuvõtjad sõltumatult läbi ja hindab nende krediitvõimelisust sisemiste meetodikate ja välisandmete alusel. Kooskõlas valitud Basel II täiustatud meetodiga on pank töötanud välja sisereitingute meetodika, mille abil ta määrab laenuvõtjatele ja tagatiseandjatele sisereitingud. Sealjuures võetakse aluseks hindamislehtede komplekt, mis sisaldab hindamislehti erinevate kindlaksmääratud vastaspoole liikide jaoks.
- ii) Makseviivituse korrelatsioon: arvuliselt väljendatud võimalus, et laenuvõtja ja tagatiseandja satuvad samaaegselt finantsraskustesse. Mida suurem on korrelatsioon laenuvõtja ja tagatise andja makseviivituse tõenäosuse vahel, seda madalam on tagatise väärtus ja seega on halvem (madalam) ka laenu reitinguklass.
- iii) Tagatisinstrumentide ja väärtpaberite väärtus: seda hinnatakse emitendi krediitvõimelisuse ja kasutatava instrumendi liigi kombinatsiooni alusel.
- iv) Sissenõudmismäär: summa, mis saadakse eeldatavasti tagasi pärast asjaomase vastaspoole makseviivitust. Seda summat väljendatakse protsendina riskipositsioonist.
- v) Lepinguline raamistik: usaldusväärne lepinguline raamistik suurendab laenu krediitkvaliteeti ja parandab selle sisereitingut.
- vi) Laenu kestus (või üldisemalt laenu rahavoog): kui kõik muud näitajad on samad, siis mida pikem on laenu kestus, seda suurem on laenu teenindamisel raskustesse sattumise oht.

Laenu oodatava kahju määr arvutatakse viie eespool kirjeldatud elemendi kombineerimise teel. Olenevalt kõnealuse kahjumäära tasemest määratakse laenule üks järgmistest allpool loetletud laenu reitinguklassidest.

„A“ Kõrgeima krediitkvaliteediga laenud. Neil on kolm alaliiki.

„A0“ Laenud, mis on antud ELi liikmesriigile või mille on taganud ELi liikmesriik ja mille oodatava kahju määr on 0 % (võttes arvesse panga eelisseisundit ja eeldades, et seadusest tulenevalt saab pank laenu tähtaja täitudes täielikult oma vara tagasi).

„A+“ Muudele üksustele kui ELi liikmesriigid antud või selliste üksuste poolt tagatud laenud, mille kestuse ajal ei ole oodata laenu krediitkvaliteedi langust.

„A-“ Laenutehingud, mille praeguse seisundi säilimine on mõnevõrra kaheldav, kuid mille puhul negatiivne suundumus peaks olema piiratud.

„B“ Kõrge krediitkvaliteediga laenud. See on varaklass, mida pank peab usaldusväärseks, kuigi selle krediitkvaliteet võib tulevikus mõnevõrra halveneda. Tähtselt B+ ja B- kasutatakse sellise halvenemise asetleidmise suhtelise tõenäosuse tähistamiseks.

„C“ Hea krediitkvaliteediga laenud. Üks näide neist võiks olla heas majanduslikus seisus olevatele pankadele ja äriühingutele antud seitsmeaastase lõpptähtajaga tagatiseta ainumakselaenud või nendega samaväärse amortisatsiooni ja tagasimaksmisel saabuva lõpptähtajaga laenud.

„D“ See reitinguklass on piirialaks aktsepteeritava krediitkvaliteediga laenude ja selliste laenude vahel, millega seoses on esinenud mõningaid raskusi. Selle olulise erinevuse kajastamiseks kasutatakse laenude reitinguklasside määramisel alamliigitusi D+ ja D-. D-reitinguga laenud nõuavad rohkem tähelepanu.

„E“ See laenu reitinguklass hõlmab laenusid, mille riskiprofiil on üldiselt aktsepteeritust suurema riskiga. Siia kuuluvad laenud, millega nende kestuse jooksul on esinenud tõsisemaid probleeme ja mille kahjumiseminekut ei saa välistada. Seetõttu jälgitakse neid laene tähelepanelikult ja pingsalt. Alamklassid E+ ja E- tähistavad nimetatud jälgimise intensiivsust, kusjuures E- reitinguga tehingud on olukorras, kus suure tõenäosusega ei suudeta tulevikus laenude teenindamisel tähtaegadest kinni pidada ning seetõttu on nõutav mingisugune võla restruktureerimine, mis võib kaasa tuua väärtuse langusest tingitud kahju.

„F“ F (probleemsed) tähistab laenusid, millega kaasnevad aktsepteerimatud riskid. F- reitinguga laenud võivad tuleneda ainult pooleliolevatest tehingutest, mille puhul on pärast allakirjutamist esinenud ettenägematuid, erakorralisi ja drastilisi negatiivseid asjaolusid. Kõigile tehingutele, millest rahastule tuleneb põhisumma kaotus, määratakse reitinguklassiks F, ja neile tehakse konkreetne eraldis.

Üldjuhul pannakse D- või sellest madalama sisereitinguga laenud jälgimisnimekirja. Kui laen siiski kiideti juba algselt heaks D- või sellest madalama reitinguklassi riskiprofiiliga, pannakse see jälgimisnimekirja üksnes juhul, kui aset leiab oluline krediidsündmus, mis põhjustab selle laenu reitinguklassi edasise languse.

3

4 Punktis 3.2.3.3. esitatud tabelis on näidatud rahastu laenuportfelli krediitkvaliteedi analüüs, mis põhineb eespool kirjeldatud laenu reitinguklassidel.

3.2.3.2 Laenude andmisest tuleneva krediidiriski positsiooni analüüs

1

2 Alljärgnevas tabelis on näidatud allakirjutatud (väljamakstud ja väljamaksmata) laenudest ja ettemaksetest tulenev maksimaalne krediidiriski positsioon (bilansiline netomaksumus) laenuvõtjate liikide lõikes, võttes arvesse tagatiseandjate antud tagatise.

3

Seisuga 31.12.2019	Tagatisega	Muud krediidikvaliteedi parandamise vahendid	Tagatiseta	Kokku	Osakaal väljamakstud kogusummast
Tuhandetes eurodes					
Pangad	111 806	–	803 861	915 667	60 %
Äriühingud	190 006	36 704	172 082	398 792	26 %
Avaliku sektori asutused	26 908	–	1 686	28 594	2 %
Riigid	–	2 085	173 537	175 622	12 %
Kokku välja makstud	328 720	38 789	1 151 166	1 518 675	100 %
Väljamaksmata	191 191	–	1 128 860	1 320 051	
Väljamakstud ja väljamaksmata vahendid kokku	519 911	38 789	2 280 026	2 838 726	

Seisuga 31.12.2018	Tagatisega	Muud krediidikvaliteedi parandamise vahendid	Tagatiseta	Kokku	Osakaal väljamakstud kogusummast
Tuhandetes eurodes					
Pangad	88 263	–	856 484	944 747	61 %
Äriühingud	147 551	45 820	205 198	398 569	26 %
Avaliku sektori asutused	29 182	–	–	29 182	2 %
Riigid	–	2 647	165 846	168 493	11 %
Kokku välja makstud	264 996	48 467	1 227 528	1 540 991	100 %
Väljamaksmata	170 356	–	1 089 753	1 260 110	
Väljamakstud ja väljamaksmata vahendid kokku	435 352	48 467	2 317 281	2 801 101	

Laenuvõtjate ja tagatise andjate jälgimine ning projektidega seonduv finants- ja lepinguline järelevalve on tehinguhalduse ja restruktureerimise direktoraadi ülesanne. Seega on rahastu antud laenude, laenuvõtjate ja tagatiseandjate krediidivõimelisus pideva jälgimise all. Neid jälgitakse vähemalt kord aastas, kuid vajaduse korral ka sagedamini, ning krediidisündmuse toimumisel. Eelkõige uurib tehinguhalduse ja restruktureerimise direktoraat, kas lepingulistest õigustest on kinni peetud, ja võtab meetmeid krediidireitingu langetamise ja/või lepinguliste kohustuste mittetäitmise heastamiseks. Kui krediidiriski suunised seda nõuavad, võetakse riskimaandamise meetmeid. Kui tuleb uuendada väljaantud laenude eest saadud pangatagatise, siis tagatakse, et need asendatakse või meetmed võetakse õigeaegselt.

3.2.3.3 Krediidikvaliteedi analüüs laenuvõtjate liikide lõikes

1

2 Järgmistes tabelites on esitatud rahastu laenuportfelli (31. detsembri 2019. aasta ja 31. detsembri 2018. aasta seisuga) krediidikvaliteedi analüüs, mis on koostatud laenude reitinguklassidesse määramise rakenduste abil, võttes aluseks allkirjutatud (väljamakstud ja väljamaksmata) laenudest tuleneva riskipositsiooni.

3

Seisuga 31.12.2019		Kõrge reiting	Standardne reiting	Min aktsepteerit av risk	Kõrge risk	Reiting puudub*	Kokku	Osakaal
Tuhandetes eurodes		A kuni B-	C	D+	D- ja sellest madalam			
Laenuvõtja	Pangad	234 072	219 467	335 841	817 894	–	1 607 274	57 %
	Äriühingud	100 115	49 458	–	524 532	95 925	770 030	27 %
	Avaliku sektori asutused	–	26 908	–	–	1 686	28 594	1 %
	Riigid	–	6 285	4 486	422 057	–	432 828	15 %
Kokku		334 187	302 118	340 327	1 764 483	97 611	2 838 726	100 %

* Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavad laenuühingud

Seisuga 31.12.2018		Kõrge reiting	Standardne reiting	Min aktsepteerit av risk	Kõrge risk	Reiting puudub	Kokku	Osakaal
Tuhandetes eurodes		A kuni B-	C	D+	D- ja sellest madalam			
Laenuvõtja	Pangad	232 467	238 619	349 756	698 562	–	1 519 404	54 %
	Äriühingud	103 845	7 564	744	693 100	50 000	855 253	31 %
	Avaliku sektori asutused	–	–	29 182	2 994	–	32 176	1 %
	Riigid	–	4 786	7 681	381 801	–	394 268	14 %
Kokku		336 312	250 969	387 363	1 776 457	50 000	2 801 101	100 %

3.2.3.4 Laenuvõtjate riskikontsentratsioonid

1

3.2.3.4.1 Geograafiline analüüs

2

3 Rahastu laenuportfelli kuuluvad laenud jagunevad laenuvõtja riigi põhjal geograafiliselt järgmiselt (tuhandetes eurodes):

4

Laenuvõtja riik	31.12.2019	31.12.2018
Keenia	230 837	233 269
Nigeeria	179 499	172 515
Egiptus	101 316	74 431
Tansaania	96 640	124 718
Mauritius	96 014	133 132
Barbados	75 342	74 638
Kongo (Demokraatlik Vabariik)	66 754	62 708
Uganda	64 882	81 766
Etioopia	62 005	55 215
Mauritaania	49 139	50 727
Rwanda	48 839	28 704
Dominikaani Vabariik	45 393	54 326
Uus-Kaledoonia	43 980	21 124
Sambia	43 036	17 700
Senegal	42 750	18 330
Jamaica	33 436	72 165
Kamerun	32 238	14 784
Ghana	31 635	39 246
Malawi	21 800	26 827
Guinea	20 399	–
Angola	19 269	20 651
Togo	18 022	30 634
Cabo Verde	17 226	18 923
Piirkondlik (AKV)	14 674	24 335
Mosambiik	12 709	14 719
Prantsuse Polüneesia	12 556	17 453
Kaimanisaared	12 203	13 213
Niger	5 399	9 655
Mali	4 234	4 767
Seišellid	4 201	4 786
Haiti	3 345	4 748
Samoa	3 036	3 986
Burkina Faso	1 861	4 649
Vanuatu	1 527	1 848
Botswana	1 004	7 278
Belau	768	1 107
Mikroneesia	648	759
Benin	59	–
Libeeria	–	1 153
Lõuna-Aafrika Vabariik	–	2
Kokku	1 518 675	1 540 991

3.2.3.4.2 Majandussektori analüüs

1

Järgmises tabelis on analüüsitud rahastu laenuportfelli laenuvõtja majandussektori järgi. Tehinguid, mis jõuavad lõpliku laenuvõtjani läbi finantsvahendajate, kajastatakse „Teenindussektor jm“ all (tuhandetes eurodes).

Laenuvõtja majandussektor	31.12.2019	31.12.2018
Teenindussektor jm	932 901	957 602
Elektrienergia, kivisüsi jm	226 314	181 317
Linnaareng, renoveerimine ja transport	195 042	192 400
Kemikaalid, plastid ja ravimid	51 865	20 436
Toormed ja kaevandamine	44 746	45 820
Lennujaamad ja lennuliikluse juhtimissüsteemid	26 908	29 182
Telekommunikatsioon	21 546	26 095
Toiduahel	8 355	15 386
Jäätmete taaskasutamine	6 812	7 564
Kapitalikaubad, kestvuskauabad	4 186	–
Materjalitöötlus, ehitus	–	33 144
Teed ja kiirteed	–	32 043
Sotsiaaltaristu, haridus ja tervis	–	2
Kokku	1 518 675	1 540 991

3.2.3.5 Iga sisemise riskireitingu krediidiriski positsioon

Rahastu kasutab Basel III põhimõtetel põhineva sisereitingute metoodika kohast sisereitingute metoodikat. Enamikule rahastu vastaspooltele on antud sisereiting selle metoodika alusel Järgmises tabelis on esitatud rahastu laenuportfelli jaotus vastavalt laenuvõtjate ja tagatiseandjate sisereitingule, kui see on olemas, olenevalt sellest, kumma oma on parem. Juhul kui sisereiting ei ole teada, on esitatud välisreiting.

		2019					
Tuhandetes eurodes		12 kuu oodatav krediidikah ju	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikah ju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski i tõttu langenud	Krediidiris ki tõttu langenud väärtusega	Õiglas väärtuses muutusteg a läbi kasumiaru ande	Kokku
Laenud ja ettemaksed							
amortiseeritud soetusmaksumuses							
Sisereiting 1 – minimaalne krediidirisk	Aaa	–	82 211	–	–	–	82 211
Sisereiting 2 – väga väike krediidirisk	Aa1–Aa3	75 352	–	–	–	–	75 352
Sisereiting 3 – väike krediidirisk	A1–A3	5 399	–	–	–	–	5 399
Sisereiting 4 – keskmine krediidirisk	Baa1–Baa3	60 385	16 449	–	–	–	76 834
Sisereiting 5 – majanduslikult kehvast olukorras olev vastaspool	Ba1–Ba3	192 201	6 199	–	–	–	198 400
Sisereiting 6 – suur krediidirisk	B1–B3	708 162	159 858	–	–	–	868 020
Sisereiting 7 – väga suur krediidirisk	Alla Caa1	79 411	145 176	–	–	–	224 587
Sisereiting 8 – makseviivitusega vastaspool	Alla Caa1, kuid makseviivitu sega	–	–	136 749	–	–	136 749
Laenud ja ettemaksed õiglas väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		–	–	–	–	37 366	37 366
Kahju allahindluse ja õiglase väärtuse korrigeerimine		–17 191	–38 509	–114 307	–	–16 236	–186 243
Laenude ja ettemaksete bilansiline jääkmaksumus		1 103 719	371 384	22 442	–	21 130	1 518 675
Siduvad laenuandmiskohustused							
Sisereiting 1 – minimaalne krediidirisk	Aaa	–	–	–	–	–	–
Sisereiting 2 – väga väike krediidirisk	Aa1–Aa3	102 092	–	–	–	–	102 092
Sisereiting 3 – väike krediidirisk	A1–A3	12 000	–	–	–	–	12 000
Sisereiting 4 – keskmine krediidirisk	Baa1–Baa3	61 461	–	–	–	–	61 461
Sisereiting 5 – majanduslikult kehvast olukorras olev vastaspool	Ba1–Ba3	323 080	–	–	–	–	323 080
Sisereiting 6 – suur krediidirisk	B1–B3	405 773	126 076	–	–	–	531 849
Sisereiting 7 – väga suur krediidirisk	Alla Caa1	14 883	104 328	–	–	–	119 211
Sisereiting 8 – makseviivitusega vastaspool	Alla Caa1, kuid makseviivitu sega	–	–	51 377	–	–	51 377
Sisereitinguta*		79 669	–	–	–	–	79 669
Laenud ja ettemaksed õiglas väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		–	–	–	–	76 581	76 581
Kahju allahindluse ja õiglase väärtuse korrigeerimine		–3 943	–33 326	–	–	–	–37 269

Siduvate laenuandmiskohustuste bilansiline jääkmaksumus	995 015	197 078	51 377	–	76 581	1 320 051
--	----------------	----------------	---------------	----------	---------------	------------------

* Agendilepingud, mille puhul aruandekuupäeva seisuga alusvara ei ole.

Tabelis on kajastatud nii allakirjutatud (väljamakstud kui ka väljamaksmata) riskipositsioonid kui ka kaalutud riskipositsioonid. Need on saadud vastavalt sisemetoodikale, mida rahastu kasutab limiidi juhtimiseks.

3.2.3.5 Iga sisemise riskireitingu krediidiriski positsioon (järg)

		2018					
Tuhandetes eurodes		12 kuu oodatav krediidikah ju:	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	Krediidiris ki tõttu langenud väärtusega	Õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaru ande	Kokku
Laenud ja ettemaksed amortiseeritud soetusmaksumuses							
Sisereiting 1 – minimaalne krediidirisk	Aaa	–	90 875	–	–	–	90 875
Sisereiting 2 – väga väike krediidirisk	Aa1–Aa3	74 650	–	–	–	–	74 650
Sisereiting 3 – väike krediidirisk	A1–A3	17 804	–	–	–	–	17 804
Sisereiting 4 – keskmine krediidirisk	Baa1–Baa3	39 295	18 783	–	–	–	58 078
Sisereiting 5 – majanduslikult kehvast olukorras olev vastaspool	Ba1–Ba3	165 551	–	–	–	–	165 551
Sisereiting 6 – suur krediidirisk	B1–B3	834 194	94 749	–	–	–	928 943
Sisereiting 7 – väga suur krediidirisk	Alla Caa1	75 057	134 701	–	–	–	209 758
Sisereiting 8 – makseviivitusega vastaspool	Alla Caa1, kuid makseviivitu sega	–	–	185 273	3 588	–	188 861
Laenud ja ettemaksed õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande		–	–	–	–	1 806	1 806
Kahju allahindluse ja õiglase väärtuse korrigeerimine		–22 023	–27 342	–143 092	–1 794	–1 084	–195 335
Laenude ja ettemaksete bilansiline jääkmaksumus		1 184 528	311 766	42 181	1 794	722	1 540 991
Siduvad laenuandmiskohustused							
Sisereiting 2 – väga väike krediidirisk	Aa1–Aa3	102 092	–	–	–	–	102 092
Sisereiting 3 – väike krediidirisk	A1–A3	12 000	–	–	–	–	12 000
Sisereiting 4 – keskmine krediidirisk	Baa1–Baa3	12 463	–	–	–	–	12 463
Sisereiting 5 – majanduslikult kehvast olukorras olev vastaspool	Ba1–Ba3	230 455	–	–	–	–	230 455
Sisereiting 6 – suur krediidirisk	B1–B3	567 573	22 467	–	–	–	590 040
Sisereiting 7 – väga suur krediidirisk	Alla Caa1	100 055	96 074	–	–	–	196 129
Sisereiting 8 – makseviivitusega vastaspool	Alla Caa1, kuid makseviivitu sega	–	–	16 932	–	–	16 932
Sisereitinguta*		123 821	–	–	–	–	123 821
Kahju allahindluse ja õiglase väärtuse korrigeerimine		–7 225	–16 597	–	–	–	–23 822
Siduvate laenuandmiskohustuste bilansiline jääkmaksumus		1 141 234	101 944	16 932	–	–	1 260 110

* Agendilepingud, mille puhul aruandekuupäeva seisuga alusvara ei ole.

Rahastu jälgib pidevalt sündmusi, mis mõjutavad tema laenuvõtjaid ja tagatiseandjaid, eriti panku. Kui nende reiting halveneb, hindab rahastu igal üksikjuhul eraldi oma lepingukohaseid õigusi ja taotleb leevendusmeetmete võtmist. Ta jälgib ka väljaantud laenude eest saadud pangatagatiste uuendamist, et vajaduse korral tagada nende õigeaegne asendamine või meetmete võtmine.

3.2.3.6 Maksetähtaja ületanud ja langenud väärtusega laenud

Laenude hilinenud tagasimaksete summad tehakse kindlaks, neid jälgitakse ja nende kohta antakse aru pangas kehtestatud „Finantsjärelevalve suunistes ja korras“ sätestatud korra kohaselt. See kord on kooskõlas hea pangandustavaga ja seda kohaldatakse kõigi EIP hallatavate laenude suhtes.

Jälgimise käigus tagatakse, et i) tähtjaks tasumata jäänud summad avastatakse ja neist teatatakse vastutavale talitusele lühikese tähtaja jooksul; ii) suure mõjuga juhtumid suunatakse viivitamata edasi asjakohasele tegevus- ja otsustamistasandile; iii) tähtjaks tasumata laenude üldseisu ning võetud ja võetavate tagasinõudmismeetmete kohta antakse korrapäraselt aru EIP juhtkonnale ja liikmesriikidele.

Sellistest maksetähtaega ületanud ja langenud väärtusega laenudest tulenevaid võlgnevusi saab analüüsida järgmiselt (tuhandetes eurodes):

	Laenud ja ettemaksed 31.12.2019	Laenud ja ettemaksed 31.12.2018
Bilansiline maksumus	1 518 675	1 540 991
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud		
Brutosumma	136 749	188 861
Kahju allahindlus väärtuse languse tõttu	-114 307	-144 886
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus bilansiline jääkmaksumus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	22 442	43 975
Tähtjaks tasumata, kuid krediidiriski tõttu langemata väärtusega		
Tähtaeg on ületatud:		
0–30 päeva	61	804
30–60 päeva	924	–
60–90 päeva	–	–
90–180 päeva	135	–
Üle 180 päeva	26	1
Tähtjaks tasumata, kuid krediidiriski tõttu langemata väärtusega laenude ja nõuete bilansiline jääkmaksumus	1 146	805
Tähtjaks tasutud ning krediidiriski tõttu langemata väärtusega laenude ja nõuete bilansiline jääkmaksumus	1 495 087	1 496 211
Laenude ja nõuete bilansiline jääkmaksumus kokku	1 518 675	1 540 991

3.2.3.7 Laenuitingimuste läbivaatamine ja laenude restruktureerimine makseraskuste korral

Rahastu käsitleb laene makseraskuste tõttu restruktureeritud laenudena, kui rahastu lepib laenuvõtjaga kokku, et tolle finantsseisundis toimunud ebasoodsate muutuste tõttu muudetakse temaga sõlmitud lepingu algseid tingimusi, mis mõjutab otseselt selle finantsinstrumendi tulevase rahavoogusid ja võib põhjustada rahastule kahju. Samas ei saa restruktureerimismeetmete rahaline mõju üldiselt olla suurem kui väärtuse langusest tulenev kahju, kuna rahastu lähtub üldiselt rahalise neutraalsuse põhimõttest, mida võetakse arvesse ka restruktureeritavate meetmete hinnatingimuste kokkuleppimisel.

Tavapärase tegevuse puhul käsitletakse selliseid laene halvenenud reitinguklassiga laenudena, mis enne uute tingimuste kokkuleppimist kantakse jälgimisnimekirja. Rahastu jälgib neid laene tähelepanelikult ka pärast uute tingimuste kokkuleppimist. Kui uued maksetingimused ei võimalda tagasi saada vara algset bilansilist jääkmaksumust, käsitletakse seda langenud väärtusega varana. Väärtuse langusest tuleneva kahju arutamisel lähtutakse prognoositavatest rahavoogudest, mida on diskonteeritud algse tegeliku intressimääraga. Pidevalt analüüsitakse reitinguklassiga E- vara väärtuse vähendamise vajadust; vähendada tuleb kõigi reitinguklassiga F laenude väärtust. Kui laenu reitinguklass on piisavalt paranenud, eemaldatakse see rahastu sellekohase korra alusel jälgimisnimekirjast.

Panga laenude restruktureerimise tööühm rakendas aruandeperioodil järgmisi makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid ja võtteid: laenude tähtaja pikendamine, ainult põhiosa tagasimaksete edasilükkamine, põhiosa tagasimaksete ja intressimaksete edasilükkamine ning viiviste kapitaliseerimine. Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed ei sisalda nende aluseks oleva tehingu kajastamise lõpetamist, välja arvatud juhul, kui ümberstruktureerimise kuupäeva seisuga peetakse lepinguliste muutuste mõju laenu nüüdispuhasväärtusele märkimisväärseks. Kui sellise hiljuti kajastatud finantsvara väärtus on krediidiriski tõttu langenud, käsitletakse seda krediidiriski tõttu langenud väärtusega finantsvarana.

Kui lepingutingimusi muudetakse selliselt, et tekkinud riskipositsioon ei mõjuta tulevase rahavoogusid, näiteks tagatise andmise või muu tagatiskokkuleppe sõlmimise või lepingust tulenevatest õigustest loobumise kaudu, ei käsitata seda restruktureerimisena makseraskuste tõttu, mistõttu need sündmused ei anna alust väärtuse languse kajastamiseks.

Järgmises tabelis on kajastatud tehingud, mille suhtes rakendatakse makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid.

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Tehingud, mille suhtes kohaldatakse makseraskuste tõttu restruktureerimist	28	33
Bilansilised väärtused (sh intress ja võlgnevused)	245 534	280 720
Kajastatud oodatava krediidikahju allahindlus	7 916	9 506
Kajastatud väärtuse langus	57 321	86 334
Intressitulu tehingutelt, mille suhtes kohaldatakse makseraskuste tõttu restruktureerimist	8 985	13 465
Mahakantud riskipositsioonid (pärast tehingu lõpetamist või müüki)	280	–

Tuhandetes eurodes	31.12.2018	Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed					31.12.2019
		Tähtaja pikendamine	Põhiosa tagasimaksete edasilükkamine	Oluliste lepingutingimuste rikkumine	Muu	Lepingukohased tagasimaksed ja lõpetamine*	
Pangad	27 592	0	97	33 524	507	–10 252	51 468
Äriühingud	253 128	134	0	0	0	–59 196	194 066
Kokku	280 720	134	97	33 524	507	–69 448	245 534

* Vähenemine on tingitud aasta jooksul tehtud põhiosa tagasimaksetest selliste tehingute puhul, mida juba 31. detsembri 2019. aasta seisuga käsitleti makseraskuste tõttu restruktureeritavate tehingutena, ja makseraskuste tõttu restruktureeritud meetmete lõpetamistest aasta jooksul.

3.2.3 Rahast ja raha ekvivalentidest tulenev krediidirisk

1 Kasutada olevaid vahendeid investeeritakse kooskõlas rahastu lepinguliste väljamaksekohustuste ajagraafikuga. 31. detsembri 2019. aasta ja 31. detsembri 2018. aasta seisuga olid investeeringud pangahoiuste, hoiusesertifikaatide ja kommertsväärtpaperite vormis.

2

3 Heakskiidetud üksustelt nõutakse samasugust reitingut kui EIP sularahahalduse investeeringute suhtes kohaldatav lühi- ja pikaajaline reiting. Juhul kui krediidi reitingu on andnud rohkem kui üks reitinguagentuur ja nende antud reitingud on erinevad, lähtutakse madalaimast reitingust. Iga heakskiidetud panga puhul on maksimaalne lubatud liimit praegu 50 000 000 eurot (viiskümmend miljonit eurot). Erand on tehtud pangale Société Générale, kus rahastul on hoiukontod jooksvate tehingute jaoks. Société Générale'i lühiajaline krediidi liimit 31. detsembri 2019. aasta ja 31. detsembri 2018. aasta seisuga oli 110 000 000 eurot (sada kümme miljonit eurot). Suurem liimit on ette nähtud hoiukontodel jooksvate tehingute tegemiseks hoitavatele rahasummadele ning sularahahalduse portfelli kuuluvatele, osutatud vastaspoole välja antud instrumentidele.

4

Kõik investeeringud on tehtud heakskiidetud majandusüksustesse ja nende lõpptähtaeg on kuni kolm kuud alates väärtuspäevast. Volitajale on teatatud kõigist krediidiriski positsioonide ülemmäära rikkumistest. 31. detsembri 2019. aasta ja 31. detsembri 2018. aasta seisuga oli rahastu likviidsete varade portfelli kuuluvate tähtajaliste hoiuste, kommertsväärtpaperite ja sularaha reiting arvelduspäeval samaväärne reitinguga P-2 (Moody's).

5

6 Järgmises tabelis on näidatud raha ja raha ekvivalentide seis koos kogunenud intressidega (tuhandetes eurodes):

7

Minimaalne lühiajaline krediidi reiting	Minimaalne pikaajaline krediidi reiting	31.12.2019		31.12.2018	
(Moody's)	(Moody's)				
P-1	Aaa	98 945	12 %	71 914	13 %
P-1	Aa2	67 799	8 %	–	0 %
P-1	Aa3	89 983	11 %	49 972	9 %
P-1	A1	213 914	26 %	199 938	34 %
P-1	A2	212 199	25 %	201 899	35 %
P-1	A3	104 944	12 %	–	0 %
P-2	A3	49 993	6 %	49 985	9 %
Kokku		837 777	100 %	573 708	100 %

3.2.5 Tuletisinstrumentidest tulenev krediidirisk

1

3.2.5.1 Tuletisinstrumentide krediidiriski põhimõtted

2

3 Tuletisinstrumentide puhul kujutab krediidirisk endast kahjumit, mida üks pool kannaks, kui tehingu vastaspool ei suuda oma lepingulisi kohustusi täita. Tuletisinstrumentidega seonduv krediidirisk erineb sõltuvalt mitmest tegurist (nagu intressimäärad ja valuutakursid) ning üldiselt vastab see vaid väiksele osale nende tinglikust väärtusest.

4

5 Rahastu võib oma tavapärase tegevuse raames sõlmida vahetuslepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad konkreetsete laenu tehingutega, või valuuta forvardlepinguid eesmärgiga maandada riske, mis seonduvad tema valuutapositsioonidega, mis on nomineeritud muudes aktiivselt kaubeldavates valuutades kui eurodes. EIP teeb kõik vahetustehingud väliste vastaspooltega. Vahetustehingud lähtuvad samadest vahetuslepingute raamlepingutest ja lisadest osaluse kohta krediidiriski kahjude katmisel, millele EIP ja tema välised vastaspool on alla kirjutanud.

6

3.2.5.2 Tuletisinstrumentide krediidiriski mõõtmine

7

8 Kõiki seoses rahastuga tehtud EIP vahetustehinguid käsitletakse samas lepingulises raamistikus ja sama metoodika kohaselt, mida EIP kasutab enda jaoks tuletisinstrumente omandades. Eeskätt määrab EIP vahetustehingute vastaspoolte aktspteeritavuse kindlaks samade aktspteeritavustingimuste põhjal, mida ta kasutab üldiselt oma vahetustehingute puhul.

9

10 EIP kasutab vahetustehingute ja tuletisinstrumentidega tehtavate tehingutega seonduva krediidiriski positsiooni mõõtmiseks tururiski netopositsiooni ja potentsiaalse tulevase riskipositsiooni aruandluse ja tehingulimiitide kontrolli meetodit. Kõnealustes meetodites võetakse täielikult arvesse rahastuga seonduvaid tuletisinstrumente.

11

- Järgmises tabelis on näidatud erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingute lõpptähtajad, jaotatuna nende tingliku väärtuse ja õiglase väärtuse lõikes:

1

Vahetuslepingud seisuga 31.12.2019	Alla	1 aasta	5 aastat	Üle	Kokku 2019
Tuhandetes eurodes	1 aasta	kuni 5 aastat	kuni 10 aastat	10 aasta	
Tinglik väärtus	–	–	–	–	–
Õiglane väärtus (s.o diskonteeritud netoväärtus)	–	–	–	–	–

Vahetuslepingud seisuga 31.12.2018	Alla	1 aasta	5 aastat	Üle	Kokku 2018
Tuhandetes eurodes	1 aasta	kuni 5 aastat	kuni 10 aastat	10 aasta	
Tinglik väärtus	–	5 245	–	–	5 245
Õiglane väärtus (s.o diskonteeritud netoväärtus)	–	–325	–	–	–325

1

- Rahastu sõlmib lühiajalisi valuuta vahetuslepinguid muus valuutas kui euro antud laenude tagasimaksete valuutariski maandamiseks. Lühiajalised valuuta vahetuslepingud on kuni kolmekuulise lõpptähtajaga ja neid pikendatakse regulaarselt. Lühiajaliste valuuta vahetuslepingute tinglik väärtus 31. detsembri 2019. aasta seisuga oli 1 545,0 miljonit eurot

(31. detsembri 2018. aasta seisuga 1 460,6 miljonit eurot). Lühiajaliste valuuta vahetuslepingute õiglane väärtus 31. detsembri 2019. aasta seisuga oli 14,1 miljonit eurot

(31. detsembri 2018. aasta seisuga 1,1 miljonit eurot).

2

- Rahastu sõlmib intressimäära vahetuslepinguid, et maandada väljamakstud laenude intressiriske. Seisuga

31. detsember 2019 oli selliseid lepinguid kaks; nende tinglik väärtus nimetatud kuupäeva seisuga oli 24,2 miljonit eurot (2018. aastal 28,5 miljonit eurot) ja õiglane väärtus –0,1 miljonit eurot (2018. aastal 0,7 miljonit eurot).

3

3.2.4 Likviidsete finantsvaradega seotud krediidirisk

1

Järgmises tabelis on esitatud likviidsete varade portfelli olukord. Sellesse portfelli kuuluvad eranditult riiklike üksuste, pankade ja muude üksuste emiteeritud kommertsväärtpaberid, mille järelejäanud tähtaeg on alla kolme kuu. Kõlblikud emitendid on ELi liikmesriigid, nende ametiasutused, pangad ja muud üksused. Iga heakskiidetud emitendi puhul on maksimaalne lubatud limiit 50 000 000 eurot (viiskümmend miljonit eurot). Investeeringu suuniste kohaselt ja olenevalt likviidsusvajadustest saaks investeeringuid teha ka keskmise pikkusega ja pikaajalistesse võlakirjadesse:

2

Minimaalne lühiajaline krediidiriting (Moody's)	Minimaalne pikaajaline krediidiriting (Moody's)	31.12.2019		31.12.2018	
P-1	Aa1	50 046	15 %	–	0 %
P-1	Aa2	19 997	6 %	80 041	24 %
P-1	Aa3	50 025	15 %	95 055	29 %
P-1	A1	55 050	17 %	15 005	4 %
P-1	A2	–	0 %	45 008	13 %
P-2	A2	–	0 %	50 015	15 %
P-2	A3	85 027	26 %	50 016	15 %
P-2	Baa1	30 433	9 %	–	0 %
P-2	Baa3	40 009	12 %	–	0 %
Kokku		330 587	100 %	335 140	100 %

3.3 Likviidsusrisk

1

2 Likviidsusrisk on risk, et üksus ei suuda rahastada varade soetamist ja õigeaegselt täita oma kohustusi, ilma et sellega kaasneks
3 vastuvõetamatut kahju. Likviidsusriski võib jagada rahastamisriskiks ja turu likviidsusriskiks. Rahastamisrisk on risk, et üksus ei suuda
4 tõhusalt rahuldada oodatavaid ja ootamatuid, praegusi ja tulevase rahavoovajadusi, ilma et see mõjutaks tema igapäevatoiminguid ja
5 finantsseisundit. Turu likviidsusrisk on risk, et üksusel on ebapiisava turusügavuse või turuhäirete tõttu raske positsiooni turuhinnaga
6 tasaarvestada või likvideerida.

3.2

3.3.1 Likviidsusriski juhtimine

3

4 Rahastut rahastatakse peamiselt liikmesriikide iga-aastastest osamaksudest ja rahastu tehingutest tulenevatest tagasimaksetest.
5 Oma rahastamisriski juhtimiseks koostab rahastu netolikiidsusvajaduse ja liikmesriikide iga-aastaste osamaksude kavasid.

6

7 Liikmesriikide aastaste osamaksude arvutamiseks analüüsitakse ja jälgitakse kogu aasta vältel olemasolevate ja
8 ettevalmistamisel olevate tehingute portfelli väljamaksete struktuuri. Aastase likviidsusvajaduse korrigeerimiseks võetakse arvesse
9 erakorralisi sündmusi, nagu ennetähtaegseid tagasimakseid, aktsiate müüki ja makseviivituse juhtumeid.

7

8 Selleks et likviidsusriski veelgi minimeerida, on rahastul likviidsusreserv, mis on igal ajal piisav prognoositavate väljamaksete
9 katmiseks, millest EIP laenude osakond korrapäraselt teatab. Vahendid investeeritakse raha- ja riigivõlakirjaturgudele pankadevaheliste
10 hoiuste ja muude lühiajaliste finantsinstrumentide vormis, võttes arvesse rahastu väljamaksekohustusi. Rahastu likviidsuse varasid
11 haldab panga rahavoogude juhtimise osakond, pidades silmas vajadust säilitada rahastu kohustuste täitmiseks vajalik likviidsus.

9

10 Kooskõlas front office'i ja back office'i ülesannete lahususe põhimõttega kuuluvad nende varade investeerimisega seotud
11 arveldustoimingud EIP tehingute planeerimise ja arvelduste osakonna vastutusalasse. Vastaspoolte ja raha investeerimise liimitide
12 heakskiitmine ning nimetatud liimitidest kinnipidamise jälgimine kuulub aga panga riskijuhtimise direktoraadi vastutusalasse.

11

3.3.2 Likviidsusriskide mõõtmine

12

13 Käesoleva punkti tabelites esitatakse rahastu finantskohustiste jaotus bilansipäeva ja lepingulise lõpptähtpäevani jäänud
14 tähtaegade kaupa (diskonteerimata rahavood).

14

15 Rahastule kuulub järgmisi kohustisi muude kui tuletisinstrumentide näol: allakirjutatud laenulepingute alusel antud laenude
16 väljamaksmata summad, kapitali märkimise / investeerimislepingute alusel väljamaksmisele kuuluvate summade väljamaksmata osad,
17 väljamaksmata laenu tagatised ning intressitoetuste ja tehnilise abi väljamaksmata summad.

16

17 Rahastut antud laenude väljamaksmisele on kehtestatud tähtaeg, kuid väljamaksete aeg ja summa sõltub aluseks olevate
18 investeerimisprojektide edenemisest. Kuna rahastu annab laenusid võrdlemisi kiiresti muutuv keskkonnas, on väljamaksmise ajakava
19 väga ebakindel.

18

20 Kapitaliinvesteeringud tehakse kohe pärast seda, kui fondivalitseja, võttes arvesse investeerimistegevuse edusamme, esitab
21 kehtiva fondikapitali nõude. Krediidi kasutuselevõtu tähtaeg on tavaliselt kolm aastat, mida sageli pikendatakse ühe või kahe aasta
22 võrra. Mõned väljamaksed ületavad kasutuselevõtu tähtaja ja nendega seotud kohustusi ei täideta kuni kõigi fondi aluseks olevate
23 investeringute tegemiseni, kuna mõnikord ei piisa fondi likviidsusest tasudest ja muudest kuludest tulenevate maksekohustuste
24 täitmiseks.

20

21 Tagatiste suhtes konkreetseid väljamaksekohustusi ei ole, välja arvatud juhtudel, kui tagatis välja nõutakse. Tagatiste suurust
22 vähendatakse vastavalt tagatud laenude tagasimaksmise ajakavale.

22

23 Intressitoetustega seotud väljamaksed tulenevad panga omavahenditest rahastatavatest subsideeritud laenudest. Seetõttu
24 kajastavad aruandes esitatud väljamaksed neist laenudest tulenevaid kohustusi, mitte aga väljamaksmata intressitoetuste kogusummat.
25 Intressitoetuste väljamaksmise ajakava on sama ebakindel kui laenude puhul.

24

26 Tabelis „Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus“ esitatud tehnilise abi
27 väljamaksekohustustega seotud „Väljamaksete nominaalne brutosumma“ kajastab sõlmitud tehnilise abi lepingute väljamaksmata osa.
28 Väljamaksmise ajakava on väga ebakindel. Vahemikku „3 kuud või vähem“ liigitatud väljamaksete näitaja puhul on tegemist
29 aruandepäeva seisuga tasumata arvete summaga.

26

27 Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevad finantskohustised, mille lepingulist tähtaega ei ole kindlaks määratud, on kajastatud
28 real „Tähtajatud“. Kulukohustused, mille alusel on aruandepäevaks esitatud väljamaksetaotlus, liigitatakse vastavalt maksetähtajale.

28

29 Tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus põhineb vahetuslepingutest tulenevatel lepingulistel diskonteerimata rahavoogudel, sealhulgas eri valuutade vahetuslepingutel, erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingutel, lühiajalistel valuutavahetuslepingutel ja intressimäära vahetuslepingutel.

30

Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Tähtajatud	Väljamaksete nominaalne brutosumma
Tuhandetes eurodes seisuga 31.12.2019						
Väljamaksmata laenudega seotud väljamaksekohustused	33 038	–	–	–	1 324 282	1 357 320
Investeeringimisfondide ja aktsiate märkimisega seotud väljamaksekohustused	369	–	–	–	405 551	405 920
Muud (allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised, antud tagatised)	–	–	–	–	1 559 831	1 559 831
Intressitoetustega seotud väljamaksekohustused	–	–	–	–	350 678	350 678
Tehnilise abiga seotud väljamaksekohustused	3 898	–	–	–	21 166	25 064
Kokku	37 305	–	–	–	3 661 508	3 698 813

Muudest kui tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Tähtajatud	Väljamaksete nominaalne brutosumma
Tuhandetes eurodes seisuga 31.12.2018						
Väljamaksmata laenudega seotud väljamaksekohustused	7 854	–	–	–	1 276 078	1 283 932
Investeeringimisfondide ja aktsiate märkimisega seotud väljamaksekohustused	2 023	–	–	–	345 144	347 167
Muud (allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised, antud tagatised)	–	–	–	–	1 556 468	1 556 468
Intressitoetustega seotud väljamaksekohustused	–	–	–	–	360 655	360 655
Tehnilise abiga seotud väljamaksekohustused	2 373	–	–	–	24 082	26 455
Kokku	12 250	–	–	–	3 562 427	3 574 677

Tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Laekumiste ja väljamaksete nominaalne brutosumma
Tuhandetes eurodes seisuga 31.12.2019					
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – laekumised	–	–	–	–	–
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	–	–	–	–	–
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud – laekumised	1 545 000	–	–	–	1 545 000
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud – väljamaksed	–1 535 571	–	–	–	–1 535 571
Intressimäära vahetuslepingud – laekumised	310	820	2 045	–	3 175
Intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	–	–1 128	–2 138	–	–3 266
Kokku	9 739	–308	–93	–	9 338

Tuletisinstrumentidest tulenevate finantskohustiste tähtajaline jaotus	3 kuud või vähem	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta	Üle 1 aasta ja kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Laekumiste ja väljamaksete nominaalne brutosumma
Tuhandetes eurodes seisuga 31.12.2018					
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – laekumised	5	3 281	1 816	–	5 102
Eri valuutade vahetuslepingud ja erinevate valuutade intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	–	–4 081	–1 770	–	–5 851
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud – laekumised	1 460 608	–	–	–	1 460 608
Lühiajalised valuuta vahetuslepingud – väljamaksed	–1 465 498	–	–	–	–1 465 498
Intressimäära vahetuslepingud – laekumised	397	1 171	3 473	204	5 245
Intressimäära vahetuslepingud – väljamaksed	–	–1 340	–3 030	–175	–4 545
Kokku	–4 488	–969	489	29	–4 939

3.3.3 Pikaajalised finantsvarad ja -kohustised

4

5 Järgmises tabelis on esitatud nende finantsvarade ja -kohustiste (välja arvatud tuletisinstrumentid) bilansiline jääkmaksumus, mis eeldatavalt laekuvad või tasutakse rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

6

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Finantsvara:		
Laenud ja ettemaksed	1 636 520	1 666 232
Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaperid	619 928	567 292
Muud varad	–	171
Kokku	2 256 448	2 233 695
Finantskohustised:		
Antud tagatiste eraldised	628	793
Võlad kolmandatele isikutele*	93 531	93 641
Siduvate laenuandmiskohustuste eraldised	37 269	23 822
Kokku	131 428	118 256

* Võlad kolmandatele isikutele hõlmavad liikmesriikidele võlgnetavaid veel väljamaksmata intressitoetusi ja tehnilist abi, mis on peamiselt tähtajatud.

3.4 Tururisk

4

5 Tururisk on risk, et muutused turuhindades ja -määrades, näiteks intressimäärade, aktsiahindade ja valuutakursside muutused, vähendavad majandusüksuse tulu või talle kuuluvate finantsinstrumentide väärtust.

6

3.4.1 Intressirisk

Intressiriski põhjustab intressitootlike positsioonide majandusliku väärtuse või neist saadava tulu volatiilsus, mis tuleneb vahetuskursside negatiivsetest muutustest.

Rahastut ei mõjuta otseselt selle majandusliku väärtuse kõikumine ega eri varade, kohustiste ja riskimaandusvahendite hindamiserinevused, sest i) tal puuduvad vahetud laenukulud ja kohustised, millelt tuleb maksta intressi, ning ii) ta aktsepteerib intressimäära kõikumise mõju investeeringutelt saadavale tulule.

Oma laenuportfelli ja mikrovahetuslepingute tundlikkust intressimäärade kõikumise suhtes mõõdab rahastu baaspunkti väärtuse (BPV) alusel.

BPV väljendab asjaomase portfelli nüüdispuhasväärtuse suurenemist või vähenemist sõltuvalt intressimäära suurenemisest 1 baaspunkti (0,01 %) võrra eelnevalt kindlaksmääratud tähtajavahemike (rahaturg – kuni üks aasta, väga lühikese tähtajaga – 2–3 aastat, lühikese tähtajaga – 4–6 aastat, keskmise tähtajaga – 7–11 aastat, pika tähtajaga – 12–20 aastat ja ülipika tähtajaga – üle 21 aasta) kaupa.

Rahastu kasutab eurodes nomineeritud laenudest tulenevate rahavoogude nüüdispuhasväärtuse kindlaksmääramiseks EIP eurodes rahastamise baaskõverat (vahetuskursi kõver, mida on korrigeeritud EIP üldise rahastamise hinnavahe võrra). USA dollarites nomineeritud laenudest tulenevate rahavoogude nüüdispuhasväärtuse kindlaksmääramiseks kasutatakse EIP USA dollarites rahastamise kõverat. Kui rahavoogude aluseks olevad laenud on nomineeritud vääringus, mille diskontomäär kõver ei ole usaldusväärne ja piisavalt täielik, määratakse nüüdispuhasväärtus kindlaks EIP eurodes rahastamise baaskõvera kaudu.

Riski maandamiseks sõlmitud mikrovahetuslepingute nüüdispuhasväärtuse arvutamiseks kasutab rahastu euro vahetuskursi kõverat, kui tegemist on eurodes nomineeritud rahavoogudega, ning USA dollari vahetuskursi kõverat, kui tegemist on USA dollarites nomineeritud rahavoogudega.

Nagu nähtub järgmisest tabelist, väheneks laenuportfelli (sh seotud mikrovahtuslepingud) netonüüdispuhasväärtus 31. detsembri 2019. aasta seisuga 533 000 euro (31. detsembri 2018. aasta seisuga 483 000 euro) võrra, kui kõik asjaomased intressimäärad tõuseksid samaaegselt 1 baaspunkti võrra.

Baaspunkti väärtus Tuhandetes eurodes	Raha- turg	Väga lühikese tähtajaga	Lühikese tähtajaga	Keskmise tähtajaga	Pika tähtajaga	Ülipika tähtajaga	Kokku
Seisuga 31.12.2019	1 aasta	2–3 aastat	4–6 aastat	7–11 aastat	12–20 aastat	21 aastat	
Laenude ja riskide maandamise mikrovahtuslepingu te tundlikkus kokku	–42	–99	–172	–163	–57	–	–533

Baaspunkti väärtus Tuhandetes eurodes	Raha- turg	Väga lühikese tähtajaga	Lühikese tähtajaga	Keskmise tähtajaga	Pika tähtajaga	Ülipika tähtajaga	Kokku
Seisuga 31.12.2018	1 aasta	2–3 aastat	4–6 aastat	7–11 aastat	12–20 aastat	21 aastat	
Laenude ja riskide maandamise mikrovahtuslepingu te tundlikkus kokku	–38	–94	–168	–154	–29	–	–483

3.4.2 Valuutarisk

4

5 Rahastu valuutarisk seisneb ohus, et negatiivsete vahetuskursi muutuste tõttu väheneb tulu või majanduslik väärtus.

6

Kuna rahastu arvestusvääring on euro, esineb tal valuutariski alati, kui tekib ebakõla muus kui arvestusvääringus nomineeritud varade ja kohustiste vahel. Valuutariski põhjustab ka tulevaste muus kui arvestusvääringus sooritatavatest arveldustest tekkivate rahavoogude (näiteks intressi- ja dividendimaksed) väärtuse muutus vahetuskursside muutumise tõttu.

3.4.2.1 Valuutarisk ja likviidsed varad

Rahastu likviidsed varad on nomineeritud kas eurodes või USA dollarites.

Valuutariski maandatakse eri valuutade hetke- ja forvardtehingutega, valuuta vahetustehingute ning eri valuutade vahetustehingutega. EIP rahavoogude juhtimise osakond võib juhul, kui seda peetakse vajalikuks ja asjakohaseks, kasutada kooskõlas panga poliitikaga ka mis tahes muud instrumenti, mis annab kaitse rahastu finantstegevusega seoses esinevate tururiskide vastu.

3.4.2.2 Valuutarisk ja rahastu rahastatavad või tagatavad tehingud

Liikmesriikide osamaksud investeerimisrahastusse laekuvad eurodes. Rahastu rahastatavad või tagatavad tehingud ning intressitoetused võivad olla nomineeritud eurodes, USA dollarites või mis tahes muus aktsepteeritud valuutas.

Valuutariski positsioon (võrdlusvaluuta euro suhtes) tekib, kui muus valuutas kui eurodes nomineeritud tehingute risk on jäetud maandamata. Allpool on esitatud rahastu valuutariski maandamise suunised.

3.4.2.2.1 USA dollarites nomineeritud tehingute riski maandamine

Rahastu USA dollarites nomineeritud tehingute valuutarisk kaetakse tervikuna, kasutades EUR/USD valuutavahetuslepinguid, mida pikendatakse ja mille summat korrigeeritakse korrapäraselt. Valuutavahetuslepinguid kasutatakse kahel põhjusel. Esiteks pakub see likviidsust uute väljamaksete tarvis (laenud ja omakapital), teiseks aga maandatakse makrotasandi riskid.

Iga perioodi alguses prognoositakse järgmise perioodi jooksul USA dollarites sissetulevaid või väljaminevaid rahavoogusid, võttes aluseks planeeritud või oodatavad tagasimaksed / väljamaksed. Seejärel pikendatakse neid valuutavahetuslepinguid, mille lõpptähtaeg saabub, korrigeerides nende summat selliselt, et vähemalt prognoositavad järgmise perioodi USA dollari likviidsusvajadused oleksid kaetud.

Kui USA dollarites valuutapositsiooniga seotud risk ületab piirmäära, maandatakse seda igakuiselt hetke- või forvardtehingutega.

Pikendamisperioodi kestel kaetakse ootamatuid USA dollari likviidsuspuudujääke ühekordsete valuutavahetustehingutega, likviidsuse ülejäägid aga kas investeeritakse likviidsesse varadesse või vahetatakse eurodeks, kui ülejääk tuleneb valuutapositsiooni suurenemisest.

3.4.2.2.2. Muus valuutas kui eurodes või USA dollarites nomineeritud tehingute riski maandamine

Muus valuutas kui eurodes või USA dollarites nomineeritud rahastu tehingute riski maandatakse eri valuutade vahetuslepingutega, mille finantsprofiil on sama mis aluseks oleva laenu, tingimusel et vahetuslepingute turg on toimiv.

Rahastu teeb tehinguid ka vääringutes, millel riskide maandamise võimalused puuduvad või on väga kallid. Neid tehinguid nomineeritakse kohalikes valuutades, kuid arveldamine toimub eurodes või USA dollarites. Rahastu komitees 22. jaanuaril 2015 heakskiidetud investeerimisrahastu finantsriskiraamistik võimaldab USA dollarites nomineeritud tuletisinstrumentide abil sünteetiliselt maandada nende kohalike vääringute valuutariske, mis on USA dollariga märkimisväärses positiivses korrelatsioonis. USA dollarites nomineeritud tuletisinstrumentide abil sünteetiliselt maandatud riskiga kohalikud valuutad on esitatud punkti 3.4.2.2.3 tabelis pealkirja „Kohalikud vääringud (sünteetiline riskimaandus)” all, USA dollariga sünteetiliselt maandamata riskiga kohalikud vääringud aga samas tabelis pealkirja „Kohalikud vääringud (sünteetilise riskimaanduseta)” all.

7

3.4.2.2.3. Välisvaluutapositsioon (tuhandetes eurodes)

4

Selle lisa tabelites on esitatud rahastu valuutapositsioon.

Valuutapositsioon on tabelites esitatud vastavalt investeerimisfondi riskipoliitikale, mida on kirjeldatud fondi finantsriskiraamistikus. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsiooni aluseks on raamatupidamisandmed ning need väljenduvad teatavate varade ja kohustiste vahena. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsiooni varad ja kohustised valitakse selliselt, et laekuvaid tulusid saaks konverteerida aruandlusvaluutasse (eurodesse) alles nende laekumisel.

Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioonis on kajastatud aktsiate ja muude muutuvtuluga väärtpaperite õiglase väärtuse muutus ning laenude ja ettemaksete väärtuse langus. Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioonis sisalduvad tuletisinstrumentid on arvel nominaalväärtuses, mitte õiglase väärtuses, et viia see vastavusse varade säilinud väärtusega, mida samuti väljendatakse nominaalväärtuses, mida on kohandatud vastavalt laenude väärtuse langusele.

Ülejäänud varad ja kohustised (peamiselt laenudelt, tuletisinstrumentidelt ja toetustelt kogunenud intressid) on tabelites esitatud pealkirja „Riskipoliitikaga hõlmamata valuutapositsioon” all.

Seisuga 31. detsember 2019			Varad ja kohustised		Kulukohustused ja tingimuslikud kohustised
Valuutat	Riskipoliitikaga hõlmatud valuutapositsioon	Riskipoliitikaga hõlmamata valuutapositsioon	Bilansis kajastatud valuutapositsioon		
USA dollar	-103 746	-56 632	-160 378		637 693
<i>Kohalikud vääringud (sünteetilise riskimaandusega)*</i>					
KES	29 472	464	29 936		-
TZS	48 092	354	48 446		-
DOP	25 383	602	25 985		-
UGX	37 132	574	37 706		-
RWF	30 766	47	30 813		-
<i>Kohalikud vääringud (sünteetilise riskimaanduseta)*</i>					
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	99 864	-530	99 334		-
Kokku muud vääringud peale euro	166 963	-55 121	111 842		637 693
Euro	-	3 075 194	3 075 194		2 741 023
Kokku euro ja muud vääringud	166 963	3 020 073	3 187 036		3 378 716

* Sünteetilise riskimaandamise selgitusi vt punkt 3.4.2.2.2.

Seisuga 31. detsember 2018				Kulukohustused ja tingimuslikud kohustised
Varad ja kohustised				
Valuutatud	Riskipoliitikaga hõlmatud valuutaposisitsioon	Riskipoliitikaga hõlmamata valuutaposisitsioon	Bilansis kajastatud valuutaposisitsioon	
USA dollar	-157 177	-52 111	-209 288	600 271
<i>Kohalikud vääringud (sünteeetilise riskimaandusega)*</i>				
KES	35 806	252	36 058	–
TZS	71 195	814	72 009	–
DOP	35 311	821	36 132	–
UGX	45 731	769	46 500	–
RWF	24 176	17	24 193	–
<i>Kohalikud vääringud (sünteeetilise riskimaandusega)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	74 265	-432	73 833	–
Kokku muud vääringud peale euro	129 307	-49 870	79 437	600 271
Euro	–	2 834 560	2 834 560	3 044 623
Kokku euro ja muud vääringud	129 307	2 784 690	2 913 997	3 644 894

* Sünteeetilise riskimaandamise selgitusi vt punkt 3.4.2.2.2.

3.4.2.3 Valuutariski analüüs

31. detsembri 2019. aasta seisuga põhjustaks euro kümneprotsendiline odavnemine muude vääringute suhtes omakapitali suurenemise 14,0 miljoni euro võrra (31. detsembri 2018. aasta seisuga 8,8 miljoni eurot). Euro kümneprotsendiline kallinemine muude vääringute suhtes põhjustaks omakapitali vähenemise 11,4 miljoni euro võrra (31. detsembri 2018. aasta seisuga 7,2 miljoni eurot).

3.4.2.4 Vahetuskurss

31. detsembri 2019. aasta ja 31. detsembri 2018. aasta bilansi koostamisel kasutati järgmisi vahetuskursse:

	31. detsember 2019	31. detsember 2018
Kolmandate riikide vääringud		
Botswana pula (BWP)	11,8376	12,2038
Dominikaani Vabariigi peeso (DOF)	59,3644	57,4037
Fidži dollar (FJD)	2,4045	2,4104
Haiti gurd (HTG)	100,99	86,92
Jamaica dollar (JMD)	147,6966	144,081
Keenia šilling (KES)	113,63	116,24
Mauritaania ouguiya (MRU)	42,2135	41,1660
Mauritiuse rupia (MUR)	40,63	39,05
Mosambiigi metikal (MZN)	68,64	70,14
Nigeeria naira (NGN)	343,45	351,05
Rwanda frank (RWF)	1051,12	1020,10
Tansaania šilling (TZS)	2573,66	2624,33
Uganda šilling (UGX)	4108	4239
USA dollar (USD)	1,1234	1,145
CFA frank (XAF/XOF)	655,957	655,957
Lõuna-Aafrika rand (ZAR)	15,7773	16,4594
Sambia kvacha (ZMW)	15,7894	13,6077

3.4.3 Aktsiarisk

12

Aktsiarisk on risk, et aktsiainvesteeringu õiglane väärtus langeb muutuste tõttu aktsiahindade tasemes ja/või aktsiainvesteeringute väärtuses.

Rahastu jaoks tekib aktsiarisk, kui ta investeerib otse omakapitali ja riskikapitalifondidesse.

Börsil noteerimata aktsiapositsioonide väärtus ei ole järelevalve ja kontrolli teostamiseks pidevalt kättesaadav. Nende positsioonide väärtuse kindlakstegemiseks tuleb kasutada asjakohaseid hindamismeetodeid.

Kui otseste omakapitaliinvesteeringute ja riskikapitaliinvesteeringute väärtus muutub +/-10 %, kuid muud muutujad püsivad muutumatuna, muutub rahastu omakapital omakapitaliinstrumentide portfelli õiglase väärtuse muutuse tulemusel

31. detsembri 2019. aasta seisuga vastavalt 62,0 miljonit eurot ja –62,0 miljonit eurot

(31. detsembri 2018. aasta seisuga vastavalt 56,7 miljonit eurot ja –56,7 miljonit eurot).

1 4 Finantsinstrumentide õiglane väärtus

4.1 Liigitus ja õiglane väärtus

2 Järgmises tabelis on esitatud finantsvara ja -kohustiste bilansiline jääkmaksumus ja õiglane väärtus, kusjuures viimane on esitatud tasemete kaupa. Need andmed ei hõlma selliste finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust, mida ei kajastata õiglases väärtuses, kui nende bilansiline jääkmaksumus on piisavalt lähedal nende õiglasele väärtusele.

Seisuga 31. detsember 2019		Bilansiline maksumus					Õiglane väärtus				
Tuhandetes eurodes	Finantstuletisinstrumentid	Aktsiad ja muud muutuv a tulumäära väärtpaberid	Raha, laenud ja ettemaksed	Likviidsed finantsvarad	Muud finantskohustised	Kokku	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku	
Finantsvarad, mida tuleb mõõta õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande											
	14 184	–	–	–	–	14 184	–	14 184	–	14 184	
	–	504 694	–	–	–	504 694	362	–	504 332	504 694	
	–	115 234	–	–	–	115 234	15 255	–	99 979	115 234	
	–	–	21 702	–	–	21 702	–	–	21 702	21 702	
Finantsvarad, mida tuleb mõõta õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (kokku)							15 617	35 886	604 311	655 814	
Amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantsvarad											
	–	–	837 777	–	–	837 777	–	–	–	–	
	–	–	1 496 973	–	–	1 496 973	–	1 699 057	–	1 699 057	
	–	–	86 330	–	–	86 330	–	–	–	–	
	–	–	–	330 587	–	330 587	144 097	186 083	–	330 180	
	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantsvarad kokku							144 097	1 885 140	–	2 029 237	
Finantsvarad kokku							14 184	619 928	2 442 782	330 587	3,407487
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavad finantskohustised											
	–191	–	–	–	–	–191	–	–191	–	–191	
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavad finantskohustised kokku							–	–191	–	–191	
Amortiseeritud soetusmaksumuses											

mõõdetavad finantskohustised:						
Antud tagatiste eraldised	–	–	–	–	–628	–628
Siduvate laenuandmiskohustuste eraldised	–	–	–	–	–37 269	–37 269
Võlad kolmandatele isikutele	–	–	–	–	147 438	–147 438
Muud kohustised	–	–	–	–	–2 353	–2 353
Amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantskohustised kokku	–	–	–	–	187 688	–187 688
Finantskohustised kokku	–191	–	–	–	187 688	–187 879

4 Finantsinstrumentide õiglane väärtus (järg)

4.1 Liigitus ja õiglane väärtus (järg)

Seisuga 31. detsember 2018		Bilansiline maksumus					Õiglane väärtus			
Tuhandetes eurodes	Finantstuletisinstrumentid	Aktsiad ja muud muutuvad tulumääraväärtpaberid	Raha, laenud ja nõuded	Likviidsed finantsvarad	Muud finantskohustised	Kokku	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Finantsvarad, mida tuleb mõõta õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande										
Finantstuletisinstrumentid	9 873	–	–	–	–	9 873	–	9 873	–	9 873
Riskikapitalifondid	–	467 152	–	–	–	467 152	–	–	467 152	467 152
Otsesed omakapitaliinvesteeringud	–	100 140	–	–	–	100 140	16 675	–	83 465	100 140
Laenud ja ettemaksed	–	–	720	–	–	720	–	720	–	720
Finantsvarad, mida tuleb mõõta õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (kokku)	9 873	567 292	720	–	–	577 885	16 675	10 593	550 617	577 885
Amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantsvarad										
Raha ja raha ekvivalendid	–	–	573 708	–	–	573 708	–	–	–	–
Laenud ja ettemaksed	–	–	1 540 271	–	–	1 540 271	–	1 760 576	–	1 760 576
Nõuded rahastajate vastu	–	–	100 000	–	–	100 000	–	–	–	–
Likviidsed finantsvarad	–	–	–	335 140	–	335 140	191 475	145 061	–	336 536
Muud varad	–	–	171	–	–	171	–	–	–	–
Amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantsvarad kokku	–	–	2 214 150	335 140	–	2 549 290	191 475	1 905 637	–	2 097 112
Finantsvarad kokku	9 873	567 292	2 214 870	335 140	–	3 127 175				
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavad finantskohustised										
Finantstuletisinstrumentid	–8 493	–	–	–	–	–8 493	–	–8 493	–	–8 493
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavad finantskohustised kokku	–8 493	–	–	–	–	–8 493	–	–8 493	–	–8 493
Amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantskohustised:										
Antud tagatiste eraldised	–	–	–	–	–793	–793				
Siduvate laenuandmiskohustuste eraldised	–	–	–	–	–23 822	–23 822				
Võlad kolmandatele isikutele	–	–	–	–	–143 813	–143 813				
Muud kohustised	–	–	–	–	–2 493	–2 493				
Amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavad finantskohustised kokku	–	–	–	–	–170 921	–170 921				
Finantskohustised kokku	–8 493	–	–	–	–170 921	–179 414				

4.2 Õiglase väärtuse mõõtmine

4.1

4.2.1 Hindamismeetodid ja olulised mittejälgitavad sisendid

Järgmises tabelis on esitatud teave õiglase väärtuse hierarhias 2. ja 3. tasemele paigutatud finantsinstrumentide väärtuse mõõtmisel kasutatavate hindamismeetodite ja oluliste mittejälgitavate sisendite kohta.

Hindamismeetod		Olulised mittejälgitavad sisendid	Mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vaheline seos
Õiglates väärtuses kajastatud finantsinstrumendid			
Finantstuletisinstrumendid	Rahavoogude diskonteerimine. Tulevaste rahavoogude prognoosimisel lähtutakse forvardkurssidest ja -intressimäärade (mille aluseks on jälgitavad forvardkursid ja intressikõverad aruandeperioodi lõpul) ning lepingulisest forvard- ja intressimäärast, mida diskonteeritakse vastavalt vastaspoolte krediidiriski määrale.	–	–
Riskikapitalifondid	Netovarade korrigeerimise meetod. Õiglane väärtus määratakse, kohaldades kas viimases aruandes kajastatud vara puhasväärtuse suhtes, mida on korrigeeritud rahavoogude alusel, rahastu osaluse protsenti aluseks olevas instrumendis või asjaomase fondijuhi esitatud aktsia sama kuupäeva täpset väärtust, kui see on kättesaadav. Selleks et võtta arvesse viimase kättesaadava vara puhasväärtuse ja majandusaasta lõpu aruande esitamise vahelist ajavahemikku, vaadatakse vahepealsed sündmused läbi ja vajaduse korral korrigeeritakse aruandes esitatud vara puhasväärtust.	Riskikapitalifondi viimase aruande kuupäevast mõõtmise kuupäevani kulunud aja võrra korrigeerimisel võetakse arvesse tegevuskulusid ja haldustasusid, riskikapitalifondi alusvara õiglase väärtuse muutumist, tekkinud kohustisi ning turul ja majandustingimustes toimunud muutusi.	Mida pikem on ajavahemik riskikapitalifondi viimase aruande kuupäevast õiglase väärtuse mõõtmise kuupäevani, seda suurem on ajaline korrigeerimine.
Otsesed omakapitaalinvesteeringud	Netovarade korrigeerimine.	Investeeringisobjekti viimase aruande kuupäevast mõõtmise kuupäevani kulunud aja võrra korrigeerimisel võetakse arvesse tegevuskulusid, investeeringisobjekti alusvara õiglase väärtuse muutumist, tekkinud kohustisi, turul ja majandustingimustes toimunud muutusi, kapitali kasvu, müüki ja kontrolliva osaluse muutumist. Turu (likviidsuse) puudumisest tuleneva diskonto kindlaksmääramisel võetakse arvesse eelmisi samaste aktsiatega samas riigis või piirkonnas tehtud tehingute hindu. Diskontomäär jääb vahemikku 5–30 %.	Mida suurem on turustatavusest olenev diskonto, seda madalam on õiglane väärtus.
Laenud õiglates väärtuses (tulemusliku rahastamise vahend)	Tegevust jätkavad laenuvõtjad: diskonteeritud rahavoogude meetod, kasutades lepingupõhiseid/oodatavaid tulevasi rahavooge, mille suhtes on kohaldatud asjakohast riskiga korrigeeritud ja laenuga kaasnevat riski (sh laenuvõtja krediidiriski) kajastavat diskontomäära. Diskontomäära võrreldakse asjaomase turupõhise võrdlusalusega / hinnatakse asjaomase turupõhise võrdlusaluse põhjal. Tegevust mittejätkavad laenuvõtjad: netovarade meetod (likvideerimisväärtuse meetod).	Diskontomäära komponendid, et kajastada laenuvõtja krediidiriski võrreldes riskivabade turumääradega.	Mida suurem on diskontomäär, seda madalam on õiglane väärtus.

4.2 4.2.1 Hindamismeetodid ja olulised mittejälgitavad sisendid (järg)

Hindamismeetod		Olulised mittejälgitavad sisendid	Mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vaheline seos
Õiglases väärtuses kajastamata finantsinstrumendid			
Laenud ja ettemaksed	Rahavoogude diskonteerimine. Hindamismudel põhineb lepingujärgsetel rahavoogudel, mille eeltingimuseks on, et võlgnikul ei teki makseviivitusi, ning mille puhul ei võeta arvesse tagatise väärtust ega ennetähtaegsete tagasimaksete võimalusi. Selle mudeli puhul diskonteeritakse laenu nüüdispuhasväärtuse saamiseks selle lepingujärgsed rahavood, kasutades korrigeeritud turu diskontokõverat. Järgnevalt korrigeeritakse iga laenu nüüdispuhasväärtust vastavalt sellest tulenevale oodatava kahju määrale. Lõpuks tulemused liidetakse ning saadakse laenude ja ettemaksete õiglane väärtus.	–	–
Likviidsed finantsvarad	Rahavoogude diskonteerimine.	–	–

Vastavalt IFRS 13-le on 31. detsembri 2019. aasta ja

31. detsembri 2018. aasta seisuga tuletisinstrumentide õiglase väärtuse kindlaksmääramisel võetud arvesse järgmisi väärtuse korrigeeringuid:

- krediitiväärtuse korrigeerimine vastavalt vastaspoole krediidiriskile tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute puhul; korrigeeringu suurus on –32 800 eurot
- 31. detsembril 2019 ja –37 400 eurot 31. detsembril 2018;
- deebetväärtuse korrigeerimine vastavalt enda krediidiriskile tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute puhul; korrigeeringu suurus on +28 700 eurot
- 31. detsembril 2019 ja +15 100 eurot 31. detsembril 2018.

4.2.2 Ümberpaigutused 1. ja 2. taseme vahel

Rahastu kehtestatud korra kohaselt kajastatakse varade ühelt tasemelt teisele ümberpaigutamist selle kuupäeva seisuga, mil toimus ümberpaigutamise põhjustanud sündmus või muutus.

Rahastu ei teinud 2019. ega 2018. aastal õiglase väärtuse hindamisel ümberpaigutusi 1. tasemest 2. tasemesse ega vastupidi.

4.2.3 3. taseme õiglase väärtus

3. taseme õiglase väärtuste võrdlus

Järgmises tabelis on esitatud 31. detsembril 2019 ja 31. detsembril 2018 lõppenud majandusaasta jooksul 3. taseme instrumentides toimunud muutused.

Tuhandetes eurodes	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid
Saldo seisuga 1. jaanuar 2019	550 617
Kasum või kahjum kasumis või kahjumis:	
– aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt saadud realiseeritud netokasum	1 708
– aktsiate ja muude muutuvtuluga väärtpaberite õiglase netoväärtuse muutus	17 666
Kokku	19 374
Väljamaksed	106 943
Tagasimaksed	–79 435
Vahetuskursierinevused	6 812
Saldo seisuga 31. detsember 2019	604 311

Tuhandetes eurodes	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid
Saldo seisuga 1. jaanuar 2018	473 081
Kasum või kahjum kasumis või kahjumis:	
– aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt saadud realiseeritud netokasum	–10 622
– aktsiate ja muude muutuvtuluga väärtpaberite õiglase netoväärtuse muutus	–13 411
Kokku	–24 033
Väljamaksed	95 434
Tagasimaksed	–11 165
Vahetuskursierinevused	17 300
Saldo seisuga 31. detsember 2018	550 617

2019. ega 2018. aastal ei teinud rahastu õiglase väärtuse hindamisel ümberpaigutusi 3. tasemest ega 3. tasemesse.

5 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid jagunevad:

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Sularaha	72 166	51 936
Tähtajalised hoiused	622 991	521 882
Kommertsväärtpaberid	142 823	–
Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	837 980	573 818
Kogunenud intress	–203	–110
Raha ja raha ekvivalendid finantsseisundi aruandes	837 777	573 708

1

2 6 Finantstuletisinstrumentid

Põhilised finantstuletisinstrumentid, mida liigitatakse kauplemise eesmärgil hoitavateks, on järgmised:

Seisuga 31. detsember 2019	Õiglane väärtus		Tinglik väärtus
	Varad	Kohustised	
Tuhandetes eurodes			
Erinevate valuutade intressimäära vahetustehing	–	–	–
Intressivahetustehingud	99	–191	24 181
Valuuta vahetuslepingud	14 085	–	1 545 000
Finantstuletisinstrumentid kokku	14 184	–191	1 569 181

Seisuga 31. detsember 2018	Õiglane väärtus		Tinglik väärtus
	Varad	Kohustised	
Tuhandetes eurodes			
Eri valuutade intressimäära vahetuslepingud	340	–665	5 245
Intressivahetustehingud	654	–	28 470
Valuuta vahetuslepingud	8 879	–7 828	1 460 608
Finantstuletisinstrumentid kokku	9 873	–8 493	1 494 323

7 Laenud ja ettemaksed

7.1 Laenud ja ettemaksed

Järgnevalt on esitatud vastavalt IFRS 9 kohasele oodatavast krediidikahjust tulenevale väärtuse languse mudelile kajastatud laenude ja ettemaksete alg- ja lõppsaldode võrdluse tabel.

Tuhandetes eurodes	Üldised laenud*	Kõrgema nõudeõiguse järguga laen	Allutatud laenud	Krediidiriski tõttu langenu d väärtuse ga	Kokku
Laenude nominaalväärtus amortiseeritud soetusmaksumuses seisuga 1. jaanuar 2019	1 051 317	593 324	60 717	3 588	1 708 946
Väljamaksed	164 308	123 416	–	–	287 724
Mahakandmised	–2	–278	–	–	–280
Tagasimaksed	–206 517	–113 100	–34 496	–	–354 113
Laenude müük	–2 591	–	–	–	–2 591
Ärimudeli muutmine (tulemusliku rahastamise vahend)**	–	–10 062	–	–3 588	–13 650
Vahetuskursierinevused	15 041	4 064	1 493	–	20 598
Laenude nominaalväärtus amortiseeritud soetusmaksumuses seisuga 31. detsember 2019	1 021 556	597 364	27 714	–	1 646 634
Kahju allahindlus väärtuse languse tõttu seisuga 1. jaanuar 2019	–103 868	–49 609	–29 360	–1 794	–184 631
12 kuu oodatava krediidikahju netomuutus	5 164	–86	–	–	5 078
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindluse netomuutus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	–15 558	2 559	2 205	–	–10 794
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	–4 397	–47	–	–	–4 444
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindluse tühistamised varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	21 811	5 592	–	–	27 403
Laenude müük	2 591	–	–	–	2 591
Ärimudeli muutmine (tulemusliku rahastamise vahend)**	–	5 031	–	1 794	6 825
Mahakandmised	2	278	–	–	280
Vahetuskursierinevused	–1 911	–368	–559	–	–2 838
Kahju allahindlus väärtuse languse tõttu seisuga 31. detsember 2019	–96 166	–36 650	–27 714	–	–160 530
Soetusmaksumuses mõõdetavad laenud ja ettemaksed seisuga 31. detsember 2019	–925 390	560 714	–	–	1 486 104
Laenude nominaalväärtus õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande seisuga 1. jaanuar 2019	1 800	–	–	–	1 800
Väljamaksed	–	23 461	–	–	23 461
Ärimudeli muutmine (tulemusliku rahastamise vahend)**	–	13 650	–	–	13 650
Tagasimaksed	–720	–245	–	–	–965
Mahakandmised	–	–	–	–	–
Vahetuskursierinevused	–	–8	–	–	–8
Laenude nominaalväärtus õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande seisuga 31. detsember 2019	1 080	36 858	–	–	37 938
Õiglase väärtuse korrigeerimine seisuga 1. jaanuar 2019	–1 080	–	–	–	–1 080
Õiglase väärtuse netomuutus	–	–8 331	–	–	–8 331
Ärimudeli muutmine (tulemusliku rahastamise vahend)**	–	–6 825	–	–	–6 825
Õiglase väärtuse korrigeerimine seisuga 31. detsember 2019	–1 080	–15 156	–	–	–16 236
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavad laenud ja ettemaksed seisuga 31. detsember 2019	–	21 702	–	–	21 702
Amortiseeritud soetusmaksumus	–3 545	–4 950	10	–	–8 485
Intressid	10 451	8 903	–	–	19 354
Laenud ja ettemaksed seisuga 31. detsember 2019	932 296	–586 369	10	–	1 518 675

* Sealhulgas agendilepingud.

** Täpsemad andmed on esitatud lisade punktis 24.

3 7

Laenud ja ettemaksed (järg)

7.1 Laenud ja ettemaksed (järg)

Tuhandetes eurodes	Üldised laenud*	Kõrgema nõudeõiguse järguga laen	Allutatud laenud	Krediidirisk i tõttu langenud väärtusega	Kokku
Laenude nominaalväärtus amortiseeritud soetusmaksumuses seisuga 1. jaanuar 2018	1 003 294	687 499	62 546	–	1 753 339
Väljamaksed	203 352	52 274	–	3 588	259 214
Mahakandmised	–	–	–	–	–
Tagasimaksed	–192 355	–157 952	–4 548	–	–354 855
Kapitaliseeritud intressid	–	–	–	–	–
Vahetuskursierinevused	37 026	11 503	2 719	–	51 248
Laenude nominaalväärtus amortiseeritud soetusmaksumuses seisuga 31. detsember 2018	1 051 317	593 324	60 717	3 588	1 708 946
Kahju allahindlus väärtuse languse tõttu seisuga 1. jaanuar 2018	–35 082	–57 911	–62 546	–	–155 539
12 kuu oodatava krediidikahju netomuutus	–1 853	288	–	–	–1 565
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindluse netomuutus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	4 696	870	–2 146	–	3 420
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	–71 204	–	–	–1 794	–72 998
Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindluse tühistamised varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	2 214	8 480	37 678	–	48 372
Mahakandmised	–	–	–	–	–
Vahetuskursierinevused	–2 639	–1 336	–2 346	–	–6 321
Kahju allahindlus väärtuse languse tõttu seisuga 1. jaanuar 2018	–103 868	–49 609	–29 360	–1 794	–184 631
Soetusmaksumuses mõõdetavad laenud ja ettemaksed seisuga 31. detsember 2018	947 449	543 715	31 357	1 794	1 524 315
Laenude nominaalväärtus õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande seisuga 1. jaanuar 2018	1 800	–	–	–	1 800
Väljamaksed	–	–	–	–	–
Tagasimaksed	–	–	–	–	–
Mahakandmised	–	–	–	–	–
Vahetuskursierinevused	–	–	–	–	–
Laenude nominaalväärtus õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande seisuga 31. detsember 2018	1 800	–	–	–	1 800
Õiglase väärtuse korrigeerimine seisuga 1. jaanuar 2018	–378	–	–	–	–378
Õiglase väärtuse netomuutus	–702	–	–	–	–702
Õiglase väärtuse korrigeerimine seisuga 31. detsember 2018	–1 080	–	–	–	–1 080
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad laenud ja ettemaksed seisuga 31. detsember 2018	720	–	–	–	720
Amortiseeritud soetusmaksumus	–3 550	–3 109	11	–	–6 648
Intressid	12 330	9 243	1 031	–	22 604
Laenud ja ettemaksed seisuga 31. detsember 2018	956 949	549 849	32 399	1 794	1 540 991

* Sealhulgas agendilepingud.

7.2 Laenude ja ettemaksete väärtuse langus – kahju allahindlus pärast tühistamiste mahaarvamist,

Tuhandetes eurodes	2019				Kokku
	12 kuu oodatav krediidikahju	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	Krediidiriski tõttu langenud väärtusega	
Laenud ja ettemaksed amortiseeritud soetusmaksumusega					
Saldo seisuga 1. jaanuar 2019	22 023	27 342	133 472	1 794	184 631
Ümberpaigutus 12 kuu oodatava krediidikahju alla	3 952	–	–	–	3 952
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus	–4 005	25 150	–	–	21 145
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus	–	–46	–	–	–46
Laenude müük	–	–	–2 591	–	–2 591
Ärimudeli muutmine (tulemusliku rahastamise vahend)*	–	–10	–5 031	–1 794	–6 835
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	–129	–10 049	–	–	–10 178
Mahakandmised	–	–	–280	–	–280
Vahetuskursierinevused	247	371	2 221	–	2 839
Saldo seisuga 31. detsember 2019	17 191	38 509	104 830	–	160 530

* Täpsemad andmed on esitatud lisade punktis 24.

Tuhandetes eurodes	2018				Kokku
	12 kuu oodatav krediidikahju:	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	Krediidiriski tõttu langenud väärtusega	
Laenud ja ettemaksed amortiseeritud soetusmaksumuses					
Saldo seisuga 1. jaanuar 2018	19 738	29 975	105 826	–	155 539
Ümberpaigutus 12 kuu oodatava krediidikahju alla	2 285	–	–	–	2 285
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus	–	–2 633	–	–	–2 633
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus	–	–	27 646	1 794	29 440
Saldo seisuga 31. detsember 2018	22 023	27 342	133 472	1 794	184 631

4 8 Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid

Alljärgnevalt on esitatud omakapitaalinvesteeringute alg- ja lõppsaldode võrdluse tabel.

Tuhandetes eurodes	Riskikapitalifondid	Otsesed omakapitaalinvesteeringud	Kokku
Kulud seisuga 1. jaanuar 2019	421 593	93 214	514 807
Väljamaksed	90 972	15 971	106 943
Tagasimaksed/müük	-56 387	-13 361	-69 748
Vahetuskursierinevused	6 126	281	6 407
Kulud seisuga 31. detsember 2019	462 304	96 105	558 409
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 1. jaanuar 2019	45 559	6 926	52 485
Realiseerimata kasumi ja kahjumi netomuutus	-3 488	12 117*	8 629
Vahetuskursierinevused	319	86	405
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 31. detsember 2019	42 390	19 129	61 519
Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid seisuga 31. detsember 2019	504 694	115 234	619 928
* Selles summas sisaldub seisuga 31. detsember 2018 õiglase väärtuse hindamisega seotud väärkajastamisest tulenev summa (5 853 000 eurot), mis korrigeeriti 2019. aastal. Kui seda summat mitte arvestada, oleks realiseerimata kasumi ja kahjumi netomuutus eelarveaastal 2019 17 970 000 eurot.			
Tuhandetes eurodes	Riskikapitalifondid	Otsesed omakapitaalinvesteeringud	Kokku
Kulud seisuga 1. jaanuar 2018	356 086	70 310	426 396
Väljamaksed	73 250	22 184	95 434
Tagasimaksed/müük	-21 681	-635	-22 316
Vahetuskursierinevused	13 938	1 355	15 293
Kulud seisuga 31. detsember 2018	421 593	93 214	514 807
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 1. jaanuar 2018	64 018	7 125	71 143
Realiseerimata kasumi ja kahjumi netomuutus	-20 493	-172	-20 665
Vahetuskursierinevused	2 034	-27	2 007
Realiseerimata kasum ja kahjum seisuga 31. detsember 2018	45 559	6 926	52 485
Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid seisuga 31. detsember 2018	467 152	100 140	567 292

5 9 Nõuded rahastajate vastu

Nõuded rahastajate vastu (86 330 000 eurot) sisaldasid üksnes liikmesriikidelt sissenõutud, kuid veel tasumata osamaksusid.

6 10 Likviidsed finantsvarad

Likviidsete varade portfelli kuuluvad noteeritud võlakirjad, mille järelejäänud tähtaeg aruande kuupäeval on vähem kui kolm kuud. Järgmine tabel näitab likviidsete varade portfellis toimunud liikumisi:

Tuhandetes eurodes	
Saldo seisuga 1. jaanuar 2019	335 140
Soetamine	2 948 021
Finantsvara, mille tähtaeg möödub	-2 952 905
Amortiseeritud üle-/alakursi muutus	-93
Kogunenud intressi muutus	424
Saldo seisuga 31. detsember 2019	330 587

Tuhandetes eurodes	
Saldo seisuga 1. jaanuar 2018	144 382
Soetamine	2 219 062
Finantsvara, mille tähtaeg möödub	-2 026 659
Amortiseeritud üle-/alakursi muutus	149
Kogunenud intressi muutus	-1 794
Saldo seisuga 31. detsember 2018	335 140

7 11 Muud varad

Põhilised muud varad olid järgmised:

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Finantstagatised	-	171
Muud varad kokku	-	171

8 12 Edasilükkunud tulud

Edasilükkunud tulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Ettemakstud intressitoetused	32 085	32 658
Laenude ja ettemaksetega seotud ettemakstud vahendustasud	481	1 106
Edasilükkunud tulud kokku	32 566	33 764

9 13 Antud tagatiste eraldised pärast tühistamiste mahaarvamist

Alljärgnevalt on esitatud vastavalt IFRS 9 kohasele oodatava krediidikahju mudelile kajastatud finantstagatiste eraldiste alg- ja lõppsaldode võrdluse tabelid.

Tuhandetes eurodes	12 kuu oodatav krediidikahju	2019		Kokku
		Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	
Antud tagatised				
Saldo 1. jaanuari seisuga	94	699	–	793
Ümberpaigutus 12 kuu oodatava krediidikahju alla	534	–	–	534
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud“	–	–	–	–
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud“	–	–	–	–
Tagatised, mille kajastamine on lõpetatud	–	–588	–	–588
Tagatiste realiseerimine	–	–53	–	–53
Ettemakstud tasude amortisatsioon	–	–71	–	–71
Vahetuskursierinevused	–	13	–	13
Saldo 31. detsembri seisuga	628	–	–	628

Tuhandetes eurodes	12 kuu oodatav krediidikahju	2018		Kokku
		Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	
Antud tagatised				
Saldo 1. jaanuari seisuga	–	484	–	484
Ümberpaigutus 12 kuu oodatava krediidikahju alla	94	–	–	94
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud“	–	391	–	391
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud“	–	–	–	–
Tagatised, mille kajastamine on lõpetatud	–	–	–	–
Tagatiste realiseerimine	–	–	–	–
Ettemakstud tasude amortisatsioon	–	–128	–	–128
Vahetuskursierinevused	–	–48	–	–48
Saldo 31. detsembri seisuga	94	699	–	793

10 14Siduvate laenuandmiskohustuste eraldised pärast tühistamiste mahaarvamist

11

Alljärgnevalt on esitatud vastavalt IFRS 9 kohasele oodatava krediidikahju mudelile kajastatud väljamaksmata laenudest (siduvatest laenuandmiskohustustest) tuleneva kahju allahindluse alg- ja lõppsaldode võrdluse tabel.

Tuhandetes eurodes	2019			Kokku
	12 kuu oodatav krediidikahju	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	
Siduvad laenuandmiskohustused				
Saldo 1. jaanuari seisuga	7 225	16 597	–	23 822
Ümberpaigutus 12 kuu oodatava krediidikahju alla	1 669	9 983	–	11 652
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud“	–836	15 138*	–	14 302
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud“	–	–	–	–
Kahju allahindluse netomõõtmine	696	773	–	1 469
Ärimudeli muutmine (tulemusliku rahastamise vahend)**	–2 974	–1 387	–	–4 361
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	–1 960	–7 858	–	–9 818
Vahetuskursierinevused	123	80	–	203
Saldo 31. detsembri seisuga	3 943	33 326	–	37 269

* Siduvate laenuandmiskohustuste eraldiste (31. detsembri 2019. aasta seisuga) hindamismetoodikat muudeti 2. taseme siduvate laenuandmiskohustuste puhul, mistõttu ei kohaldanud rahastu arvutustes tehingute ümberhindamistegureid. Selle muudatuse mõjul suurenes oodatav krediidikahju 7,7 miljoni euro võrra.

** Täpsemad andmed on esitatud lisade punktis 24.

Tuhandetes eurodes	2018			Kokku
	12 kuu oodatav krediidikahju	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud	Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud	
Siduvad laenuandmiskohustused				
Saldo 1. jaanuari seisuga	1 993	2 163	–	4 156
Ümberpaigutus 12 kuu oodatava krediidikahju alla	5 192	–	–	5 192
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus pole krediidiriski tõttu langenud“	–	14 420	–	14 420
Ümberpaigutus kategooriasse „Kogu eluea oodatava krediidikahju allahindlus varade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud“	–	–	–	–
Vahetuskursierinevused	40	14	–	54
Saldo 31. detsembri seisuga	7 225	16 597	–	23 822

12

13 15 Võlad kolmandatele isikutele

14

Põhilised võlad kolmandatele isikutele olid järgmised:

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
EIP-le tasumisele kuuluvad üldhalduskulud (neto)	50 009	47 799
Muud EIP-le tasumisele kuuluvad summad	31	54
Liikmesriikidele võlgnetavad veel väljamaksmata intressitoetused ja tehniline abi	97 398	95 960
Võlad kolmandatele isikutele kokku	147 438	143 813

15 16

Muud kohustised

16

Muud kohustised koosnevad põhiliselt järgnevast:

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Ennetähtaegsed laenude tagasimaksed	1 961	2 124
Edasilükkunud tulu intressitoetustest	339	369
Sissenõutud finantstagatised	53	–
Muud kohustised kokku	2 353	2 493

17 17 Liikmesriikidelt sissenõutud osamaksud (tuhandetes eurodes)

18

Liikmesriigid	Osamaks rahastusse	Intressitoetusteks ja tehniliseks abiks ettenähtud osamaks	Kokku osamaksud	Sissenõutud, kuid veel tasumata*
Austria	76 442	9 592	86 034	2 410
Belgia	112 757	14 105	126 862	3 530
Bulgaaria	1 274	336	1 610	140
Küpros	819	216	1 035	90
Tšehhi Vabariik	4 641	1 224	5 865	510
Taani	62 220	7 875	70 095	2 000
Eesti	455	120	575	50
Soome	43 821	5 655	49 476	1 470
Prantsusmaa	677 756	81 837	759 593	19 550
Saksamaa	667 065	82 766	749 831	20 500
Kreeka	39 090	5 324	44 414	1 470
Ungari	5 005	1 320	6 325	550
Iirimaa	21 034	3 075	24 109	910
Itaalia	374 974	48 883	423 857	12 860
Läti	637	168	805	70
Leedu	1 092	288	1 380	120
Luksemburg	8 422	1 065	9 487	270
Malta	273	72	345	30
Madalmaad	151 510	19 140	170 650	4 850
Poola	11 830	3 120	14 950	1 300
Portugal	30 418	4 154	34 572	2 300
Rumeenia	3 367	888	4 255	370
Slovakkia	1 911	504	2 415	210
Sloveenia	1 638	432	2 070	180
Hispaania	191 564	27 231	218 795	7 850
Rootsi	81 090	10 499	91 589	2 740
Ühendkuningriik	395 895	53 802	449 697	–
Kokku seisuga 31. detsember 2019	2 967 000	383 691	3 350 691	86 330
Kokku seisuga 31. detsember 2018	2 697 000	353 691	3 050 691	100 000

* 24. oktoobril 2019 määras nõukogu kindlaks iga liikmesriigi 21. jaanuariks 2020 makstava rahalise osamaksu summa. 31. detsembri

2019. aasta seisuga oli sisse maksmata 86 330 eurot.

19 18

Kulukohustused ja tingimuslikud kohustised

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Kulukohustused		
Väljamaksmata laenud	1 357 320	1 283 931
Aktsiate ja muude muutuvtuluga väärtpaperite väljamaksmata kulukohustused	405 920	347 167
Antud tagatised	200 013	2 800
Intressitoetused ja tehniline abi	455 671	457 328
Tingimuslikud kohustised		
Allakirjutatud, kuid väljaandmata tagatised	1 359 818	1 553 668
Kulukohustused ja tingimuslikud kohustised kokku	3 778 742	3 644 894

20 19

Intressid ja samalaadsed tulud ja kulud

Intressid ja samalaadsed tulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

Tuhandetes eurodes	Alates 1.1.2019 kuni 31.12.2019	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018
Laenud ja ettemaksed	89 244	92 506
Intressitoetused	4 679	4 224
Intressid ja samalaadsed tulud kokku	93 923	96 730

Intressid ja samalaadsed kulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

Tuhandetes eurodes	Alates 1.1.2019 kuni 31.12.2019	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018
Finantstuletisinstrumentid	-261	-563
Raha ja raha ekvivalendid	-722	-654
Likviidsed finantsvarad	-1 965	-1 322
Intressid ja samalaadsed kulud kokku	-2 948	-2 539

21

22 20

Tulud ja kulud teenus- ja vahendustasudest

Teenus- ja vahendustasudest laekuv tulu koosneb põhiliselt järgnevast:

Tuhandetes eurodes	Alates 1.1.2019 kuni 31.12.2019	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018
Laenude ja ettemaksetega seotud teenus- ja vahendustasud	4 399	107
Finantstagatistega seotud teenus- ja vahendustasud	39	170
Muu	-	7
Tulu teenus- ja vahendustasudest kokku	4 438	284

Teenus- ja vahendustasudega seonduvad kulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

Tuhandetes eurodes	Alates 1.1.2019 kuni 31.12.2019	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018
Komisjon maksis kolmandatele isikutele aktsiate ja muude muutuvtuluga väärtpaperite eest	-721	-106
Teenus- ja vahendustasudega seonduvad kulud kokku	-721	-106

23 21 Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt

Aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt saadud realiseeritud kasum koosneb põhiliselt järgmisest:

Tuhandetes eurodes	Alates 1.1.2019 kuni 31.12.2019	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018
Realiseerunud netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt	-133	3 166
Dividenditulu	1 408	7 320
Õiglase väärtuse netomuutus	8 629	-20 665
Netotulu aktsiatelt ja muudelt muutuvtuluga väärtpaberitelt	9 904	-10 179

24

25 22 Üldhalduskulud

Üldhalduskulud on kulud, mida EIP rahastu haldamise käigus tegelikult kannab ja millest on arvatud maha tulud, mida EIP saab otse rahastu klientidelt võetavatest standardsetest hindamistasudest.

Üldhalduskulud koosnevad põhiliselt järgnevast:

Tuhandetes eurodes	Alates 1.1.2019 kuni 31.12.2019	Alates 1.1.2018 kuni 31.12.2018
EIP kantud tegelikud kulud	-52 982	-50 021
Tulu rahastu poolt otse klientidelt võetavatest hindamistasudest	2 973	2 222
Üldhalduskulud kokku	-50 009	-47 799

23 Osalemine konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksustes (tuhandetes eurodes)

Struktureeritud (majandus)üksuse määratlus

Struktureeritud (majandus)üksus on üksus, mille kontrollija määratlemisel ei ole peamiseks teguriks hääleõigus või muud sarnased õigused. IFRS 12-s on märgitud, et struktureeritud (majandus)üksusel on mõned või kõik alljärgnevatest tunnustest:

- piiratud tegevus;
- kitsas ja selgelt määratletud eesmärk, näiteks maksutõhusa rendilepingu teostamine, uurimis- ja arendustegevuse teostamine, (majandus)üksusele kapitali- või rahastamisallika tagamine või investoritele investeerimisvõimaluste andmine struktureeritud (majandus)üksuse varadega seotud riskide ja hüvede investoritele edasiandmise kaudu;
- ebapiisav omakapital, mis ei võimalda struktureeritud (majandus)üksusel rahastada oma tegevust ilma allutatud finantstoetusega;
- rahastamine investoritele emiteeritud mitme lepingupõhiselt seotud instrumendi kaudu, mille tulemusena tekib krediidiriski või muude riskide kontsentratsioon (seeriad).

Konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksus

Konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksused on kõik struktureeritud (majandus)üksused, mida ei kontrolli rahastu. Siia kuulub ka osalus konsolideerimata struktureeritud (majandus)üksustes.

Osalus struktureeritud (majandus)üksustes – määratlus

IFRS 12 kohaselt on osalus lepingupõhine ja lepinguväline seotus, mille tõttu aruandvat (majandus)üksust mõjutab tema finantstulemusega seotud kasumi muutlikkus. Sellise osaluse näited on omakapitaliosalus ja muud laadi seotus, näiteks rahastamine, likviidsustoetus, krediitkvaliteedi parandamine, teise (majandus)üksuse ees kohustuste võtmine ja talle tagatiste andmine. IFRS 12 kohaselt ei tähenda tavaline kliendi-tarnija suhe seda, et aruandvale (majandus)üksusele peab tingimata kuuluma osalus teises (majandus)üksuses.

Järgmises tabelis on loetletud need struktureeritud (majandus)üksuste liigid, milles rahastamisvahendil on osalus, kuid mis ei ole tema poolt konsolideeritud.

Struktureeritud (majandus)üksuse liik	Laad ja eesmärk	Rahastu osalus
Projektide rahastamine – laenu eriotstarbelistele vahenditele	Projektide rahastamise tehingud on tehingud, mille puhul rahastu usaldab oma võla teenindamise laenuvõtjale, kelle ainus või peamine sissetulekuallikas on üksainus või mõned varad, mida rahastatakse selliste laenude või muude projektiga lepinguliselt seotud olemasolevate varadega. Projektide rahastamise tehinguid rahastatakse sageli eriotstarbeliste vahendite kaudu.	Väljamakse netosumma; intressitulud
Riskikapitalitehingud	Rahastamisvahend rahastab riskikapitali- ja investeerimisfonde. Riskikapitali- ja investeerimisfondid haldavad nendelt investoritelt koondatud raha, kes soovivad osalust börsivälisel kapitalil põhinevates tugeva kasvupotentsiaaliga väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes ning taristuprojektide rahastamises.	Investeeringud riskikapitaliüksuse emiteeritud osadesse või aktsiatesse; dividendituluna saadud dividendid.

Järgmises tabelis on esitatud selliste konsolideerimata struktureeritud üksuste bilansiline maksumus, milles rahastul on aruandekuupäeva seisuga osalus, ning nimetatud üksustest lähtuv rahastu maksimaalne kahjumirisk. Maksimaalse kahjumiriski moodustavad bilansiline jääkmaksumus ja sellega seotud väljamaksmata kulukohustused.

Struktureeritud (majandus)üksuse liik	Kirje	Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2019	Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2018	Maksimaalne kahjumirisk seisuga 31.12.2019	Maksimaalne kahjumirisk seisuga 31.12.2018
Riskikapitalifondid	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	504 332	467 152	834 955	797 775
Kokku		504 332	467 152	834 955	797 775

2013. aasta juunis kiitis AKV-ELi ministrite ühisnõukogu heaks üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi uue finantsprotokolli aastateks 2014–2020.

Lepiti kokku eraldada investeerimisrahastule 500 miljoni euro suurune rahaline kate, nn tulemusliku rahastamise vahend (IFE), mis võimaldab rahastul toetada projekte, mille mõju arengule on eriti tugev, kuid ka kaasnevad riskid on tavapärasest suuremad. Kõnealuse vahendiga avardatakse rahastu võimalusi anda laenu erasektorile, milleks tehakse sellest investeringuid järgmistesse rahastamisvahenditesse.

Sotsiaalmõju omakapitalifondid – fondid, mida edendab üha suurem hulk uute erakapitali investeerimisfondide fondivalitsejaid, kes seavad fondi investeerimisstrateegia eesmärgiks sotsiaalsete ja keskkonnaprobleemide leevendamise, pidades samas silmas fondi enda ja selle investeerimisobjektiks olevate äriühingute jätkusuutlikkust.

Laenud finantsvahendajatele (näiteks mikrokreiidiasutustele, kohalikele pankadele ja krediidiühistutele) neis AKV riikides, kus EIP ei saa krediidiriski suuniste tõttu rahastamist pakkuda, eriti kohalikus vääringus, näiteks kuna riigi riskitase on kõrge, valuuta volatiilne või hinnakujunduse võrdlusalus puudub. Selliste laenude peamine eesmärk on rahastada projekte, millel on suur mõju arengule, eelkõige pakkudes toetust mikro- ja väikeettevõtjatele ning põllumajandusele, mis muidu ei ole rahastu seisukohalt rahastamiskõlblikud.

Riskijagamist edendavad rahastamisvahendid, mis kujutavad endast tagatist esimese järjekoha kahju (esimese järjekoha kahjust tuleneva riski osa) suhtes, millega edendatakse EIP ja kohalike finantsvahendajate (põhiliselt kommertsbankade) vahelisi riskijagamistehinguid, millest saavad kasu muude skeemidega hõlmamata VKEd ja väikesed projektid, mis vastavad mõjupõhiste rahastamiskriteeriumitele ja millel turulünga tõttu puuduvad muud rahastamisvõimalused. Esimese järjekoha kahjust tuleneva riski osa on kujundatud kõrgema nõudeõiguse järguga tagatisele antud edasigarantiina, mida rahastavad EIP (investeerimisrahastu raames) ja muud rahvusvahelised finantsinstitutsioonid ja arengu rahastajad. Selline garantii võimaldab saavutada märkimisväärse finantsvõimenduse.

Otserahastamine, mida pakutakse võla- (s.t laenud) ja omakapitaliinstrumentide kaudu usaldusväärsete ja kogenud arendajate projektidele, mis võivad märkimisväärselt edendada arengut, kuid mille puhul valitseb tavapärasest suurem oht kanda kahju ja jääda ilma oma investeringust (s.t esineb aktsiariskilaadne risk, mille puhul valitseb tavapärasest suurem oht kanda kahju). Selle vahendi kasutamisel lähtub EIP rangetest projektide valiku ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriumitest, olenemata sellest, kui suur on projektide mõju arengule, kuna need projektid ei vasta piisaval määral rahastamiskriteeriumitele (sest ei ole tõenäoline teenida investering tagasi või katta kahjum intressimääralt või omakapitalilt saadava tuluga).

Tulemusliku rahastamise vahendi abil saab ka tegevust mitmekesistada, hõlmates uusi valdkondi nagu tervishoid ja haridus, põllumajandus ja toiduga kindlustatus, ning töötada välja uusi ja uuenduslikke riskijagamistvahendeid.

Raamatupidamise ja finantsvaatenurgast kuulub tulemusliku rahastamise vahend rahastu portfelli. Selle aruanne esitatakse investeerimisrahastu raamatupidamise aastaaruande osana.

27 Järgmises tabelis on esitatud bilansilised jääkmaksumused ja kulukohustustega seotud, kuid väljamaksmata summad varaliikide kaupa.

Tulemusliku rahastamise vahendi investeeringu liik	Kirje	Mõõtmine	Bilansiline brutoväärtus seisuga 31.12.2019	Kahju allahindluse / õiglase väärtuse korrigeerimise summa seisuga 31.12.2019	Bilansiline jääkmaksumus seisuga 31.12.2019	Väljamaksmata summa seisuga 31.12.2019	Bilansivälise oodatava krediitkahju korrigeerimise summa seisuga 31.12.2019
Sotsiaalmõju omakapitalifondid	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	33 417	-3 175	30 242	66 840	-
Laenud finantsvahendajatele	Laenud ja ettemaksed	Soetusmaksumused	22 347	-354	21 993	42 400	-1 251
Riskijagamisvahendid	Antud tagatised	Meetod, mis annab tulemuseks suurema väärtuse*	-	-	-	47 331	-50
Otsene osalus omakapitalis	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	58 643	19 626	78 269	14	-
Otselaenu tehingud	Laenud ja ettemaksed	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	37 136	-15 156	21 980	75 700	-
Kokku			151 543	941	152 484	232 285	-1 301

* Täpsema teabe saamiseks vt jaotis „Hilisem mõõtmine“ lisade

Tulemusliku rahastamise vahendi investeeringu liik	Kirje	Mõõtmine	Bilansiline jääkmaksumus seisuga 31.12.2018	Väljamaksmata summa seisuga 31.12.2018
Sotsiaalmõju omakapitalifondid	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	19 134	53 672
Laenud finantsvahendajatele	Laenud ja ettemaksed	Soetusmaksumused	29 566	24 700
Riskijagamisvahendid	Antud tagatised	Meetod, mis annab tulemuseks suurema väärtuse*	-786	43 668
Otsene osalus omakapitalis	Aktsiad ja muud muutuva tulumääraga väärtpaberid	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	53 183	1 014
Otselaenu tehingud	Laenud ja ettemaksed	Soetusmaksumused	6 711	114 629
Kokku			107 808	237 683

* Täpsema teabe saamiseks vt jaotis „Hilisem mõõtmine“ lisade

Halduskomitee otsustas kohaldada alates 1. jaanuarist 2019 tulemusliku rahastamise vahendi otselaenu tehingute (v.a laenud finantsvahendajatele) suhtes üldvõitluse kohaseid riskipõhimõtteid, nagu oli ette nähtud EIP krediidi- ja aktsiariski suunistes, ning rakendada tulemusliku rahastamise vahendi otselaenu tehingutega seotud riski jälgimiseks ja riskist teatamiseks õiglase väärtuse meetodit.

Uue meetodika kohaselt korraldab pank kvalitatiivse riskihindamise, et hinnata nende tehingutega seotud investeerimisloogika usaldusväärsust ja usutavat äriala elujõulisust. Seda silmas pidades liigitatakse tulemusliku rahastamise vahendi otselaenu tehingud soetusmaksumuses mõõdetavatest laenudest ümber õiglases väärtuses mõõdetavateks laenudeks.

Ärimudeli muutmiseks tuleb laenuportfelli muuta etteulatult alates ümberliigitamise kuupäevast, mistõttu ei ole muudatusel mõju eelnenud aastatele. Mõju käesoleva aasta kasumi- ja muu koondkasumi aruandele kajastatakse kirjes „Siduvate laenuandmiskohustuste eraldiste muutus“ summas 4,4 miljonit eurot.

28 25 Bilansipäevajärgsed sündmused

Pärast bilansipäeva ei ole toimunud ühtegi olulist sündmust, mis tuleks avalikustada või mis nõuaks 31. detsembri 2019. aasta raamatupidamise aruande korrigeerimist.

3. SÕNASTIK

ABAC (tekkepõhine arvestus)

ABAC on komisjoni raamatupidamissüsteem, mida täiendavad alates 2005. aastast tekkepõhise raamatupidamisarvestuse põhimõtted. Erinevalt kassapõhisest eelarve raamatupidamisarvestusest kajastatakse tekkepõhises raamatupidamisarvestuses tulud nende tekkimisel, mitte sissenõudmisel. Kulud kajastatakse kulude tekkimisel, mitte maksimisel. See erineb kassapõhisest eelarve raamatupidamisarvestusest, kus tehingud ja muud sündmused kajastatakse raha laekumisel või väljamaksmisel.

Raamatupidamisarvestus

Finantstehingute kirjendamine ja aruandlus, sealhulgas tehingu loomine, kajastamine, töötlemine ja selle kohta kokkuvõtte tegemine raamatupidamise aastaaruandes.

Peaarvepidaja

Peaarvepidaja ülesanded, volitused ja kohustused on sätestatud finantsmääruses:

- nõuetekohane maksete tegemine,
- tulude kogumine,
- saadaolevate summade sissenõudmine ja tasaarvestus,
- raamatupidamisarvestuse pidamine ning raamatupidamise aastaaruande koostamine ja esitamine,
- raamatupidamiseskirjade ja -metoodika ning kontoplaani kehtestamine,
- raamatupidamissüsteemide kehtestamine ja heakskiitmine ning eelarvevahendite kasutaja sisseseatud selliste süsteemide heakskiitmine, mis on mõeldud raamatupidamisandmete koostamiseks või põhjendamiseks (kohalikud süsteemid),
- rahavoogude juhtimine,
- avansikontode haldajate määramine,
- pangakontode avamine ja sulgemine institutsiooni nimel.

Haldusassigneeringud

Haldusassigneeringutest kaetakse institutsioonide ja üksuste jooksvad kulud (isikkoosseisule, hoonetele, bürooseadmetele).

Korrigeerimine

Paranduseelarve vastuvõtmine või vahendite ümberpaigutamine ühest eelarvepunktist teise.

Vastuvõetud eelarve

Eelarveprojekt võetakse vastu siis, kui eelarvepädev institutsioon selle kinnitab.

Vt eelarve.

Ametid

Eraldiseisva juriidilise isiku staatusega ELi asutused, kellele võidakse teatavate rangete tingimuste alusel delegeerida eelarve täitmise volitused. Nende eelarve täitmisele annab eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon heakskiidu eraldiseisvalt.

Paranduseelarve

Eelarveaasta kestel vastu võetud otsus muuta (suurendada, vähendada, ümber paigutada) jooksva aasta vastuvõetud eelarve erinevaid aspekte.

Aastasuse põhimõte

Eelarvepõhimõte, mille kohaselt kulud ja tulud kavandatakse ja kiidetakse heaks üheks aastaks – alates 1. jaanuarist 31. detsembrini.

Assigneeringud

Eelarve rahastamine.

Eelarves esitatakse nii kulukohustuste (õiguslikult siduvad lubadused anda rahalisi vahendeid, tingimusel et täidetud on teatavad tingimused) kui ka maksete (saajatele sularaha maksmine või pangaülekannete tegemine) prognoos. Kulukohustuste ja maksete assigneeringud on sageli erinevad (liigendatud assigneeringud), sest mitmeaastased programmid ja projektid seotakse tavaliselt täielikult kulukohustustega nende kinnitamise aastal, makseid aga tehakse nende rakendamise aja jooksul vastavalt programmide ja projektide edenemisele. Liigendamata assigneeringud on halduskulude assigneeringud ning kulukohustuste assigneeringud võrduvad maksete assigneeringutega.

Sihtotstarbeline (välis-/sise-) tulu

Spetsiaalne tulu, mis on ette nähtud konkreetsete kuluartiklite rahastamiseks

Sihtotstarbelise välistulu peamine allikas on kolmandate riikide rahaline osalus liidu rahastatavates programmides.

Sihtotstarbelise sisetulu peamine allikas on tulu kolmandatelt isikutelt, mis on saadud nende tellimisel tarnitud kaupade, osutatud teenuste või tehtud ehitustööde eest, tulu alusetult makstud summade tagasimaksmisest ning tulu väljaannete ja filmide, sealhulgas elektroonilisel andmekandjal olevate väljaannete ja filmide müügist.

Sihtotstarbelise tulu alla kuuluvate tulude täielik loetelu on esitatud finantsmääruse artiklis 21.

Volitatud eelarvevahendite käsutaja

Volitatud eelarvevahendite käsutaja vastutab asjaomases üksuses tulu- ja kulutoimingute heakskiitmise eest kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ning selle tagamise eest, et täidetud oleksid seaduslikkuse ja korrektsuse nõuded.

Volitatud eelarvevahendite käsutaja langetab kõik tema vastutusalasse kuuluvate meetmetega seotud finantsotsused. Eeskätt peab ta tegema oma riskianalüüsi alusel otsused eelarve täitmise kohta.

Eelarve

Kooskõlas eelarvepõhimõtetega koostatav iga-aastane finantskava, milles esitatakse prognoosid ja kiidetakse igaks eelarveaastaks heaks hinnangulised tulevased kulud ja tulud ning kulutused, mille kohta esitatakse üksikasjalik kirjeldus ja põhjendus eelarveselgitustes.

Eelarve täitmise tulemus

Saadud tulude ja väljamakstud summade vahe, sh ülekandmistest, tühistamistest ja vahetuskursierinevustest tulenevad korrigeerimised.

Ametite puhul tuleb sellele vahele vastav summa rahastamisasutusele tagasi maksta, nagu on ette nähtud ametite finantsmääruses.

Eelarve täitmine

Eelarvevahendite kasutamine kulu- ja tulutoimingute kaudu.

Eelarvepunkt/eelarverida/eelarvepositsioon

Tulud ja kulud on eelarves kajastatud eelarvepädevate institutsioonide kehtestatud kohustusliku liigenduse kohaselt, mis peegeldab iga punkti sisu ja otstarvet. Eelarverea nimetuses (jaotis, peatükk, artikkel või rida) sisaldub liigendusühiku formaalne kirjeldus.

Eelarvepädevad institutsioonid

Institutsioonid, kes on volitatud tegema eelarveküsimustega seotud otsuseid: ELi institutsioonide korral on eelarvepädevad institutsioonid Euroopa Parlament ja nõukogu.

Ametite ja ühisettevõtete eelarvepädevad institutsioonid on nende juhatused.

Eelarveline kulukohustus

Eelarveline kulukohustus on edaspidiste kulutuste katmiseks tehtav assigneeringute broneering.

Assigneeringute tühistamine

Kasutamata assigneeringud, mida ei tohi enam kasutada.

Assigneeringute ülekandmine

Erand aastasuse põhimõttest, kui assigneeringud, mida asjaomasel eelarveaastal kasutada ei saanud, kantakse erandkorras üle kasutamiseks järgmisel aastal.

Kulukohustuste assigneeringud

Kulukohustuste assigneeringutest kaetakse jooksva eelarveaastal võetavate juriidiliste kohustuste (lepingud, toetuslepingud/otsused) kogukulud. Finantsmääruse artikkel 7: kulukohustuste assigneeringud hõlmavad eelarveaastal rohkem kui ühte eelarveaastat hõlmavate meetmetega seoses võetud juriidiliste kohustuste (lepingud, toetuslepingud/otsused) koguväärtust.

Kulukohustusest vabastamine

Assigneeringute broneeringu tühistamine.

Liigendatud assigneeringud

Liigendatud assigneeringuid kasutatakse mitmeaastaste meetmete rahastamiseks; nendest kaetakse jooksva eelarveaastal rohkem kui ühte eelarveaastat hõlmavate meetmete jaoks võetud juriidiliste kohustuste koguväärtust. Finantsmääruse artikkel 7: liigendatud assigneeringud kirjendatakse mitmeaastaste meetmete jaoks. Need koosnevad kulukohustuste assigneeringutest ja maksete assigneeringutest.

Sihtotstarbeline tulu

Teatavad sihtotstarbelised tulud, nagu sihtkapitalina saadud tulu, toetused, kinked ja annakud, kaasa arvatud iga liidu institutsiooni sihtotstarbelised tulud.

Vt sihtotstarbeline (välis-/sise-) tulu.

Tulem

Kulude ja tulude mõju bilansile vastavalt tekkepõhise arvestuse põhimõtetele.

Kindlaksmääratud nõuded

Nõuded on sissenõudekorraldused, mille Euroopa Liit peab tulude kogumiseks kindlaks määrama.

Vahetuskursierinevus

Erinevus, mis tekib väljaspool euroala asuvate riikidega seotud tehingutele vahetuskursside kohaldamise või välisvaluutas varade ja kohustiste ümberhindluse tulemusena.

Kulud

Eelarvevahendite kasutamine eri liiki rahastamisallikatest.

Finantsmäärus

Seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast kontrollikojaga konsulteerimist vastu võetud määrus, milles kehtestatakse Euroopa Liidu üldeelarve koostamise ja täitmise nõuded.

Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid.

Rahastamisallikas

Assigneeringute liik.

Toetused

Eelarvest annetuseks antavad rahalised otsetoetused, millega rahastatakse ELi poliitika olulise osa elluviimiseks ettenähtud meetet või üldistes Euroopa huvides oleva eesmärgi või ELi poliitikaeesmärgi saavutamise nimel tegutseva organi tegevust.

Täitmine

Vt eelarve täitmine.

Laekumised

Vt tulu.

Ühisettevõtte

Euroopa Liidu toimimise lepingu alusel asutatud juriidilisest isikust ELi organ. Seda terminit võib kasutada ükskõik millise koostööststruktuuri kirjeldamiseks, mis on ette nähtud liidu teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse programmide tõhusaks elluviimiseks.

Tühistatavad assigneeringud

Kasutamata assigneeringud, mis eelarveaasta lõpus tühistatakse. See tähendab assigneeringust tulenevate kulutamise ja/või kohustiste võtmise volituste täielikku või osalist tühistamist.

Vaid ühisettevõtete puhul võib nende suhtes kohaldatavate finantsreeglite kohaselt lisada kõik kasutamata assigneeringud kuni kolme järgmise aasta tulude ja kulude eelarvestusse (nn „N+3” reegel). Seega saab ühisettevõtete tühistatavad assigneeringud uuesti kättesaadavaks teha kuni eelarveaastani „N+3”.

Õiguslik alus (alusakt)

Õiguslik alus on üldjuhul Euroopa Liidu toimimise lepingul põhinev õigusakt, millega antakse komisjonile pädevus seoses konkreetse poliitikavaldkonnaga ja sätestatakse tema pädevusse antud ülesannete, sealhulgas eelarve täitmise tingimused. Teatavate lepingu artiklitega antakse komisjonile volitus võtta kindlaid meetmeid, millega kaasnevad kulutused, ilma et nende kulutuste tegemiseks oleks vaja täiendavat õiguslikku alust.

Juriidiline kohustus

Kolmandate isikute ees võetav õiguslik kohustus.

Liigendamata assigneeringud

Liigendamata assigneeringuid kasutatakse aastast laadi tegevuse rahastamiseks. (Finantsmääruse artikkel 9). ELi eelarves on liigendamata assigneeringud halduskulude, põllumajandusturutoetuste ja otsetoetuste assigneeringud.

Tegevusassigneering

Tegevusassigneeringutega rahastatakse eri poliitikavaldkondi, peamiselt toetuste või hankemenetluste kaudu.

Täitmata kulukohustused

Täitmata kulukohustused (pr k „Reste à Liquider”, RAL) on kulukohustuste assigneeringud, mille alusel makseid ei ole veel tehtud, või juriidilised kohustused, mis ei ole veel täielikult maksetega tasaarveldatud. Need tulenevad otseselt mitmeaastaste programmide olemasolust ning kulukohustuste ja maksete assigneeringute lahususest.

Täitumine

Vt eelarve täitmise tulemus.

Makse

Juriidilise kohustuse täitmiseks tehtav väljamakse.

Maksete assigneeringud

Maksete assigneeringutega kaetakse kulud, mis tulenevad jooksva eelarveaastal ja/või eelnevatel eelarveaastatel võetud kulukohustustest (finantsmääruse artikkel 7).

RAL

Täitmata kulukohustuste summa. Vt täitmata kulukohustused.

Sissenõudmine

Sissenõudekorraldus on menetlus, mille käigus volitatud eelarvevahendite käsutaja registreerib komisjoni nõude saadaoleva summa saamiseks, et see võlgnikult (enamasti toetusesaajalt) sisse nõuda.

Tulemus

Vt eelarve täitmise tulemus.

Tulu(d)

Laekumised kõigist eelarve rahastamise allikatest.

Kohaldamise eeskirjad

Finantsmääruse rakendamist käsitlevad üksikasjalikud eeskirjad. Need on sätestatud komisjoni määruses, mis võeti vastu pärast kõikide institutsioonidega konsulteerimist, ning nendega ei saa muuta finantsmäärust, millel need põhinevad.

Ülejääk

Summa, mille võrra tulud ületavad kulusid (vt eelarve täitmise tulemus) ja mis tuleb rahastamisasutusele kooskõlas finantsmäärusega tagastada.

Ümberpaigutused

Ümberpaigutused eelarveridade vahel on assigneeringute viimine ühelt eelarverealt teisele eelarveaasta jooksul, moodustades erandi eelarve sihtotstarbelisuse põhimõttest. Need on siiski Euroopa Liidu toimimise lepinguga sõnaselgelt lubatud finantsmääruses sätestatud tingimustel. Finantsmääruses on nimetatud erinevaid ümberpaigutamiste liike, sõltuvalt sellest, kas need toimuvad eelarve jaotiste, peatükkide, artiklite või rubriikide piires ja kas need nõuavad erineva tasandi kinnitust.